

BIJLAGE 1

Repliek op de adviezen van de strategische adviesraden

In deze tabel wordt een overzicht gegeven van de repliek op de opmerkingen van de strategische adviesraden, de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten bij het voorontwerp van bestuursdecreet.

- Alle opmerkingen in deze adviezen die aanleiding waren tot een aanpassing van het bestuursdecreet en/of de memorie van toelichting zijn in dit overzicht opgenomen. (gevolg) In de artikelsgewijze toelichting wordt bovendien telkens naar deze opmerking verwezen.
- Alle opmerkingen in deze adviezen die om een aanpassing of uitbreiding van het bestuursdecreet verzochten, maar waaraan geen gevolg werd gegeven, zijn met bijhorende repliek in dit overzicht opgenomen. (repliek) Bij de goedkeuring van het witboek open en wendbare overheid werd tevens de scope van het bestuursdecreet afgebakend.
- Een selectie van opmerkingen in deze adviezen die om geen aanpassing van het bestuursdecreet en/of de memorie van toelichting verzochten, maar waarover wel een repliek werd geformuleerd, zijn opgenomen in dit overzicht (verduidelijking).

1. [Advies van de Vlaamse woonraad van 22 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
Algemeen	2.3 ALGEMEEN INHOUDELIJKE VERNIEUWING De Raad kan de gehanteerde uitgangspunten en het streven naar bestuurlijke vernieuwing globaal ondersteunen, maar vraagt extra aandacht voor de inclusieve benadering zodat alle burgers in relatie tot de overheid hun rechten gelijkwaardig kunnen vervullen. In het bijzonder is het voor kwetsbare groepen in de samenleving moeilijk hun rechten te realiseren, ook in relatie tot de	Verduidelijking Hiermee wordt rekening gehouden in het bestuursdecreet zelf (bv. ivm digitale en analoge dienstverlening). Dit zal vooral een blijvend aandachtspunt zijn bij de implementatie en de dagelijkse werking van de Vlaamse overheid (zie echter ook het advies van de SERV over dit thema).

	overheid en de overheidsdiensten.	
Algemeen	<p>2.4 RELATIE BURGER OVERHEID</p> <p>De Raad onderschrijft verder het idee om grotere aandacht te besteden aan participatie en consultatie. Consultatie van het publiek moet inzicht bieden in de mate waarin beleidsvoorstellen kunnen worden ondersteund, welke verbeterpunten of minpunten gesignaleerd kunnen worden edm. Consultatie zal worden georganiseerd via een op te richten consultatieplatform en een aantal documenten worden verplicht voor bredere consultatie voorgelegd (onder meer visienota's, wit- en groenboeken,...).</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>In het bestuursdecreet is geen algemene decretale consultatieverplichting opgenomen voor visienota's, wit- en groenboeken. Het is wel toegevoegd aan de opdrachtsomschrijving van de strategische adviesraden. Maar ook hiervoor blijft de adviesplicht in hoofde van de Vlaamse Regering beperkt tot voorontwerpen van decreet en ontwerpen van strategische uitvoeringsbesluiten. In de praktijk worden en zullen dergelijke documenten wel voor facultatief advies worden voorgelegd aan de strategische adviesraden en aan het ruime publiek. Dergelijke consultaties zullen inderdaad bekend gemaakt worden via het consultatieportaal.</p>
Algemeen	<p>2.4 RELATIE BURGER OVERHEID</p> <p>In eerder advies heeft de Raad gevraagd na te gaan en te willen aangeven wat de finaliteit van de participatie en publieksbevraging is en waartoe de resultaten zullen worden gebruikt¹. Burgers hebben immers het recht te weten waartoe hun inbreng kan of zal leiden. Verder heeft de Raad gewezen op het risico van selectieve, niet-representatieve consultatie waarbij traditioneel kwetsbare groepen dreigen uit de boot te vallen.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>De open consultaties hebben niet als eerste doelstelling om representatief te zijn. De open consultaties zijn een aanvulling op bestaande consultaties en participatievormen. Dit past ook bij de visie opgenomen in het witboek 'open en wendbare overheid' waarbij ingezet werd op een hybride vorm van verschillende participatievormen.</p> <p>Bij het organiseren van publieke consultaties zal wel aandacht worden besteed om een zo breed mogelijk publiek te bereiken en hiervoor de nodige initiatieven te nemen. Het 'digitale' consultatieportaal zal dan ook aangevuld kunnen worden met 'analoge' acties om zo een breder publiek te kans te geven deel te nemen aan de consultatie. Deze aanpak zal telkens op maat van het concrete dossier worden opgezet. Bovendien moet hier rekening worden gehouden met een zeker groeipad en bijsturing o.b.v. ervaringen</p>

		vanuit de praktijk.
Algemeen	<p>2.5 SAR-WERKING</p> <p>Verder voorziet het ontwerp enkele belangrijke vernieuwingen in de SAR-werking. Onder meer wordt voorzien de strategische adviesraden in te schakelen in de consultatie van het publiek (en dit via een op te richten generiek consultatieplatform). De Raad kan hiermee in beginsel instemmen, maar wenst erop te wijzen dat naar mankracht en middelen de Raad momenteel niet voldoende uitgerust is om deze opdracht naar behoren op te nemen.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Bij het lanceren van het consultatieportaal zal ook een ondersteuning worden voorzien door een 'kenniscentrum'. Ook voor de praktische organisatie kan beroep worden gedaan op beschikbare capaciteit binnen de Vlaamse overheid. Dit is immers een van de acties binnen het witboek open en wendbare overheid. Er is dus geen engagement voorzien dat de strategische adviesraden voor dergelijke open consultaties extra eigen mankracht en middelen ter beschikking krijgen.</p>

2. [Advies van de Strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed van 24 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
II.3 en I.4, 6°	<p>III. RELATIE MET HET OMGEVINGSDENKEN</p> <p>10. Vanuit het oogpunt van het 'omgevingsdenken' vraagt de raad het toepassingsgebied van het begrip 'milieu-informatie' verder te verduidelijken. De definitie van het begrip 'milieu-informatie' wordt verwoord in artikel I.4 6° van het voorontwerp Bestuursdecreet.</p> <p>De Memorie van Toelichting lijst op wat 'minimaal' bedoeld wordt met milieu-informatie. Het betreft onder meer <i>'beleidsmaatregelen, plannen en programma's met betrekking tot het milieu'</i>, alsook <i>'milieu-effectenbeoordelingen en risicobeoordelingen'</i>. De raad vraagt om verder te duiden in hoeverre dit betekent dat de verschillende (plannings-) instrumenten van het omgevingsbeleid worden gevat door artikel II.3. Het gaat onder meer om ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke beleidsplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen en BPA's, stedenbouwkundige verordeningen, projectbesluiten,</p>	<p>Repliek</p> <p>Ruimtelijke plannen kunnen in sommige gevallen aanzien worden als maatregelen die kunnen aanleiding geven tot druk op het milieu en kunnen bijgevolg als milieu-informatie beschouwd worden. We verwijzen hierbij o.m. naar het arrest van de RvSt nr. 239.362 van 11.10.2017, zijnde beroep tegen de beslissing van de beroepsinstantie OVB/2015/217.</p> <p>De vraag of informatie in verband met de ruimtelijke ordening per definitie milieu-informatie betreft kan echter niet in globo beantwoord worden en moet casuïstisch beantwoord worden.</p> <p>We zijn dus geen voorstander om dit op te nemen in de Memorie van Toelichting.</p> <p>Bijkomend is het ook zo dat wanneer ruimtelijke plannen als milieu-informatie beschouwd worden, ze ook actief openbaar moeten worden gemaakt,</p>

	<p>toekomstige omgevingsbesluiten, MER-rapporten, planologische attesten. Het is verder onduidelijk wie welke milieu-informatie zal ontsluiten en op welke wijze. De raad merkt op dat de ruimtelijke bestemming van gronden (met hun bijhorende stedenbouwkundige voorschriften; gebiedsdekkend voor Vlaanderen) vandaag niet digitaal ontsloten is voor de burgers. Dit geldt wel voor de gewestplannen (Geopunt Vlaanderen) maar niet voor andere plannen van aanleg noch voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die het gewestplan intussen wijzigden. Het valt alleszins aan te bevelen om zulke basisinformatie centraal beschikbaar te stellen.</p> <p>Aansluitend merkt de raad op dat het niet duidelijk is of de omgevingsvergunning zal beschouwd worden als 'milieu-informatie' en aldus onder toepassing van artikel II.3 zal ressorteren, dan wel of deze steeds als een individuele beslissing moet worden behandeld. Dezelfde bedenking geldt voor de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden.</p>	<p>en dit zowel op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau, dit overeenkomstig het BVR van 28/10/2005 betreffende de verspreiding van milieu-informatie.</p>
Algemeen	<p>IV. EEN DYNAMISCHE ORGANISATIESTRUCTUUR</p> <p>13. De raad erkent dat het inbouwen van flexibiliteit in functie van een projectgerichte werking kan leiden tot een meer performante administratie.</p> <p>De algemene principes van het voorontwerp Bestuursdecreet ondersteunen en faciliteren de tendens die zich aftekent in het ruimtelijk beleid met name: inzetten op participatie, het stimuleren van open communicatie en transparantie, het toelaten van maatwerk inzake de concrete invulling van het proces, een geïntegreerde en oplossingsgerichte samenwerking. Niettemin wijst de raad er op dat een meer geïntegreerde (project)werking van de administratie vraagt om een duidelijke communicatie naar burgers en betrokkenen. Het loslaten van de BBB-structuur, veronderstelt dat de toegang tot informatie en de bereikbaarheid van administraties op een eenduidige en duidelijke manier wordt gecommuniceerd. De raad kan in die zin het initiatief</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het digitaal burgerloket zal effectief bijdragen tot een eenvoudige toegang tot informatie, en zal een dynamische organisatiestructuur ongetwijfeld verder in de hand werken, hoewel dat eigenlijk niet het belangrijkste doel is van het burgerloket.</p>

	van een digitaal burgerloket ondersteunen.	
Algemeen	<p>V. EEN VOLWAARDIGE ROL VOOR STRATEGISCHE ADVIESRADEN</p> <p>16. Belangrijk is verder dat het voorontwerp Bestuursdecreet het heterogeen adviesraden-landschap kadert binnen een hybride 'participatiesysteem'. De raad ondersteunt dit uitgangspunt waarin ingezet wordt op een hybride systeem waarin verschillende vormen van interactief beleid en inspraakarrangementen een rol kunnen spelen. De raad wil meewerken aan het verder uittekenen en operationaliseren van dit hybride participatie-systeem.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>De strategische adviesraden zullen zeker betrokken worden bij de verdere implementatie van dit hybride participatiesysteem. De werkwijze die werd gehanteerd bij de opmaak van het groenboek, het witboek en het bestuursdecreet zal dus verdergezet worden.</p>
III.104 en II.7	<p>17. De integratie van een 'open consultatie' in het adviesproces van de strategische adviesraden is - gezien vanuit het oogpunt van een grotere publieksparticipatie - verdedigbaar. Om te vermijden dat publieksconsultaties de beleidsvormingsprocessen zouden vertragen, is een voldoende logistieke en personele ondersteuning van de strategische adviesraden noodzakelijk. Zoals de Memorie van Toelichting terecht stelt, is een voldoende ondersteuning van de strategische adviesraden bovendien een belangrijke voorwaarde om de inhoudelijke onafhankelijkheid te kunnen garanderen.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Bij het lanceren van het consultatieportaal zal ook een ondersteuning worden voorzien door een 'kenniscentrum'. Ook voor de praktische organisatie kan beroep worden gedaan op beschikbare capaciteit binnen de Vlaamse overheid (oa via de participatiepool). Dit is immers een van de acties binnen het witboek open en wendbare overheid. Er is dus geen engagement voorzien dat de strategische adviesraden voor dergelijke open consultaties extra eigen mankracht en middelen ter beschikking krijgen. (zie ook een gelijkaardige opmerking van de Vlaamse woonraad). De budgettaire en personele neutraliteit was een van de criteria om de voorstellen in het witboek te selecteren en vorm te geven. Deze randvoorwaarde is dan ook behouden bij de opmaak van het bestuursdecreet.</p>
II.12 en II.13	<p>De raad vraagt om het voorontwerp Bestuursdecreet nog eens grondig te screenen in functie van de noodzakelijk afstemming ten aanzien van het hoofdstuk inzake de strategische adviesraden.</p>	<p>Repliek</p> <p>Er is bij de redactie van het bestuursdecreet veel aandacht gegaan naar de verschillende toepassingsgebieden en dus ook m.b.t. de strategische adviesraden. In vele gevallen hadden bestaande bestuurlijke decreten reeds een breed toepassingsgebied, ook m.b.t. strategische</p>

adviesraden.

3. [Advies van de Vlaamse onderwijsraad van 25 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
III.93	<p>2.2 Meteen een duidelijke juridische basis voor de werking van de Vlor</p> <p>De verhouding tussen het bestuursdecreet en het oprichtingsdecreet moet expliciet worden vermeld in het decreet bij de aanhef van afdeling 7 van titel III. Omdat een vermelding in een memorie van toelichting hiervoor niet kan volstaan, stelt de Vlor voor om een artikel toe te voegen in de aanhef van afdeling 7 van titel III, met volgende passage: 'Tenzij het oprichtingsdecreet van de strategische adviesraad anders bepaalt, zijn de bepalingen van titel III, afdeling 7 van toepassing op de werking van alle strategische adviesraden'.</p>	<p>Gevolg</p> <p>In artikel III.93, tweede lid, wordt een zin toegevoegd.</p>
	<p>2.4 Artikelsgewijze bespreking van titel III, afdeling 7 (organisatorische bepalingen strategische adviesraden)</p> <p>Art. III.93: definitie</p> <p>In het art. 67 van het participatiedecreet moet de verwijzing naar het bestuursdecreet worden geactualiseerd. De Vlor gaat ervan uit dat enkel de verwijzing moet worden aangepast en dat de overige specifieke bepalingen uit dat artikel behouden blijven. Er is immers een specifieke regeling noodzakelijk voor de rechtspersoonlijkheid van de Vlor die het onafhankelijke karakter van de strategische adviesraad ten opzichte van andere segmenten van de Vlaamse overheid, ten opzichte van andere strategische adviesraden en ten opzichte van onderwijsgeledingen garandeert.</p> <p>De Vlor wil dat in het bestuursdecreet meteen al de concordantie gebeurt van de oprichtingsdecreten naar</p>	<p>Gevolg</p> <p>Bij de 2de principiële goedkeuring van het bestuursdecreet werden ook de wijzigingsbepalingen, waarin onder meer ook de wijzigingen aan het participatiedecreet toegevoegd. Hierdoor is er geen risico op het ontstaan van een juridisch vacuüm.</p> <p>De betrokken strategische adviesraden werden bijkomend om advies gevraagd over deze wijzigingsbepalingen</p>

	<p>de nieuwe bepalingen in het bestuursdecreet. Door de expliciete verwijzingen in art. 67, § 2 en art. 84 van het participatiedecreet naar artikelen in het (op te heffen) decreet op de strategische adviesraden dreigt er een juridisch vacuüm te ontstaan. We vermelden de concordantie tussen beide decreten in elk artikel van de artikelsgewijze bespreking hieronder.</p> <p>De Vlor vraagt om advies gevraagd te worden over het wijzigingsdecreet dat de verschillende bestuurlijke decreten waaronder het participatiedecreet zal aanpassen.</p>	
	<p>De Vlor stelt vast dat titel III, afdeling 7 ook een aantal innovaties bevat. Door de supplettoire werking van het bestuursdecreet gaat de Vlor ervan uit dat deze onverkort gelden voor de werking van de Vlor van zodra het bestuursdecreet in werking treedt. De toevoeging van een nieuw artikel zoals hierboven voorgesteld, geeft ook hier meer rechtszekerheid. Ten tweede vraagt de Vlor om § 2 van het artikel 67 te verbreden naar de hele titel III, afdeling 7 van het bestuursdecreet tenzij anders geregeld in het participatiedecreet.</p>	<p>Gevolg Deze wijziging van het oprichtingsdecreet VLOR werd meegenomen in de de wijzigingsbepalingen van het bestuursdecreet</p>
II.12 en II.13	<p>2.3 Voorwaarden voor onafhankelijke communicatie door strategische adviesraden</p> <p>De Vlor vindt dan ook terecht dat in art. II.11 een uitzondering maakt voor de strategische adviesraden voor wat betreft het verspreiden van informatie in overeenstemming is met het beleid van de hele Vlaamse overheid.</p> <p>Tegelijk is de raad bezorgd voor de toepassing van art. II.12 omtrent de profilering als 'één Vlaamse overheid'. Ook hier vraagt de Vlor om een uitzondering te voorzien voor de strategische adviesraden. Het is immers wenselijk dat het verschil in perspectief tussen de overheid en de standpunten van middenveldorganisaties ook zichtbaar zijn in de communicatie door de huisstijl en in de vormgeving van de websites en andere kanalen van de adviesraden.</p>	<p>Repliek en gevolg Zie ook zelfde opmerking van SARO en SERV:</p> <p>De toepassing van de huisstijl door strategische adviesraden is al lang een aandachtspunt: bedoeling is dat de SAR zich niet onttrekken aan de richtlijnen die de VR vaststelt voor de huisstijl (er is immers ene link met de Vlaamse overheid) maar dat wel hun onafhankelijkheid zichtbaar is door het gebruik van de huisstijl. Die differentiatie zal in de richtlijnen van de VR zelf gemaakt worden (na overleg met de SAR).</p> <p>Aangepast in de memorie bij artikel II.12</p>

	Ten slotte vindt de Vlor dat politiek neutraal communiceren (art. II.13) er niet toe mag leiden dat de onafhankelijkheid van adviesraden om onafhankelijke standpunten te vertolken, in het gedrang wordt gebracht.	
III. 98	<p>2.4 Artikelsgewijze bespreking van titel III, afdeling 7 (organisatorische bepalingen strategische adviesraden)</p> <p>Art. III.98: ontslag leden</p> <p>De Vlor is van oordeel dat het de Vlaamse Regering niet toekomt om leden van middenveldorganisaties te ontslaan van hun mandaat in een strategische adviesraad. De leden krijgen hun mandaat vanuit hun aanduiding door de middenveldorganisatie die ze vertegenwoordigen. Ze verliezen hun mandaat als de voordracht vanuit de middenveldorganisatie ophoudt te bestaan. De Vlor vraagt daarom de aanpassing van dit artikel in het bestuursdecreet.</p>	<p>Gevolg</p> <p>Artikel III.98 wordt aangepast in die zin dat de VR de leden van de SAR ontslaat op verzoek van de middenveldorganisaties. Dit is het spiegelbeeld van artikel III.95, §1, dat bepaalt dat de VR de leden van de SAR benoemt en in het geval van de middenveldorganisaties uitsluitend op voordracht</p>
III.94, III. 95, III. 96, III. 97, III. 99 - 106	<p>2.4 Artikelsgewijze bespreking van titel III, afdeling 7 (organisatorische bepalingen strategische adviesraden)</p> <p>Art. III.94: bevoegdheden</p> <p>Art. III.95: samenstelling</p> <p>Art. III.96: benoeming leden</p> <p>Art. III.97: onverenigbaarheden</p> <p>Art. III.99: interne werking en oprichting commissies</p> <p>Art. III.100: opdrachten secretariaat</p> <p>Art. III.101: toelage</p> <p>Art. III.102: informatie-uitwisseling tussen de Vlaamse Regering en de strategische adviesraad</p> <p>Art. III.103: beslissingsprocedures (§1) en adviestermijnen (§2)</p> <p>Dit artikel regelt de §1 was en blijft ook op de Vlor van toepassing. In het participatiedecreet moet de verwijzing naar dit artikel worden gecorrigeerd. Voor §2 vraagt de Vlor om een specifieke regeling waarbij de termijn van 30 (resp. 10) kalenderdagen wordt verlengd met</p>	<p>Repliek en gevolg</p> <p>Deze opmerkingen werden verwerkt bij de redactie van de wijzigingsbepalingen in het bestuursdecreet behalve wat de verlenging van de termijn betreft</p>

	<p>de dagen van een schoolvakantie die binnen de termijn vallen. Het is immers onmogelijk voor onderwijsgeledingen om de leden van hun organisatie te raadplegen tijdens die periode.</p> <p>Art. III.104: onderlinge samenwerking tussen adviesorganen</p> <p>Art. III.105 en art. III.106: jaarplanning en jaarverslag</p>	
--	---	--

4. [Advies van de Strategische adviesraad voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 25 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
II. 6	<p>4. De raad is tevreden dat er via een burgerloket een virtueel, uniek loket gecreëerd wordt dat eenvoudige toegang biedt tot de diensten van de verschillende overheden binnen Vlaanderen. De raad verwacht dat dit instrument ook zal ingezet worden met het oog op het automatisch toekennen van rechten van burgers. Ook moet nagegaan worden of er linken kunnen gelegd worden met het geïntegreerd breed onthaal in het beleidsdomein WVG.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het burgerloket zal een kanaal zijn waardoor een burger kennis zal kunnen nemen van automatische rechten. Het burgerloket wordt enkel opengesteld voor de burger of zijn gemandateerde. Via het burgerloket bestaat de mogelijkheid om contact op te nemen met het contactcenter van de Vlaamse overheid of andere specifieke contactcenters (afhankelijk van de informatie) waardoor meer persoonlijke ondersteuning mogelijk wordt. Vanuit het burgerloket kan ook doorverwezen worden naar informatie of gegevens m.b.t. specifieke persoonlijke dossiers.</p> <p>Informeren en rechten verkennen zijn functies die in het geïntegreerd breed onthaal (GBO) moeten opgenomen worden. Het burgerloket zal een van de instrumenten zijn die het GBO in dit kader zullen hanteren.</p>
	<p>Het is goed dat het klachtrecht verder wordt uitgewerkt. De raad vraagt om - waar mogelijk - linken te maken met de ombudsfunctie, het klachtrecht en de bemiddeling tussen personen met een zorg- en ondersteuningsbehoefte en de aanbieders van zorg en ondersteuning. Er wordt best</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het hoofdstuk 'klachten' in het bestuursdecreet maakt het perfect mogelijk dat de bestaande goede praktijken van bemiddeling in diverse welzijns- en zorgsectoren worden voortgezet. In</p>

	<p>onderzocht hoe bijvoorbeeld procedures, toegankelijkheidsmaatregelen en de nabijheid van de diensten uit het bestuursdecreet en van de diensten binnen welzijn en gezondheid op elkaar kunnen worden afgestemd. Ten minste een goede doorverwijzing naar de juiste dienst moet verzekerd worden.</p> <p>De raad leest deze doelstelling ook in het bestuursdecreet en roept de Vlaamse overheid op om de goede doorverwijzing waar te maken, ook wanneer het gaat over oproepen die de Vlaamse klachtendiensten ontvangen over zorg en ondersteuning. De raad wenst in dit advies ook even te verwijzen naar de aankondiging die Vlaams minister Vandeurzen deed in de Conceptnota 'een geïntegreerde zorgverlening in de eerste lijn': "met name de hervorming van het klachtrecht dat ook laagdrempelig en toegankelijk zal georganiseerd worden." De raad herhaalt zijn vraag om hier snel werk van te maken.</p>	<p>toepassing van het Vlaams kwaliteitsdecreet (van 2003) organiseren welzijns- en zorgvoorzieningen een klachtenbemiddeling en -behandeling over de eigen dienstverlening. Zijn de burgers/verzoekers daarover niet tevreden, dan kunnen verzoekers daarna hun klacht sturen naar het aansturende agentschap/departement WVG die de klachten opnemen en behandelen (is bepaald in hun oprichtingsdecreet/-besluit). Over die 'interne tweedelijns klachtenbehandeling rapporteert het beleidsdomein WVG jaarlijks aan de Vlaamse Ombudsdienst (zie de klachtenboeken op de website van de Vlaamse Ombudsdienst). Net als in het oude decreet wordt immers nergens bepaald dat de klachtenbehandeling centraal dan wel gedecentraliseerd moet gebeuren. De verplichting van doorverwijzing naar de juiste dienst was vroeger niet voorzien in het klachtendecreet van 2001 (wel in de Omzendbrief VR bij het klachtendecreet) en is nu in het bestuursdecreet wettelijk verankerd, terug te vinden in artikel II.76.</p> <p>In het kader van het reorganisatietraject eerstelijnszorg is ook een project voorzien m.b.t. het vormgeven van het klachtenbeleid</p>
<p>III. 116- 121</p>	<p>6. De regering scheidt een algemeen kader met betrekking tot regelluwe zones en experimentwetgeving. Het is goed dat dit kader duidelijkheid creëert en bovendien kan aangevuld worden in de verschillende beleidsdomeinen. De raad mist in het bestuursdecreet wel een vervolgt traject nadat een experiment gunstig geëvalueerd wordt. Als goed geëvalueerde projecten moeten na de experimentfase steeds snel worden omgezet in regulier beleid zodat elke Vlaming kan genieten van deze innovatie.</p>	<p>Repliek</p> <p>Er werd niet ingegaan op de suggestie om dit in het bestuursdecreet op te nemen. Het (beleidsmatig) gevolg dat aan de evaluatieresultaten van het experiment wordt gegeven, zal geval per geval worden onderzocht. Het is immers moeilijk op voorhand in te schatten welke de precieze resultaten van het experiment zullen zijn en hoe deze evaluatieresultaten vervolgens moeten geïnterpreteerd worden met het oog op een mogelijk vervolgt traject. In de conceptnota over een algemeen beleidskader voor</p>

		het gebruik van experimentwetgeving en regelluwe zones, zoals ingediend bij het Vlaams Parlement op 6 december 2017 (nr. 1403 (2071-2018)) heeft de Vlaamse Regering toegezegd in te staan voor zorgvuldige en wetenschappelijk verantwoorde evaluaties van experimentwetgeving en regelluwe zones.
--	--	---

5. [Advies van de Vlaamse mobiliteitsraad van 26 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
artikel III.99	<p>Hervorming Mobiliteitsraad</p> <p>Zoals reeds aangegeven in ons advies op het Groenboek Bestuur heeft de MORA, in nauw overleg met zijn voogdijminister, samen met de SERV en de Vlaamse Havencommissie een voorstel uitgewerkt om verdere verkokering van de adviesstructuren en participatietrajecten binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken tegen te gaan. In de voorgestelde structuur wordt de taak van een strategische adviesraad zoals nu omschreven in het afdeling 7 van het ontwerp van Bestuursdecreet, toegewezen aan een Algemene Mobiliteitsraad. Bij deze raad worden twee commissies opgericht die dieper kunnen ingaan op de sectorale thema's van het beleidsdomein. Het voorstel wordt evenwichtig door de samenstelling van deze commissies in het oprichtingsdecreet te voorzien. De adviezen die in deze commissies worden opgesteld worden overgemaakt aan de Algemene Mobiliteitsraad maar blijven in het verdere proces transparant herkenbaar als advies van de betrokken Commissie.</p> <p>Het voorontwerp van Bestuursdecreet legt echter beperkingen op aan de samenstelling en werking van de werkcommissies. Zo staat er bijvoorbeeld in de memorie van toelichting bij artikel III.99 dat een werkcommissie enkel een advies kan voorbereiden.</p>	<p>Gevolg</p>

	<p>Dit lijkt in tegenspraak met de bewering in de memorie van toelichting bij artikel III.93 die stelt dat het kader dat wordt vastgelegd voor de wijze van samenstelling, opdracht, werking en toezicht kunnen beschouwd worden als een suppletoire regeling.</p> <p>De werkcommissies zullen in de toekomst het kader vormen voor de Commissies Goederenvervoer, Logistiek en Economische Poorten en de Commissie Personenmobiliteit die in het voorstel van SERV, VHC en MORA zullen worden opgericht.</p> <p>De memorie van toelichting over artikel III.99 vindt de Raad dan ook erg bevoogdend en onnodig beperkend. De kwaliteit van een advies wordt meer bepaald door het gevoerde proces dan door de structuur waarin het tot stand kwam. De verwijzing naar de toepassing van artikel III.103 is voor de MORA meer dan voldoende garantie voor een goede werking.</p> <p>De MORA wil zijn voorstellen zo snel mogelijk omgezet zien in een nieuw regelgevend kader. Daarom is het belangrijk dat er meer duidelijkheid komt tussen de vermelde bepalingen in het voorliggend ontwerp van Bestuursdecreet en ons huidig maar vooral ook toekomstig oprichtingsdecreet.</p> <p>De MORA pleit er voor om deze beperkingen in de Memorie van toelichting te schrappen.</p>	<p>De memorie bij artikel III.99 werd in die zin aangepast.</p>
II, H1	<p>Artikel III.94 schrijft een nieuwe uitzondering in op de raadplegingsplicht voor instemmingsdecreten. Aangezien internationale verdragen al ondertekend zijn op het moment dat ze ter instemming worden voorgelegd aan het parlement, kunnen ze inhoudelijk niet meer gewijzigd worden en kan dus geen rekening meer gehouden worden met een mogelijk advies van de strategische adviesraad.</p> <p>De MORA is het eens dat de betrokkenheid in die fase weinig efficiënt is en beter op een andere manier kan gerealiseerd worden. Daarom heeft de MORA naar aanleiding van een vorig advies over de internationale luchtvaartverdragen aangedrongen om dergelijke internationale</p>	<p>Repliek</p> <p>Deze opmerking zal worden meegenomen bij de redactie van de nieuwe omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen. Deze omzendbrief is een project in het witboek open en wendbare overheid. (nakijken door dep buza)</p>

	<p>onderhandelingen in de toekomst tijdiger, open en transparant te voeren naar de Vlaamse stakeholders toe. Het is onze overtuiging dat dit tot meer kwalitatieve verdragen kan leiden.</p> <p>Het zou dan ook goed zijn moest in het hoofdstuk 1 "communicatie tussen burgers en de overheid" hierover een concreet voorstel geformuleerd worden.</p>	
	<p>Conceptnota's Binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zijn de afgelopen jaren een dertiental conceptnota's over maatschappelijk belangrijke thema's opgemaakt en in de Vlaamse Regering besproken. Deze conceptnota's werden op drie uitzonderingen na (conceptnota's Vlaams strategisch spoorbeleid, Hervorming Vlaamse Taxiregelgeving en Basisbereikbaarheid) niet overgemaakt of voor advies voorgelegd aan de MORA.</p> <p>De MORA ziet conceptnota's als goede instrumenten om vroeg in het beleidsproces het maatschappelijk debat te voeren en het maatschappelijk draagvlak af te toetsen over belangrijke mobiliteitsthema's. Advisering vanuit de strategische adviesraad over degelijke conceptnota's kan in samenhang met het parlementair debat de verdere besluitvorming versterken en op die manier het draagvlak voor de beleidsbeslissingen vergroten.</p> <p>Het is dan ook goed dat de adviesverlening over conceptnota's duidelijk in het decreet is opgenomen.</p> <p>De MORA stelt ook voor dat de Vlaamse Regering conceptnota's die zich situeren in het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken systematisch ook aan de MORA overmaakt, zodat het maatschappelijk debat tijdig kan plaatsvinden.</p>	<p>Verduidelijking In het bestuursdecreet is geen algemene decretale consultatieverplichting opgenomen voor conceptnota's. Het is wel toegevoegd aan de opdrachtomschrijving van de strategische adviesraden. De adviesplicht in hoofde van de Vlaamse Regering blijft beperkt tot voorontwerpen van decreet en ontwerpen van strategische uitvoeringsbesluiten.</p> <p>In de praktijk worden en zullen dergelijke documenten wel voor facultatief advies worden voorgelegd aan de strategische adviesraden. Hierover kunnen wel afspraken gemaakt worden met de minister bevoegd voor mobiliteit en openbare werken.</p>
	<p>Organisatie Open Consultatie Veel van de MORA-adviezen komen tot stand in bijzondere MORA-commissies waar externe experts, stakeholders die geen lid zijn van de Raad en medewerkers van de administratie meewerken aan de voorbereiding. Op deze wijze wordt niet alleen een ruime betrokkenheid</p>	<p>Verduidelijking Bij het lanceren van het consultatieportaal zal ook een ondersteuning worden voorzien door een 'kenniscentrum'. Ook voor de praktische organisatie kan beroep worden gedaan op beschikbare capaciteit binnen de Vlaamse overheid</p>

<p>georganiseerd maar ook belangrijke input meegenomen. Deze manier van werken is zeer verrijkend gebleken, bijvoorbeeld voor onze adviezen over het Mobiliteitsplan Vlaanderen, de kilometerheffing of klimaat en ruimte.</p> <p>Het is dan ook zeer positief dat de Vlaamse Regering de inspraak van burgers wil verzekeren bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van haar beleid en hiervoor de strategische adviesraad verzoekt die consultatie te organiseren.</p> <p>Het ontwerp voorziet hiervoor aangepaste adviestermijnen, maar voor deze open consultatie gelden ook specifieke organisatorische bekwaamheden, een aangepaste structuur en voldoende middelen.</p> <p>Uit de ervaringen die de Mobiliteitsraad hieromtrent heeft opgedaan, beschouwt de Raad het als een meerwaarde als de organisatie van deze open consultatie in samenwerking met het departement van het betrokken beleidsdomein kan worden opgezet.</p>	<p>(oa facilitatiepool). Zie in dit verband ook de opmerkingen van de Vlaamse woonraad en de SARO. De budgettaire en personele neutraliteit was een van de criteria om de voorstellen in het witboek te selecteren en vorm te geven. Deze randvoorwaarde is dan ook behouden bij de opmaak van het bestuursdecreet.</p>
--	---

6. Advies van de Vlaamse Vereniging van Provincies van 1 februari 2018

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
	<p>De kern van het VVSG-VVP schrijven benadrukte het belang van het vijfde vooropgestelde principe geformuleerd in het Groenboek nl. het streven naar 'een meer geïntegreerde werking van de verschillende overheden'. Dit werd geïllustreerd door het aanhalen van enkele concrete voorstellen.</p> <p>Als bestuurlijke partner vindt de VVP het ten zeerste jammer dat de aangehaalde concrete en haalbare uitgangspunten geformuleerd door VVSG-VVP (interbestuurlijke overleg, decretaal draagvlak,...) niet overgenomen zijn geworden in de voorliggend</p>	<p>Repliek</p> <p>In het witboek open en wendbare overheid is hierover het volgende engagement opgenomen: 'De Vlaamse overheid wil dit witboek echter ook onder de aandacht brengen van de lokale en provinciale besturen, de andere gemeenschappen en gewesten, de federale overheid, de EU en, als dat nuttig en</p>

	<p>voorontwerp van decreet. Een hoofdstuk 'interbestuurlijk beleid' zou ten zeerste passen in dit project. De VVP vraagt aan de Vlaamse regering om alsnog daar werk van te maken.</p>	<p>wenselijk is, van internationale instellingen zoals de OESO. Daarvoor zullen we bestaande netwerken aanspreken.'</p>
I. H4	<p>Algemeen komt het 'voorontwerp van bestuursdecreet' eerder over als een bundeling van bestaande decreetgeving met hier en daar de nodige aanpassingen en aanvullingen.</p> <p>Omwille van deze reden is de tekst dan ook vrij moeilijk toegankelijk (complex) voor de lokale en bovenlokale besturen. Het is immers een hele klus om uit te maken wat nu juist van toepassing is op gemeenten en provinciebesturen. Veel bepalingen zijn niet van toepassing wat de leesbaarheid erg bemoeilijkt.</p> <p>1.2. Daarnaast is de tekst vrij 'eigenaardig' opgebouwd. Artikel I.5 bepaalt dat het voorontwerp van decreet van toepassing is op alle instanties van de Vlaamse overheid, tenzij anders bepaald. Vervolgens wordt via de techniek van verwijzingen een hele reeks bepalingen "van overeenkomstige toepassing" verklaard op de lokale overheden (zie bv. de artikelen I.6. – I.10). Ook dit komt de leesbaarheid van de tekst uiteraard niet ten goede. Zie ook supra.</p>	<p>Verduidelijking De regels die van toepassing zijn op de lokale overheden zijn inderdaad verspreid over de hele tekst, wat logisch is omdat ze thematisch gegroepeerd zijn. Net daarom is er in het bestuursdecreet voor gekozen om in 1 hoofdstuk vast te leggen welke regels van toepassing zijn op de lokale overheden. Deze optie is net genomen om het voor (o.a.) de lokale overheden overzichtelijk te maken welke bepalingen op hen van toepassing zijn en welke niet. De onvermijdelijke keerzijde daarvan is inderdaad dat de bepalingen minder vlot leesbaar zijn, daarom zal er (in samenwerking met VVP en VVSG) werk gemaakt worden van bijkomende informatie en communicatie naar de verschillende groepen die onder het toepassingsgebied vallen: er zullen "geconsolideerde" versies van de toepasselijke bepalingen van het bestuursdecreet verspreid worden voor lokale overheden, privaatrechtelijke instanties met een publieke taak en milieuinstanties (zie ook zelfde opmerking van VVSG)</p>
	<p>De VVP wil trouwens van de gelegenheid gebruik maken om in de context van het voorliggend voorontwerp van decreet de vraag te stellen wat het nut is van het opvragen van adviezen door de Vlaamse regering? Als voorbeeld wensen we te verwijzen naar het parlementair stuk doc. 1127 (2016-2017) nr. 2 p. 11 en dit naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van bijzonder decreet houdende wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 en van het lokaal en provinciaal</p>	<p>Verduidelijking Voor de strategische adviesraden is een repliek op de adviezen opgenomen in de memorie bij het bestuursdecreet. Lokale besturen kunnen en zijn ook vertegenwoordigd in deze strategische adviesraden. Voor facultatieve adviezen is niet een dergelijke decretale bepaling voorzien. Deze opmerking zal wel onderzocht worden bij de redactie van de omzendbrief over beleids- en</p>

	<p>kiesdecreet van 8 juli 2011 (http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1277780).</p> <p>Op p. 11 van dit stuk lezen we 'Uiteraard heeft de minister de adviezen gelezen, maar ze is niet verplicht om er ook rekening mee te houden.'</p> <p>Daarenboven wordt de adviesgever niet op de hoogte gehouden van datgene wat met zijn/haar advies gedaan wordt. Dit roept toch wel de nodige vragen op in het kader van interbestuurlijke samenwerking! Voorliggend voorontwerp van decreet zou aan deze problematiek aandacht moeten besteden.</p>	<p>regelgevingsprocessen. De omzendbrief over de impact op lokale besturen zal immers mee opgenomen worden in deze nieuwe omzendbrief.</p>
	<p>1.3. Het voorontwerp van decreet is een 'merkwaardige' compilatie van bestaande decreten, waarvan de onderlinge samenhang in vraag kan worden gesteld. Zo bevat de tekst bepalingen over openbaarheid van bestuur, hergebruik van overheidsinformatie, archief en interne audit, maar ook evengoed bv. een hele reeks bepalingen over de structuur van de Vlaamse administratie en over de rechtspositie van de personeelsleden van de Vlaamse overheid. Het is een raadsel waarom al deze bepalingen in één nieuw decreet moeten worden samengebracht.</p>	<p>Verduidelijking Dit is nochtans uitvoerig uiteengezet in het witboek open en wendbare overheid en de memorie van toelichting bij het bestuursdecreet.</p>
	<p>1.4. Daarmee samenhangend: uit artikel IV.4. blijkt dateen hele reeks decreten worden opgeheven (zie bv. het Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur en het Decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie), maar lang niet alle decreten worden integraal opgeheven (zie de uitzonderingen in dat artikel IV.4). Ook dit komt de leesbaarheid van de tekst (en bij uitbreiding de leesbaarheid van de gedeeltelijk opgeheven decreten) niet ten goede.</p>	<p>Verduidelijking De 12 decreten die in het bestuursdecreet opgenomen werden, worden in principe integraal opgeheven behalve enkele artikelen die ingeschreven zullen worden in het nieuwe Rekendecreet omdat ze daar eerder thuishoren dan in het bestuursdecreet. Ze zullen dan door die decreten worden opgeheven. Dat is uitgelegd in de memorie bij art. IV.268</p>
	<p>1.5. De artikelen III.65.-III.73 zijn de herwerkte versie van het bestaande 'Decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer', met dien verstande dat ook dit laatste decreet niet integraal wordt opgeheven. Uit artikel IV.4., 7° blijkt immers dat de artikelen 8 tot en met 12/5 en artikel 32 van het Decreet</p>	<p>Verduidelijking Cf. supra</p> <p>Deze artikelen regelen de bescherming van persoonsgegevens. Momenteel worden deze artikelen aangepast aan de AVG via een ander</p>

	van 18 juli 2008 blijven bestaan. Deze artikelen handelen over de bescherming van persoonsgegevens en over de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het is niet duidelijk waarom deze artikelen apart blijven bestaan.	decretaal initiatief.
	<p>1.6. De artikelen III.65.-III.73 volgen grotendeels de inhoud en de logica van de artikelen 2 tot en met 7/2 van het Decreet van 18 juli 2008, met uitzondering van de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het klachtrecht dat voorzien is in artikel 3 van het Decreet van 18 juli 2008 wordt in de nieuwe tekst omgevormd naar een weigeringsrecht (zie artikel III.69.). Hiermee wordt de rechtstoestand van de burgers, bij wie de overheidsinstanties allerlei gegevens opvragen, aanzienlijk versterkt; - een aantal zaken uit het Decreet van 18 juli 2008 zijn niet meer terug te vinden in de nieuwe tekst: zie bv. de elektronische repertoria en verwijzingsrepertoria uit artikel 4, §3 en de afnemersfora uit artikel 4, §4 van het Decreet van 18 juli 2008. 	<p>Verduidelijking: Artikel 4, §4, m.b.t. de afnemersfora was reeds eerder bij decreet van 23 december 2016 (stuurorgaandecreet) opgeheven aangezien deze fora in praktijk niet werden georganiseerd. Artikel 4, §3, wordt opgeheven omdat deze paragraaf oorspronkelijk was voorzien om AGIV bij besluit van de Vlaamse Regering als 'dienstenintegrator' te kunnen aanwijzen voor de uitwisseling van geografische gegevens. Aangezien AGIV inmiddels is ingekanteld in het agentschap Informatie Vlaanderen (AIV), en AIV de decretale rol van de VDI opneemt, heeft artikel 4, §3, geen nut meer en wordt daarom opgeheven.</p>
II.3	<p>Art. II.3 is niet van toepassing verklaard op de lokale besturen, terwijl wellicht ook de provincies door de Vlaamse regering zullen aangewezen worden als instanties die actief milieu-informatie moeten verspreiden of toegankelijk maken.</p> <p>Aangezien het openbaarheidsdecreet wordt opgeheven dient de vraag gesteld te worden 'wat met de verwijzingen ernaar in de volgende artikelen van het provinciedecreet: art. 23,§2; art. 37; art. 104§1 en art. 222?'</p>	<p>Verduidelijking en gevolg: Art. II.3 bevat een machtiging aan de Vlaamse Regering om "milieu-instanties" aan te wijzen. Als deze bepaling van overeenkomstige toepassing zou verklaard worden op lokale overheden, zou dat betekenen dat ze zelf ook milieu-instanties kunnen aanwijzen en niet dat ze zelf milieu-instanties zijn. Lokale overheden moeten zelf actief milieu-informatie verspreiden en toegankelijk maken op grond van artikel II.1 en II.2 (en niet op grond van artikel II.3)</p> <p>Deze aanpassingen zijn meegenomen worden in de redactie van de wijzigingsbepalingen.</p>

<p>II.5</p>	<p>Art. II.5 is teveel geschreven vanuit het oogpunt van de Vlaamse overheid, en veel minder vanuit het perspectief van de provinciale en lokale overheden én de burger.</p> <p>Er stelt zich geen probleem met het ambitieniveau om een centraal contact- en informatiepunt te voorzien maar de realiteit is dat dit in het verleden al is geprobeerd ... echter zonder succes.</p> <p>Het bestaande (juridische) onderscheid tussen 'passieve' versus 'actieve' openbaarheid én tussen 'informatievraag' versus 'vraag tot inzage of afschrift van een bestuursdocument' wordt niet steeds goed "vertaald". Zo staat art. II.5 m.b.t. informatievragen, dat nu hoort onder passieve openbaarheid, in "Titel II. Relatie tussen burgers en overheid/Afdeling 1 principes voor informeren of participeren", dat vooral het actief informeren door de overheid regelt.</p> <p>Conclusie: het vroegere onderscheid tussen actieve en passieve openbaarheid blijft relevant, maar wordt niet meer gebruikt.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Zie hierover de memorie van toelichting: "Het feit dat dit artikel van overeenkomstige toepassing is op lokale overheden (cfr. art. I.6) houdt in dat burgers ook met informatievragen die betrekking hebben op lokale overheden bij het centraal contact- en informatiepunt terecht kunnen."</p> <p>Actieve openbaarheid in ruime zin wordt geregeld in titel II, hoofdstuk 1 'communicatie tussen burgers en de overheid' van het bestuursdecreet, passieve openbaarheid in titel II, hoofdstuk 3 'toegang tot bestuursdocumenten' van het bestuursdecreet. Het feit dat burgers ook met vragen over de dienstverlening van Vlaamse of lokale overheden terecht kunnen bij een centraal contact- of informatiepunt is aanvullend op het wettelijk kader m.b.t. actieve openbaarheid van bestuur. Het stellen van een vraag aan het centraal contact- en informatiepunt is niet hetzelfde als een 'vraag tot inzage of afschrift van een bestuursdocument'.</p>
<p>II.6</p>	<p>Art. II.6: Toegang tot gegevens die op de burger betrekking hebben</p> <p>Zijn de begrippen "geconsolideerde toegang" (1ste lid) en "virtueel gecentraliseerd kanaal" (memorie van toelichting) voldoende duidelijk?</p> <p>De samenhang tussen de verschillende regelingen m.b.t. privacy en persoonlijke levenssfeer dient misschien wat beter geëxpliciteerd te worden, bijvoorbeeld door de opbouw van het artikel zelf.</p> <p>Bedoeld wordt: 1) het algemeen principe van toegang tot gegevens die op hem betrekking hebben (eerste drie alinea's), 2) de regelgeving over 'de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens (4de lid), 3) de 'Algemene Verordening Gegevensbescherming - AVG (5de lid) en 4) de toegang tot bestuursdocumenten met</p>	<p>Gevolg</p> <p>Een geconsolideerde en burgergerichte toegang houdt in dat de gegevens getoond worden rekening houdende met het standpunt van de burger, waardoor gegevens uit verschillende bestuurslagen of uit verschillende organisaties die betrekking hebben op een specifiek domein samen getoond kunnen worden. De toegang gebeurt via een "plug in" of via specifieke software die aan eender welke website toegevoegd wordt, waardoor de burger het geconsolideerde overzicht te zien krijgt.</p> <p>Een virtueel gecentraliseerd kanaal houdt in dat deze gegevens via een "plug in" of via specifieke</p>

	<p>informatie van persoonlijke aard (art. II.38§3, 2de lid). De AVG legt bijvoorbeeld een aantal eigen vereisten op aan de overheidscommunicatie omtrent de verwerking van persoonsgegevens, niet in het minst naar minderjarigen. Er is naast de AVG ook een nieuwe verordening in de maak rond e-privacy ter herziening van richtlijn 2002/58/EG. Op 10 januari is de voorstudie gepubliceerd door de Europese Commissie, de bedoeling is dat de verordening dit jaar nog in werking treedt. Conclusie: de bepalingen van art. II.6 zijn te verduidelijken en helder te formuleren.</p>	<p>software getoond kunnen worden op eender welke website. De plug in wordt toegevoegd door de beheerder van de website in kwestie om de burger toe te laten van daaruit ook het virtueel gecentraliseerde overzicht te raadplegen.</p> <p>De memorie van toelichting wordt op dit punt verder verduidelijkt</p>
II.21 tem II.24	<p>De vraag moet echter opgeworpen worden of Vlaanderen bevoegd is om een provincie of gemeente te autoriseren, te voorzien in een digitale inzending/betekening (en deze dus ook als rechtsgeldig te accepteren) in een aangelegenheid die tot de materiële bevoegdheid van de federale wetgever behoort en waarin deze - mogelijk zelfs als ontvankelijkheidsvoorwaarde - een bepaalde wijze van analoge inzending/betekening (bv. aangetekende brief) heeft opgelegd. Er kan immers betwijfeld worden of de 'implied powers' van Vlaanderen zo omvattend zijn.</p>	<p>Gevolg De Vlaamse decreetgever is inderdaad niet bevoegd om federale procedures te regelen, en dat is ook niet de bedoeling: het bestuursdecreet moet altijd zo gelezen worden dat het binnen de grenzen van de (door of krachtens de) grondwet vastgestelde bevoegdheidsverdeling blijft. De verplichting geldt uiteraard alleen voor procedures die tot bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of Vlaams Gewest behoren, niet voor de procedures die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren De memorie van toelichting wordt op dit punt verder verduidelijkt</p>
II. 21	<p>In de memorie van toelichting wordt, in hetzelfde verband, vermeld dat de verplichting om in nieuwe procedures te voorzien in een digitale uitwisseling ook blijft bestaan "zelfs indien (deze) toekomstige decretale bepalingen uitsluitend een analoge variant voorzien". Vlaanderen is ongetwijfeld bevoegd om aan de bepaling van artikel II. 21 deze draagwijdte te geven, maar er kan opgemerkt worden dat deze interpretatie strijdig is met elke bestaande voorrangregel inzake de interpretatie van met elkaar strijdige decreten (lex specialis vs lex generalis/recentste specifieke vs oudere algemene regelgeving). Dit is niet van aard de rechtszekerheid te bevorderen.</p>	<p>Gevolg Artikel II.21 werd aangepast in die zin dat de verplichting om voor nieuwe (toekomstige) procedures altijd te voorzien in een elektronische weg, weggelaten wordt. In plaats daarvan zal ingezet worden op meer interne sensibilisering en zal er bij gewaakt worden over het digitaalvriendelijke karakter van nieuwe procedures. Het probleem van eventuele strijdigheid tussen artikel II.21 en recentere specifieke regelgeving stelt zich dus niet meer.</p>

	<p>De toekomstige Vlaamse regelgeving moet gealigneerd zijn op het bestuursdecreet; men moet de verantwoordelijkheid niet afwentelen op degene die het decreet moet toepassen.</p> <p>Art. II. 21, § 1, derde lid Bepaalt dat de overheidsinstanties beperkingen en technische eisen kunnen opleggen aan de uitwisseling via elektronische weg. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat deze bepaling het de instantie mogelijk maakt de gebruiker toe te geleiden via bv. een webformulier. Hiertegen kan uiteraard geen bezwaar bestaan, maar de bewoordingen "beperkingen en technische eisen" zijn zeer ruim en zetten de poort open naar eventueel individuele uithollingen van de digitale communicatie en naar fragmentatie in toepassingen die uniform bestaan bij verschillende instanties</p>	<p>Verduidelijking Deze bepalingen zijn bewust gekozen omdat ze technologie-neutraal zijn. Het feit dat er in het landschap van overheidsinstanties verschillende toepassingen zullen ontstaan is onvermijdelijk. Een harmonisatie van dit soort toepassingen teweegbrengen is echter niet de bedoelingen van deze bepaling. Het doel van deze bepaling is om te voorkomen dat gebruikers volgens eigen inzichten de elektronische uitwisseling van de berichten op de meest diverse manieren gaan invullen. Het geeft de overheidsinstanties de mogelijkheid om voor specifieke procedures ook specifieke manieren/kanalen naar voren te schuiven, maar zoals hierboven al is aangehaald is het tegengaan van versnippering in deze manieren/kanalen niet de bedoeling van deze bepaling</p>
II. 22	<p>Gaat, terecht, in op het tijdstip van ontvangst van een digitaal bericht door de overheid, maar is het, met het oog op de berekening van bepaalde beroepstermijnen, niet wenselijk om tevens het tijdstip te bepalen van ontvangst door de gebruiker?</p>	<p>Gevolg Het vaststellen van het tijdstip van ontvangst door de gebruiker aan de hand van een generiek bepaling is niet evident. Dit vereist in een elektronische context uitgebreide kennis van de technische architectuur die achter een bepaalde toepassing schuil gaat. Stel bijvoorbeeld dat een overheidsinstantie een bericht verstuurd via zijn eigen systeem naar de mailbox (onder controle van een onbekende partij) van de gebruiker. dan is er geen enkele manier om te weten of deze gebruiker het bericht ook effectief ontvangen heeft. Dit vereist dat beide systemen (dit gebruikt door de overheid en dit van de gebruiker) met elkaar moeten communiceren over het al dan niet ontvangen van een bericht. Deze vaststelling is echter wel mogelijk binnen één systeem waarin de</p>

		afzender controle heeft over alle tijdstippen. Artikel II.22 en de memorie worden op dit punt verder verduidelijkt.
II.23- II.24	Geen opmerkingen wat het principe betreft. Evenmin opmerkingen wat de voorwaarde betreft dat de bewaring conform titel III, hoofdstuk 3, afdeling 5 mogelijk is. Niettemin volgende vraag ter zake: geldt deze voorwaarde dat besluiten enkel digitaal kunnen genomen worden op voorwaarde dat de voorgeschreven bewaring gegarandeerd is eveneens voor digitale besluiten die reeds op grond van een reeds bestaande specifieke regelgeving kunnen uitgevaardigd worden (zoals bv. de omgevingsvergunningen of de besluiten van de provinciale en gemeentelijke organen die op grond van 'het Decreet Lokaal Bestuur en het Provinciedecreet op digitale wijze zullen kunnen genomen en ondertekend worden)?	Verduidelijking Digitale besluiten/bestuursdocumenten die op dit ogenblik worden opgemaakt (dus voor de inwerkingtreding van het bestuursdecreet) moeten voldoen aan de bepalingen van het Archiefdecreet van 9 juli 2010, meer bepaald aan art. 5. Dit voor wat de bewaring betreft. Het is dit Archiefdecreet (inclusief enkele wijzigingen) dat opgenomen is in titel III, hoofdstuk 3, afdeling 5. Voor wat de voorrangregels betreft inzake de interpretatie van met elkaar strijdige decreten (lex specialis vs lex generalis / recentste specifieke vs oudere algemene regelgeving) zie antwoord op eerdere vraag van VVP.
	Vastgesteld wordt dat in het voorliggend voorontwerp niet meer wordt gestipuleerd wie bevoegd is om een beslissing te nemen over een aanvraag hierbij verwijzend naar art. 19 van het decreet op de openbaarheid van bestuur (26/3/2004).	Gevolg Artikel 19 van het openbaarheidsdecreet is, wat betreft de lokale overheden, opnieuw opgenomen in artikel I.8, §1, derde lid (zie ook zelfde opmerking van VVSG)
II. 23, § 3	Stelt dat Vlaanderen standaarden kan opstellen voor digitale ondertekening van bepaalde bestuursdocumenten die beogen rechtsgevolgen teweeg te brengen. Ook berichten die uitgaan van de overheid en die beogen rechtsgevolgen teweeg te brengen zullen vaak, om aanspraak te kunnen maken op authenticiteit, ondertekend moeten zijn door de daartoe bevoegde personen. Zullen ook voor de elektronische ondertekening van berichten standaarden uitgevaardigd worden?	Een eerste vraag die gesteld moet worden is of al deze berichten wel ondertekend moeten worden. In het merendeel van de gevallen is een echte elektronische handtekening (gekwalificeerde handtekening) niet vereist en kan er geopteerd worden voor een procedure zoals bedoeld in art. II.23. Er is een mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering deze procedures kan vaststellen indien ze de nood moest zien om hierin regelgevend op te treden. Het is veeleer de filosofie van de Vlaamse Regering om in deze ondersteuning aan te bieden (cfr. MVT)
II. 24	Substitutie, het vervangen van analoge documenten door	Het tweede lid van deze bepaling geeft aan dat de

	digitale, wordt expliciet mogelijk gemaakt. Er is evenwel nog onduidelijkheid over hoe het substitutieproces gevalideerd dient te worden en door wie?	Vlaamse Regering hiervoor nadere regels zal bepalen. De validatie van het substitutieproces zal dan ook opgenomen worden in het uitvoeringsbesluit
III.82	Van de aanleg van een centraal register was eveneens al sprake in het Archiefdecreet van 2010, maar het register is er nog niet...	Dit register is op dit ogenblik in voorbereiding binnen de agentschappen Informatie Vlaanderen en Het Facilitair bedrijf (als onderdeel van het project informatiecatalogus)
III. 87	<p>Er zal een Vlaamse selectiecommissie worden opgericht die instaat voor het valideren van de voor de bestuursdocumenten te hanteren bewaartermijnen. Van de oprichting van een Vlaamse selectiecommissie was ook al sprake in het Archiefdecreet van 2010. Een Vlaamse selectiecommissie voor de Vlaamse provincies is er nog niet.</p> <p>Er wordt een geldigheidstermijn van 5 jaar geïntroduceerd. De eerder geldende geldigheidstermijn van selectielijsten wordt daarmee teruggebracht van 10 jaar naar 5 jaar. Wat zeer kort is!</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bestaande selectielijsten kunnen na de publicatie van het Bestuursdecreet in principe nog slechts 5 jaar worden toegepast; - Nadien dienen de provincies zich tot de Vlaamse selectiecommissie te wenden voor het laten valideren van de selectieregels (van alle selectieregels, en dus niet enkel voor deze inzake uitgekantelde materie), voor zover ze geen federale materie aangaan; - Daarmee blijft een weinig ideale situatie gewoon bestaan: in de praktijk zal een Vlaamse selectiecommissie uitspraken moeten doen over bewaarcriteria die van toepassing zijn op archief dat na 30 jaar op basis van de Archiefwet uit 2009 dient te worden overgedragen naar het Rijksarchief. We gaan er vanuit dat de door de Vlaamse selectiecommissie geformuleerde bewaarcriteria identiek zullen zijn aan of in lijn met de bewaarcriteria die het Rijksarchief aanbeveelt, maar de discussie over de bevoegdheidsverdeling en wie daarin het laatste woord 	<p>De bevoegdheid m.b.t. selectie- en waardering van archiefdocumenten is verdeeld ingevolge arrest 57/2012 van het Grondwettelijk Hof van 3 mei 2012.</p> <p>Daarin wordt gesteld dat de Vlaamse decreetgever onbevoegd is om ten aanzien van de lokale overheden (met uitzondering van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden) ten eerste het 'dode archief' (statisch archief) met betrekking tot federale en Vlaamse aangelegenheden en ten tweede 'het levende archief' (semi-dynamisch archief) met betrekking tot federale aangelegenheden te regelen. Ten gevolge van deze bevoegdheidsverdeling werken de Vlaamse en de federale overheid een samenwerkingsakkoord uit waarin een oplossing wordt geboden voor deze bevoegdheidsverdeling met betrekking tot selectie- en waardering. Dit is dan ook meteen de reden voor de vertraging bij de oprichting van een selectiecommissie voor de Vlaamse provincies.</p>

	heeft, is nog niet van de baan!	
	<p>Aangezien het openbaarheidsdecreet wordt opgeheven, dient de vraag gesteld te worden 'wat met de verwijzingen ernaar in de volgende artikelen van het provinciedecreet: art. 23, 2; art. 37; art. 104 §1 en art. 222?'. Conclusie: opheffingsbepaling houdt geen rekening met bepalingen die specifiek gericht waren op de provinciale en lokale besturen.</p>	Hiermee zal rekening worden gehouden bij de redactie van de wijzigingsbepalingen.

7. [Advies van de Minaraad van 2 februari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
	<p>3.1. Met wat voorligt lijkt men verkokering te bestendigen [13] De huidige structuur wordt geconsolideerd – inclusief de verkokering. In het voor advies voorliggende Voorontwerp Bestuursdecreet worden nu de essentiële kenmerken van de structuur en de werking van de Vlaamse administratie relatief constant gehouden. Als eerste wordt behouden dat de administratie wordt opgebouwd op basis van homogene beleidsdomeinen . Voor elk beleidsdomein wordt er, zoals voorheen, een beleidsraad opgericht, waarop overleg gepleegd wordt tussen het politiek en het administratieve niveau . Binnen de domeinen wordt de structuur dan, zoals thans ook het geval is, verder gedifferentieerd in de vorm van departementen en diverse types agentschappen . Met wat voorligt wordt er dus vastgehouden aan het in 2003 ingevoerde organisatiemodel, dat uitging van een taakverdeling tussen de departementen (beleidsondersteuning) enerzijds en de verzelfstandigde agentschappen (beleidsuitvoering) anderzijds, maar weliswaar wordt het strikt karakter van deze typische taakverdeling nu genuanceerd. De Minaraad wenst hierbij op te merken dat indien het niet</p>	<p>Repliek Tijdens deze regeerperiode is de werkwijze met ondernemingsplannen en beheersovereenkomsten reeds aangepast. In het bestuursdecreet zijn ook nog bijkomende aanpassingen opgenomen m.b.t. de bijhorende rapporteringsverplichtingen. Er is reeds bij de opmaak van het witboek open en wendbare overheid beslist om geen verregaande hervorming van de organisatiestructuur en bijhorende instrumenten in het bestuursdecreet op te nemen. Deze suggestie kan worden meegenomen naar een volgende regeerperiode Zie repliek op een zelfde opmerking van de SERV Wat de entiteiten binnen de Vlaamse overheid betreft: het onderscheid tussen beleidsondersteuning en beleidsuitvoering blijft bestaan in het bestuursdecreet. In de memorie van toelichting (artikel III 2) worden beide begrippen toegelicht. Het onderscheid is relevant aangezien er geen mogelijkheid is om beleidsondersteunende taken toe te kennen aan</p>

<p>mogelijk is of niet wenselijk wordt geacht om een helder onderscheid te definiëren en door te voeren tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering – dat de conceptuele splitsing tussen departementen en agentschappen dan zonder voorwerp riskeert te zijn en verkokering kan versterken. Er wordt weliswaar bepaald dat er “in elk beleidsdomein [...] tussen de minister, het departement en de verzelfstandigde agentschappen een structurele samenspraak en samenwerking [worden] uitgebouwd, met het oog op de optimale realisatie van de beleidsdoelstellingen”, maar het is niet duidelijk wie hier op welke wijze zal worden op afgerekend.</p> <p>De agentschappen beschikken elk over een eigen operationele autonomie . Bij elk van die administratieve entiteiten, zowel departementen als agentschappen, kunnen er adviesraden worden opgericht . Als tegengewicht voor deze autonomie wordt er jaarlijks voor elk van die entiteiten een “ondernemingsplan” vastgesteld, met “de beleids- en beheersdoelstellingen, zowel meerjarig als voor het komende jaar, en de operationele vertaling ervan.”, waarna er ook gerapporteerd hoort te worden over de uitvoering van dat ondernemingsplan. De Mineraad meent dat de continuering van dit systeem van contractuele beleidsvorming en -voering kan leiden tot een continuering van het verkokeringsproces, aangezien elke afzonderlijke beslissing van elke ambtenaar in eerste orde afgetoetst hoort te worden aan de aldus voor de entiteit bepaalde doelen.</p>	<p>privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Essentiële overheidsfuncties mogen immers overeenkomstig de adviespraktijk van de Raad van State niet aan privaatrechtelijke rechtspersonen worden toevertrouwd (1).</p> <p>Het regeerakkoord maakt het (door de vele aangekondigde fusies en het feit dat het expliciet het herdenken van het BBB-model benoemt) mogelijk dat de entiteiten van de Vlaamse overheid voortaan allemaal potentieel de taken i.v.m. beleidsondersteuning (uitgezonderd private EVA’s) en beleidsuitvoering kunnen opnemen.</p> <p>De uitzonderlijke status van uitvoeringscapaciteit bij departementen en beleidsondersteuning bij agentschappen wordt verlaten.</p> <p>Het bestuursdecreet beoogt het coördineren van een aantal bestaande decreten, waaronder het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Het opzet is niet om grote ingrepen te doen in de structuur van de Vlaamse administratie zoals het schrappen van het onderscheid tussen departementen en agentschappen, hetgeen een aanpassing op grote schaal zou vergen van de oprichtingsreglementeringen.</p>
<p>3.2. Er is meer vernieuwing mogelijk met het oog op transities [15] Waar gebeurt de substantiële meerjarenplanning en hoe werkt ze door? De Mineraad wijst op het bestaan van vier vormen van planning binnen de Vlaamse overheid: (1)</p>	<p>Repliek De verschillende planningsvormen binnen de Vlaamse overheid en bijhorende instrumenten hebben vandaag inderdaad diverse rechtsgronden. Een aantal zijn decretaal opgenomen en andere</p>

¹ Memorie van toelichting bij het ontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid, Parl.St.,VI.Parl., 2002-2003, nr.1612/1.

	<p>de jaarlijks terugkerende begrotingscyclus, met daaraan verbonden de beleidsbrieven voor inhoudelijke duiding; (2) de jaarlijkse "ondernemingsplannen" per entiteit, en met een zeker contractueel aura (zie par. 13); (3) documenten met planwaarde zoals de Visienota 2050, die beschouwd wordt als equivalent met een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling , en met daaraan verbonden diverse transitie-operaties (zie par. 7 e.v.); (4) de afzonderlijke thematische planningsdocumenten van beleidsdomeinen of beleidsvelden. De eerste twee planfiguren hebben in hoofdorde betrekking op de korte termijn, de twee andere behelzen in principe een langere termijn.</p> <p>Wat de planning betreft die equivalent is met een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling: deze meerjarenplanning is nu met de Visie 2050 gegeven. Voor de Raad staat nu centraal dat verzekerd moet worden dat deze Visienota 2050 door zou werken in de diverse andere planvormen. In het desbetreffende decreet wordt er evenwel omzeggens niets bepaald over de wijze van doorwerking van de daarin gedefinieerde strategie. De diverse transitie-operaties lijken daarom op dit moment geen algemene rechtsgrond te hebben.</p>	<p>zijn in interne omzendbrieven opgenomen. Dit heeft tot op vandaag nog niet tot juridische problemen geleid. Ook voor de engagementen m.b.t. visie 2050 zijn nog geen juridische problemen opgedoken. In het witboek open en wendbare overheid is wel een project 'harmonisering van de omzendbrieven m.b.t. beleids- en regelgevingsprocessen' opgenomen. Een aantal van deze aandachtspunten zullen aan bod komen in dit project. In het witboek open en wendbare overheid is geen engagement opgenomen voor een meer verregaande decretale harmonisering van deze planningsprocessen. (zie in dit verband ook de opmerkingen van de SERV)</p>
TIII H1	<p>Wat de thematische plannen betreft zijn er in het Beleidsdomein Omgeving diverse planvormen in omloop of in omloop geweest. Voorbeelden zijn onder meer het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – binnenkort vervangen door het schema van een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen evenals het onlangs afgeschafte milieubeleidsplan . Op beleidsveldniveau vallen bijvoorbeeld te noteren: het klimaatbeleidsplan , de waterbeleidsnota en de stroomgebiedbeheerplannen , evenals de diverse plannen in verband met luchtkwaliteit en in verband met afvalstoffen of materialenstromen .</p> <p>Wat hun bestaan en hun inhoud betreft komen de meeste van deze aan een beleidsveld gebonden plannen in het omgevingsbeleid voort uit verplichtingen die gebonden zijn aan overeenkomstige Europese richtlijnen of verordeningen.</p>	<p>Repliek</p> <p>Deze suggestie werd niet weerhouden, aangezien in het bestuursdecreet de verschillende planningsinstrumenten niet worden opgenomen.</p> <p>Deze verduidelijking zal wel worden meegenomen bij de redactie van de omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen. Bovendien bestaan er vandaag reeds richtlijnen om acties ter uitvoering van 'horizontale' beleidsplannen ook op te nemen in de jaarlijkse beleidsbrieven.</p>

<p>Zo zal bv. het in opmaak zijnde wetgevingspakket, dat vorm moet geven aan het Europese klimaat- en energiebeleid (het zgn. Clean Energy Package), via implementatie en vertaling van de verordeningen, richtlijnen en richtsnoeren de Vlaamse overheid voor bijzondere wetgevende, bestuurlijke en administratieve uitdagingen stellen .</p> <p>De Minaraad vraagt om die redenen om in de memorie van toelichting te verduidelijken hoe men de verhouding tussen deze diverse plantypes – begrotingscyclus met beleidsbrieven, ondernemingsplannen, visienota 2050 en sectorale, substantiële plannen, evenals de daaronder plaatsgrijpende Europese ontwikkelingen – precies wenst vorm te geven. Voor het vertrouwen en de investeringszekerheid van de lokale besturen, evenals van de rechtsonderhorige burgers, bedrijven en verenigingen, is het immers wenselijk dat ze een zich een duidelijk beeld kunnen scheppen van wat de Vlaamse Overheid nu feitelijk van plan is.</p>	
<p>[16] Waar wordt de verkokering daadwerkelijk doorbroken? Voor de Minaraad is het niet duidelijk hoe men de bestaande verkokering structureel wenst te doorbreken. De Raad ontwaart weliswaar een verankering van intradomein-samenwerking ,een vermelding van publiek-private samenwerkingsprojecten , en een belangrijke verankering van een beleidsdomein-overschrijdende informatiebeheer- en ICT-werking, maar geen algemene verankering van de domeingrensoverschrijdende samenwerkingsprojecten die nodig zullen zijn om transitie waar te maken. Volgens de Raad zijn het net dit soort projecten die het wezen zullen uitmaken van de transitieactiviteiten, beschreven in par. 7-8.</p> <p>De Minaraad beveelt daarom aan om te onderzoeken of er wat dit betreft in het Bestuursdecreet een regeling zou kunnen opgenomen worden die analoog is aan deze van complexe projecten, maar dan voor samenwerkingsprojecten tussen beleidsdomeinen:</p>	<p>Repliek</p> <p>Bij het decreet complexe projecten was door de aard van deze project een duidelijk juridisch kader noodzakelijk. Bij de uitvoering van beleidsprojecten is een dergelijke juridische onderbouwing minder precair. Er bestaat bovendien een gelijkaardig instrumentarium voor beleidsprojecten via conceptnota's, groen- en witboeken. Aan de transitie managers zal wel gevraagd worden of ze belangrijke juridische obstakels hebben ondervonden bij de uitvoering van de transitie.</p>

	<p>een regeling waarbij op basis van een regeringsbeslissing een proces-/projectverantwoordelijke vrijgesteld wordt en mandaat krijgt om, in samenspraak met aangewezen actoren, vanuit een bepaalde domein-overschrijdende probleemstelling van groot maatschappelijk belang, te werken aan de implementatie van een door de Vlaamse Regering ingedekte startnota met vervolgens een geselecteerde voorkeurspiste .</p>	
	<p>[17] Verankering van wendbaarheid en daadkracht. Het aan dit voorontwerpdecreet voorafgaande Witboek had als titel "Open en Wendbare Overheid", maar het is niet direct duidelijk hoe men op het individuele niveau van de afzonderlijke ambtenaar deze openheid en wendbaarheid wenst te realiseren.</p> <p>Voor wat de individuele ambtenaar aangaat lijken er vooral defensieve voorzieningen te zijn: elke overheidsinstelling moet een eigen deontologische code opmaken; daarbij is er een korte bepaling over "klokkenluiders" . De Minaraad vraagt om op het niveau van de memorie van toelichting te verduidelijken welke deontologie de administratieve entiteiten horen te verlangen van hun medewerkers inzake probleemoplossende houding evenals entiteits- of domeingrensoverschrijdende samenwerking.</p>	<p>Gevolg Het bepalen van de deontologische regels komt toe aan de hiervoor bevoegde overheid. Voor de diensten van de Vlaamse overheid worden de rechten en plichten nader toegelicht in een deontologische code, vastgesteld door de minister van bestuurszaken, zoals bepaald in artikel II 7 van het Vlaams personeelsstatuut. In de deontologische code voor het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid van 6 juli 2011 is samenwerken één van de principes die worden benadrukt.</p> <p>Deze verduidelijking werd toegevoegd in de memorie?</p>
	<p>[18] Experimenteren voor verbetering. ... De Raad vindt het niet meer dan logisch dat transitiebeleid met zich meebrengt dat er geëxperimenteerd wordt. Het zal hierbij gaan om beleidsexperimenten die zich deels binnen, maar in belangrijke mate ook buiten de regelgevende sfeer zullen bevinden. Vanuit dit oogpunt wijst de Raad op een drietal zaken die belangrijk kunnen zijn bij het generiek mogelijk maken van experimentwetgeving: (1) hoe verhoopt men, na afloop van experimenten, uit deze experimenten te leren en de eventueel positieve resultaten hiervan op te schalen? (2) zal er, waar dat</p>	<p>Repliek In het bestuursdecreet is geen generieke bepaling opgenomen over het beleidsmatig gevolg dat aan de resultaten van de experimenten moet gegeven worden. Dat moet geval per geval onderzocht worden.</p> <p>Het is immers moeilijk op voorhand in te schatten welke de precieze resultaten van het experiment zullen zijn en hoe deze evaluatieresultaten vervolgens moeten geïnterpreteerd worden met het oog op een mogelijk vervolgtraject. In de conceptnota over een algemeen beleidskader voor</p>

	<p>relevant en wenselijk is, in voldoende inspraak en participatie worden voorzien bij de afzonderlijke experimentersituaties? (3) zal er na verloop van tijd (i.e. experimenteren met experimenten) ook een experimenteerbeleid ontwikkeld worden – en wat zal het verband hiervan zijn met transitiebeleid?</p>	<p>het gebruik van experimentwetgeving en regelluwe zones, zoals ingediend bij het Vlaams Parlement op 6 december 2017 (nr. 1403 (2071-2018)) heeft de Vlaamse Regering toegezegd in te staan voor zorgvuldige en wetenschappelijk verantwoorde evaluaties van experimentwetgeving en regelluwe zones. Bovendien zullen zowel de consultaties en participaties als de concrete evaluaties het voorwerp zijn van een beleid of structurele aanpak dat rond dit thema wordt ontwikkeld. In de hierboven al vermelde conceptnota over experimentwetgeving en regelluwe zones zijn ook hierover een aantal beslissingen en engagementen door de Vlaamse Regering opgenomen. (Zie in dit verband ook de opmerking van de SAR WGG)</p>
<p>I.4, 5° en I.12</p>	<p>[22] De contouren van de verzameling "overheidsinstanties". De Minaraad stelt vast dat men, met Titel I, Hoofdstukken 2 en 3, de contouren probeert vast te leggen van wat opgevat moet worden als "overheid" in de context van diverse onderdelen van het voorontwerp bestuursdecreet. In de Hoofdstuk 4, 5 en 6 wordt het toepassingsgebied dan verbijzonderd voor resp. lokale overheden, privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak en milieu-instanties. Het zijn complexe hoofdstukken, die niet in een oogopslag het benodigde inzicht bieden. De Minaraad merkt op dat het, met dit voorontwerp, zal volstaan om opgericht te zijn "met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn" en "voor meer dan de helft gefinancierd door de Vlaamse overheid, een lokale overheid of een andere privaatrechtelijke instelling met een publieke taak", om aangemerkt te worden als een privaatrechtelijke instelling met een publieke taak, en zodoende onder meer onder de regeling van openbaarheid van bestuur te vallen, waarbij weliswaar aangestipt wordt</p>	<p>Repliek Deze suggestie werd niet weerhouden. In de memorie van toelichting is toegelicht waarom voor een andere definitie werd gekozen. Deze nieuwe definitie blijft conform de verplichtingen ten gevolge van de Europese Richtlijn 2003/4/EG, inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie.</p>

	<p>dat dit alleen betrekking heeft op "bestuursdocumenten die betrekking hebben op beslissingen die derden binden" .</p> <p>De met dit voorontwerp geïntroduceerde definitie van privaatrechtelijke instellingen met publieke taak is afgeleid van een analoge definitie uit art. 2.4. van de Richtlijn 2014/24/EU, betreffende overheidsopdrachten, waar de analoge voorwaarde luidt dat men "merendeels" gefinancierd moet zijn door een overheid. In het huidige Openbaarheidsdecreet is de openbaarheidsregeling evenwel van toepassing op een beperktere groep, met name op "een natuurlijke persoon, een groepering van natuurlijke personen, een rechtspersoon of groepering van rechtspersonen die in hun werking bepaald en gecontroleerd worden door [een rechtspersoon die is opgericht bij of krachtens de Grondwet, een wet, decreet of ordonnantie]" .</p> <p>De Minaraad adviseert deze lijn aan te houden en dus de definitie over te nemen van art. 2.2. van de Europese Richtlijn 2003/4/EG, inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie.</p>	
I.4, 2°	<p>Het verschil tussen "informatie" en "drager van informatie". De Minaraad merkt op dat "<i>bestuursdocumenten</i>" in het voorliggende voorontwerp gedefinieerd worden als "<i>alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie</i>", terwijl er in het nu bestaande Openbaarheidsdecreet net een omgekeerde definitie voorligt, met name "<i>de drager, in welke vorm ook, van informatie waarover een instantie beschikt</i>". De memorie van toelichting bevestigt dat de nadruk gelegd wordt op de informatie, en niet op de drager – zonder uit te leggen waarom. In de Europese Richtlijn 2003/4/EG, art. 1.1., ligt de nadruk eveneens bij de notie "informatie".</p> <p>Niettemin wijst de Minaraad er op dat informatie een hoger niveau vertegenwoordigt dan eenvoudige dragers met niet verwerkte of ongeordende data.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Er is destijds, net als vandaag, voor gekozen bestuursdocumenten zo ruim mogelijk te definiëren. Ook in de oorspronkelijke definitie was sprake van 'de drager, in welke vorm ook, van informatie' en niet van 'eenvoudige dragers met met niet verwerkte of ongeordende data'. Zie ook opmerking in dit verband van SERV.</p> <p>Het gaat echt niet om een omkering van de definitie: ook in het bestaande openbaarheidsdecreet was de informatie en niet de drager de essentie. Er is gekozen voor een herformulering omdat, vooral in hoofdstuk hergebruik, abstractie moet kunnen gemaakt worden van de bestaande drager. Maar het blijft wel zo dat alleen beschikbare data onder het toepassingsgebied vallen en dat de hoofdstukken</p>

		toegang en hergebruik geen verplichting impliceren om data te verwerken en te ordenen.
TIII. H63, A7	<p>4.2. Strategische adviesraden</p> <p>[27] Bijkomende wijzigingen wenselijk. De Minaraad vraagt om, additioneel op wat nu voorligt, toch ook volgende wijzigingen in overweging te nemen, in vergelijking met wat geldt op grond van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bepaling is behouden dat een ontwerpbesluit moet worden beschouwd als zijnde van strategisch belang indien het gaat over "ontwerpen van reglementair of organiek besluit die uitvoering geven aan de inhoud van een decreet en waarvan de Vlaamse Regering beslist dat het basisuitvoeringsbesluiten zijn". Hiermee is slechts een procedurele definitie gegeven aan de notie "strategisch belang", en bovendien is het niet duidelijk of de Vlaamse Regering in de praktijk ooit al expliciet een dergelijke beslissing heeft genomen. <p>Beter is het om een substantiële definitie in te voeren wat er als strategische thema's kunnen worden beschouwd, als voorwerp van de werkzaamheden van een strategische adviesraad. De Minaraad heeft eerder al volgende definitie gesuggereerd: "Met strategische thema's wordt bedoeld: beslissingsvraagstukken en/of ontwikkelingen die van betekenisvolle invloed zullen zijn op de structuur of de algemene toekomst van een geheel werkveld." Met "werkveld" wordt een verband gelegd met de notie "beleidsveld", zonder het daarom strikt hiertoe te beperken. Door een dergelijke substantiële definitie te introduceren, verschaft men de Raad van State de mogelijkheid om marginaal te toetsen of een besluit (of een andere beleidsingreep) met strategische impact daadwerkelijk voor advies had moeten voorgelegd</p>	<p>Repliek</p> <p>Deze suggestie werd niet weerhouden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De omschrijving van 'strategische uitvoeringsbesluiten' zal zoals vandaag geval per geval worden bekeken. Bovendien zal dit tijdens het jaarlijks bilateraal overleg tussen de minister en de strategische adviesraad besproken kunnen worden. - de bepaling over de stemmenverhouding blijft de norm maar dit is een bepaling waar in het oprichtingsdecreet kan van afgeweken worden, dus voor de SAR's waarin dit irritatie wekt, kan eventueel het oprichtingsdecreet aangepast worden.

	<p>worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bepaling is behouden dat er binnen een adviesraad gestemd moet worden wanneer er geen consensus bereikt wordt, en dat de stemmenverhouding in het advies moet worden vermeld . Deze bepaling is verouderd. Doorvoering ervan (het ter raadszitting tellen van een stemmenverhouding bij concrete onenigheden) kan irritatie wekken en maakt de zetelverdeling in een adviesraad disproportioneel belangrijk. Om die reden wordt dit tellen van de stemmen in de praktijk nu niet doorgevoerd. Het echte belangrijke is dat minderheidsnota's kunnen worden toegevoegd die explicatie verschaffen over het wat en hoe van het punt van onenigheid – alleen is ook hier de notie "minderheidsnota" niet behulpzaam om onderhandelingen in de schoot van een adviesraad positief te laten verlopen. De Minaraad pleit daarom voor de afschaffing van die stemplicht. Beter is het om te bepalen dat er, als er geen consensus wordt bereikt rond een bepaald punt, een weergave moet worden overgemaakt van de diverse standpunten in de adviesraad over dat punt. 	
<p>III.94, §2, derde lid</p>	<p>[29] Participatie bij internationale verdragen. De Minaraad gaat akkoord met de afschaffing van de adviesvraagplicht inzake instemmingsdecreten. De Raad wijst er wel op dat niet alle verdragen inzake omgevingsbeleid even betekenisloos zijn [zie bv. Klimaatverdrag en de daaruit voortvloeiende Europese regelgeving]. Ook blijft het een feit dat minstens 80% van het omgevingsbeleid zijn strategische oorsprong vindt in deze Europese regelgeving. Over dergelijke processen zou er actief geconsulteerd moeten worden en om advies moeten gevraagd worden, en dit dan met betrekking tot twee aspecten: (1) de Vlaamse Regering pleegt standpunten in te nemen betreffende</p>	<p>Repliek Het bestuursdecreet werd niet aangepast omwille van deze opmerking. De advisering van Europese dossiers behoort al tot de taak van de strategische adviesraden. Ook de decretale omzetting van Europese richtlijnen valt onder de adviesplicht in hoofde van de Vlaamse Regering.</p> <p>In het witboek open en wendbare overheid is wel een engagement opgenomen om de consultaties van de Europese Commissie te ontsluiten op het consultatieportaal van de Vlaamse overheid. Ook Vlewa heeft als taak om de Vlaamse stakeholders</p>

	<p>de ontwerpverdragen en -regelgeving, die opgeladen worden door de multilaterale instanties resp. door de Europese Commissie; (2) eenmaal vastgesteld, hebben deze verdragen en regelgeving, vanwege de implementatie die erop hoort te volgen, dikwijls een strategische impact op de Vlaamse regelgeving en het Vlaamse beleid – het is belangrijk deze impact tijdig maatschappelijk ter discussie te stellen.</p>	<p>een stem te geven op het Europese beleidsniveau.</p> <p>(zie in dit verband ook de opmerking van de MORA)</p>
<p>TIII, H3, A3 en A4</p>	<p>[30] Adequaat informatiebeheer is nodig voor het realiseren van een transparante overheid</p> <p>De Minaraad is over het algemeen positief over het ICT- en informatiebeheerlijk van dit voorontwerpdecreet en de consolidatie die hiermee plaatsvindt. Met het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid en de Vlaamse Statistische Autoriteit worden er bovendien een aantal interessante instellingen bestendig/opgericht. Deze instellingen hebben belangrijke strategische taken, met name het opmaken van resp. een strategisch plan informatie- en ICT-beleid en een jaarlijks statistisch programma . De Minaraad merkt wel op dat er hierbij niet direct voorzien wordt in inspraak, klankbord of advies in verband met deze strategische beslissingen , en adviseert om dit manco weg te werken</p>	<p>Repliek</p> <p>Deze opmerking gaf geen aanleiding tot een wijziging van het bestuursdecreet. Het strategisch ICT-beleidsplan wordt geagendeerd op de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan alsnog beslissen om dit plan voor advies over te maken aan de SERV en/of de strategische adviesraden.</p> <p>Via het stuurorgaan, waarin een vertegenwoordiging zit van alle beleidsdomeinen, van de lokale en provinciale besturen en externe innovators, wordt voorzien in systematisch overleg en inspraak vooraleer strategische beslissingen worden genomen. Waar nodig of gewenst kunnen de leden van het stuurorgaan altijd externen uitnodigen, naast de vaste externe innovators, en beroep doen op extern advies om hun standpunt te verduidelijken of te ondersteunen.</p>
	<p>Het toewerken naar een verplicht gebruik van <i>open</i> standaarden, vergezeld van een degelijk systeem van metagegevens, binnen de overheid is belangrijk, omdat slechts op die manier de benodigde interoperabiliteit tussen informatiesystemen van overheden kan worden bekomen – wat de basis vormt van hergebruik voor interne en externe gegadigden. In het voorontwerp bestuursdecreet staan open standaarden weliswaar vermeld, maar met de toevoeging "<i>zoveel mogelijk</i>".</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Standaardisatie en metadatering kunnen inderdaad bijdragen tot een verhoging van de interoperabiliteit van informatiesystemen van overheden. Binnen het stuurorgaan kunnen op dit vlak (bindende) afspraken worden gemaakt / voorbereid.</p>
	<p>Het is belangrijk om te voorzien in incentives om daadwerkelijk tot samenwerking te komen inzake</p>	<p>Repliek</p> <p>Het bestuursdecreet is niet het decreet waarin de</p>

	informatiebeheer. In de verankering van het stuurorgaan lijkt het aan 'een wortel' voor samenwerking te ontbreken, bvb. extra financiering voor een ICT-project wanneer men er toe bereid is met één andere partner samen te werken ifv gemeenschappelijke doelstellingen.	mogelijkheid van incentives aan instanties moet worden voorzien.
	Vind een evenwicht tussen digitalisering en vertrouwelijkheid. Een bezorgdheid is dat op een gegeven moment het vertrouwelijke karakter van stukken van een dossier dreigt te worden miskend.	Verduidelijking Het verwerken, met inbegrip van het uitwisselen van persoonsgegevens moet steeds gebeuren met inachtneming van de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, en in het bijzonder die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of deelstatelijk niveau verder zijn of worden gespecificeerd.

8. Advies van de SARC van 6 februari 2018

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
II.21 e.v	<p>2. Digitale dienstverlening: nieuwe Vlaamse procedures onmiddellijk digitaal</p> <p>De SARC staat positief tegenover de focus op digitale dienstverlening. Deze moeten in de eerste plaats ten dienste staan van de klantvriendelijkheid: de klant moet centraal staan, pas in tweede instantie de verbetering van de achterliggende processen voor de ambtenaar.</p> <p>Specifiek vraagt de SARC ook voldoende en gegarandeerde aandacht voor de behoeften van kwetsbare groepen die nog meer dan anderen een laagdrempelige, bereikbare en persoonlijke dienstverlening nodig hebben. De al opgedane inzichten inzake e-inclusie moeten daarnaast gevaloriseerd worden.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Hier zal inderdaad voldoende aandacht naar gaan. Zie in dat verband ook de opmerkingen van de Vlaamse woonraad, de SAR WGG en de SERV.</p> <p>Artikel II.21 stelt enkel dat er steeds een elektronische weg kan voorzien worden, niet dat deze elektronische weg de analoge weg moet vervangen, maar wel dat hij er moet zijn en op gelijke voet staat. In de MVT is dit als volgt gesteld: "Een overheidsinstantie kan echter niet opteren om enkel en alleen een elektronische weg te voorzien, aangezien ook burgers die geen onmiddellijke toegang hebben tot een elektronische weg gebruik moeten kunnen maken van de dienstverlening van een overheidsinstantie."</p>

<p>II.16 en II.17, I.11 §1 – derde lid</p>	<p>3. Inclusieve dienstverlening: richtlijn webtoegankelijkheid De SARC is tevreden met de uitzonderingen voor de openbare omroep en voor de musea, archieven en bibliotheken. Het is belangrijk steeds rekening te houden met de eigenheid van de sectoren en de (vaak beperkte) draagkracht van de organisaties in het veld. De kosten en de baten moeten in verhouding blijven. Het kan niet de bedoeling zijn een buiten proportionele administratieve en financiële last te creëren.</p>	<p>Verduidelijking Hier zal vooral bij de implementatie voldoende aandacht aan besteed worden. Dit is een van de projecten in het witboek open en wendbare overheid. We kunnen er niet buiten het toepassingsgebied van de EU-richtlijn over te nemen, die helaas tot gevolg heeft dat heel wat kleine organisaties, die voor meer dan 50% gesubsidieerd worden, ook onder de verplichtingen ivm webtoegankelijkheid vallen. De uitzondering van 'onevenredige last' uit de richtlijn kan soelaas brengen, waarbij gekeken wordt o.a. naar de omvang van de organisatie en de verhouding van de kosten van de aanpassingen tot de voordelen voor de doelgroep. Deze uitzondering uit de richtlijn is overgenomen in het tweede lid van artikel II.16.</p> <p>Uitzonderingen op de naleving van de toegankelijkheidseisen wegens de erdoor opgelegde onevenredige last mogen niet verder gaan dan hetgeen strikt noodzakelijk is om die last met betrekking tot de desbetreffende specifieke content en elk individueel geval te beperken. Dat is bepaald in de MvT van de richtlijn. In het bestuursdecreet is de impact op kleine organisaties zo beperkt gehouden als mogelijk was binnen de richtlijn.</p>
<p>III.94 §1, 8° en §2</p>	<p>Hij adviseert voorzichtig positief, waarbij volgende bedenkingen of bekommernissen door zowel de raad zelf als de adviesvrager moeten opgevolgd worden: - Het is niet duidelijk wat 'fundamentele wijzigingen' zijn, wie dat beslist en op welk moment.</p>	<p>Verduidelijking - Het is niet opportuun het begrip "fundamentele wijzigingen" verder te concretiseren. De adviesaanvrager beoordeelt dit en doet dit op dezelfde manier als momenteel al gebeurt voor wijzigingen na advies RvSt, met dien verstande dat er voor de SAR nog bijkomende check is omdat de RvSt, afdeling wetgeving controle uitoefent op deze beoordeling van de</p>

	<p>- Als er fundamentele wijzigingen zijn die niet voortvloeien uit het advies van de SAR, dan zou er geen advies meer moeten gevraagd worden. Dit is niet wenselijk: de adviesraad zou – los van de mogelijkheid die hij heeft om advies op eigen initiatief uit te brengen – over die gewijzigde tekst moeten geconsulteerd worden.</p>	<p>adviesaanvrager.</p> <p>- Als er fundamentele wijzigingen zijn die niet voortvloeien uit het advies van de SAR, moet er wel advies gevraagd worden (zo staat het in de memorie). De strekking van de opmerking is dus niet helemaal duidelijk.</p>
--	--	---

9. [Advies van de SALV van 26 januari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
III.93-III.106	<p>[5] De mogelijkheid om een advies uit te brengen in een vroege fase van de besluitvorming is een goede zaak.</p> <p>De SALV stelt vast dat het uitbrengen van adviezen over conceptnota's, groen- en witboeken specifiek wordt toegevoegd aan de opdrachten van een strategische adviesraad. De Raad verwijst daarbij naar het artikel III.94, 8° "uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over conceptnota's, groen- en witboeken". Dit lid maakte geen deel uit van het artikel 4 maar is nu nieuw toegevoegd.</p> <p>De Raad vindt dit een goede zaak. Ook hier verwijst de Raad naar zijn advies over het groenboek Bestuur. Daarin stelde de SALV ' Strategische advisering moet op het juiste moment en dat is niet 'as such' vroeg of laat in de besluitvorming'. Met de toevoeging van artikel III.94, 8° komt tegemoet aan deze bemerking. Een advies uitbrengen over een groenboek of een witboek kan gebeuren in een vroege fase tijdens de besluitvorming. Advisering over meer concretere beleidsvoorstellen gebeurt bij ontwerpbesluiten of ontwerpen van decreet. De 2 momenten kunnen volgens de SALV afhankelijk van het dossier beiden nuttig en relevant zijn.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het bestuursdecreet laat deze werkwijze inderdaad toe.</p>

	<p>6] De Raad verwelkomt de mogelijkheid om consultatieopdrachten uit te voeren. De Raad is verheugd met dit extra instrument waardoor de expertise binnen de SALV kan worden aangevuld met de kennis van externen. De Raad meent dat dit kan leiden tot nieuwe kansen en opportuniteiten. Jaarlijks organiseert de Raad een stakeholderevent waarbij het brede werkterrein van belanghebbenden samen wordt gebracht om over een welbepaald onderwerp kennis op te doen en van gedachte te wisselen. Deze methodiek kan bijvoorbeeld dienen als vertrekpunt voor bredere consultatie.</p>	<p>Verduidelijking Deze ervaringen binnen de landbouwsector zullen gebruikt kunnen worden bij de implementatie van het bestuursdecreet en bij de projecten van het witboek open en wendbare overheid.</p>
--	--	---

10. Advies van de VVSG van 7 februari 2018

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
	<p>2.1.1 Toepasbaarheid op lokale besturen Het wordt voor hen een hele uitdaging om dit decreet toe te passen. De VVSG ziet drie moeilijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is een uitgebreid decreet dat vele aspecten behandelt waarvan sommige wel en andere niet van toepassing zijn op lokale besturen. Deze stukken zijn dan ook nog eens verspreid doorheen de hele tekst. 	<p>Verduidelijking en gevolg</p> <ul style="list-style-type: none"> • De regels die van toepassing zijn op de lokale overheden zijn inderdaad verspreid over de hele tekst, wat logisch is omdat ze thematisch gegroepeerd zijn. Net daarom is er in het bestuursdecreet voor gekozen om in 1 hoofdstuk vast te leggen welke regels van toepassing zijn op de lokale overheden. Deze optie is net genomen om het voor (o.a.) de lokale overheden overzichtelijk te maken welke bepalingen op hen van toepassing zijn en welke niet. De onvermijdelijke keerzijde daarvan is inderdaad dat de bepalingen minder vlot leesbaar zijn, daarom zal er werk gemaakt worden van bijkomende informatie en communicatie naar de verschillende groepen die onder het toepassingsgebied vallen: er zullen "geconsolideerde" versies van de toepasselijke bepalingen van het bestuursdecreet verspreid worden voor lokale overheden,

	<ul style="list-style-type: none"> • De memorie van toelichting bevat heel veel informatie, maar vaak zonder veel aandacht voor lokale besturen. Bijvoorbeeld wanneer het gaat over de normen overheidscommunicatie, spreekt de memorie over de "Vlaamse overheid". Volgens de definitie vallen lokale besturen daar niet onder, maar toch is dit deel van het decreet ook voor lokale overheden van toepassing. Meer aandacht voor het juiste gebruik van definities zou het decreet veel leesbaarder maken. Een ander voorbeeld: Hoe verhoudt art. I.6. zich ten opzichte van art. III.79? • Het decreet bevat bestaande regels die ongewijzigd overgenomen werden, bestaande regels die gewijzigd werden en nieuwe regels. Bijvoorbeeld bij het decreet openbaarheid van bestuur is het een uitdaging om alles juist te kunnen toepassen. Ondersteuning bij de implementatie van het decreet is meer dan wenselijk. 	<p>privaatrechtelijke instanties met een publieke taak en milieu-instanties (zie ook zelfde opmerking van VVP)</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de toelichting bij de bepalingen "normen overheidscommunicatie" die van toepassing zijn op lokale overheden zal meer aandacht aan lokale overheden gegeven worden <p>art. I.6 en art. III.79 moeten totaal los van elkaar gelezen worden: artikel III.79 is een toepassing van artikel I.5: het bepaalt dat de regels mbt archiefbeheer niet van toepassing zijn op alle instanties van de Vlaamse overheid in afwijking van de algemene regel in art. I.5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zal, in samenwerking met de VVSG en VVP, bij de implementatie voldoende informatie en ondersteuning worden voorzien voor lokale besturen.
IV.7	<p>2.1.2. Inwerkingtreding</p> <p>Lokale besturen vragen al geruime tijd 'bestuurlijke rust'. In de praktijk blijkt echter het tegenovergestelde. Dat de Vlaamse regering een integratie van gemeente en OCMW vooropstelde en aan een decreet lokaal bestuur werkte, is begrijpelijk, maar dat er nu ook nog een bestuursdecreet bovenop komt, is dat veel minder. Alle energie gaat lokaal dit en volgend jaar naar de gemeenteraadsverkiezingen en nieuwe legislatuur, gekoppeld aan de implementatie van de principes en regels van het decreet lokaal bestuur. Daar ook nog eens het bestuursdecreet aan toevoegen, is zwaar voor de lokale besturen. De belangrijkste vraag van de</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het bestuursdecreet bevat weinig of geen nieuwe verplichtingen ten aanzien van de lokale overheden: de meeste verplichtingen golden al sinds de inwerkingtreding van de decreten die in het bestuursdecreet opgenomen zijn.</p> <p>Nieuw is alleen de elektronische uitwisseling van berichten als de toepasselijke regelgeving alleen in analoge uitwisseling voorziet (artikel II.21) en de eenmalige gegevensopvraging (artikel III.68).</p> <p>Wat het eerste betreft, is de verplichting vervangen door een faciliterende regeling: het is</p>

	<p>VVSG in dit advies is om daar rekening mee te houden bij de invoering van dit nieuwe decreet, zodat niet alles in de drukke periode van de verkiezingen en de installatie van nieuwe besturen in werking treedt. Geef de besturen tijd om het decreet te leren kennen en om het te implementeren. Organiseer hiervoor ook de nodige ondersteuning.</p>	<p>de instantie zelf die beslist op welke moment ze er klaar voor is om de elektronische weg aan te bieden. Wat het tweede betreft, voorziet artikel III.68 dat de Vlaamse Regering een tijdschema kan opleggen. Bij het vastleggen van dat schema zal de Vlaamse Regering rekening houden met de specifieke situatie van lokale besturen.</p> <p>Er zal ook, in samenwerking met de VVSG en VVP, bij de implementatie voldoende informatie en ondersteuning worden voorzien voor lokale besturen.</p>
	<p>Hoe zal er worden omgegaan met mogelijke conflicten tussen federale en Vlaamse regelgeving? Het is beter ze te voorkomen. Voorbeelden zijn mogelijk tegenstrijdige beroepstermijnen en de verhouding tussen de archiefwet en de regels in verband met het archief in het voorontwerp bestuursdecreet</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het bestuursdecreet moet gelezen worden binnen de Vlaamse bevoegdheden en het arrest van het grondwettelijk hof. In de MVT is bij de algemene toelichting van titel III, hoofdstuk 3, afdeling 5 duidelijk vermeld dat de toepasselijkheid van de bepalingen die opgenomen zijn in deze afdeling en art. I.10. beperkt zijn ingevolge arrest 57/2012 van het Grondwettelijk Hof van 3 mei 2012. Dit arrest is ook nader verduidelijkt in deze toelichting.</p> <p>Het is onduidelijk wat bedoeld wordt met "tegenstrijdige beroepstermijnen" in dit verband. Het bestuursdecreet voorziet alleen administratief beroep in de hoofdstukken toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten. De federale wetgever voorziet niet in een gelijkaardige beroepsprocedure. Alleen voor wat betreft milieu-informatie voorziet de federale wetgever in een beroepsprocedure waarvan de termijn afwijkt van de Vlaamse beroepstermijn (60 dagen ipv 30 dagen).</p>
I.3, 4°	Definitie 'lokale overheden'	Verduidelijking

	<p>De opsomming van wat 'lokale overheden' zijn, is duidelijk. Maar we stellen ons de vraag hoe we dit decreet moeten lezen voor de politie- en hulpverleningszones?</p>	<p>Politie- en hulpverleningszones vallen buiten de toepassing van het bestuursdecreet. De regeling van hun werking is een exclusief federale bevoegdheid.</p> <p>Uit de memorie van toelichting bij de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen (B.S. 03.08.2011) : "De organisatie van en het beleid inzake politie en brandweer blijven een federale bevoegdheid. De gewesten hebben ter zake geen enkele bevoegdheid" (Parl. St. Senaat 2000-01, nr. 2-709, 17). Voor de politiezones en de brandweerzones worden de organieke regels door de federale overheid bepaald.</p>
I.3, 5°	<p>Definitie 'privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak'</p> <p>De memorie legt heel nauwkeurig uit waarover het gaat. Alleen vragen we om dat met enkele voorbeelden uit de lokale sector te concretiseren. Wie bepaalt trouwens welke instellingen hier allemaal onder vallen? Is dat de Beroepsinstantie openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie? En geldt dat voor alle bepalingen in het decreet?</p>	<p>Gevolg</p> <p>Aan de memorie van toelichting werden een aantal voorbeelden toegevoegd.</p> <p>De instanties zelf beoordelen of ze al dan niet onder het toepassingsgebied vallen. Wel zullen op de centrale website ter informatie (niet-exhaustieve) lijsten gepubliceerd worden van instellingen die onder het toepassingsgebied vallen.</p> <p>De beoordeling door de instantie wordt –als er betwisting is- uiteindelijk gecontroleerd door de RvSt en voor openbaarheid en hergebruik in eerste aanleg inderdaad door beroepsinstantie</p>
I.6	<p>Toepassingsgebied</p> <p>Dat het decreet voor de lokale besturen moeilijk leesbaar is, hebben we bij de algemene opmerkingen al aangehaald. Daarnaast menen we dat in de memorie bij art. I.6 - I/10, de verwijzing "Titel II, hoofdstuk 2, afdeling 2 en 3" niet volledig correct is.</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Deze opmerking is niet duidelijk: de verwijzing staat in opsomming van de nieuwe bepalingen die van toepassing zijn op lokale overheden; als men bedoelt dat afdeling 1 ontbreekt: dat zijn geen nieuwe bepalingen, die waren vóór het bestuursdecreet al van toepassing op de lokale overheden.</p>

II. 2.	<p>Informatie moet vergelijkbaar zijn Ook hier zijn de principes (in art. II.2) goed, maar wat is vergelijkbaar? Wat betekent dit begrip concreet? Binnen een zelfde bestuur? Is dat realistisch? Zal het lokaal bestuur zelf kunnen bepalen wat de betekenis is van het begrip 'vergelijkbaar'?</p>	<p>Verduidelijking Deze bepaling is conform Aarhus en richtlijn openbaarheid milieu-informatie. De instantie beoordeelt dat inderdaad in eerste instantie zelf maar onder controle van de (ook Europese) rechters. De invulling van de begrippen wordt dan ook vooral bepaald op Europees niveau. Het verder vastklinken van criteria in Vlaamse regelgeving kan tot gevolg hebben dat richtlijn niet volledig omgezet wordt.</p>
II.5	<p>Centraal contactpunt Dat burgers met lokale vragen ook bij een centraal Vlaams contactpunt terecht kunnen, is goed. Maar de memorie gaat wel ver. Zo zal dat contactpunt bijvoorbeeld statusinformatie geven. Wat is statusinformatie? Hoe gaat dit in de praktijk uitgewerkt worden? Heeft het centraal punt toegang tot alle lokale dossiers, en zicht op alle dienstverlening? Wie wordt verantwoordelijk voor verkeerde informatie, en mogelijke rechtsgevolgen die zo ontstaan?</p>	<p>Verduidelijking Zie de memorie van toelichting. Centraal contactpunt en de bevoegde instanties maken in onderling overleg afspraken over de manier van beantwoorden van vragen en de termijn waarbinnen dit gebeurt. Voor vragen die het contactpunt niet kan beantwoorden wordt steeds doorverwezen naar de bevoegde instantie. Contactpunt kan enkel verantwoordelijk gesteld worden indien de door de bevoegde instantie aangeleverde informatie foutief werd doorgegeven door het contactpunt.</p>
II.15 - II.18	<p>Commercieel neutraal communiceren Het is een goede zaak om hierin voorzichtig te zijn om de eerlijke concurrentie met de private sectoren niet te vervalsen. Alleen is het voor een lokaal bestuur niet altijd evident om hier mee om te gaan. Soms heeft het bestuur zelf dienstverlening die in concurrentie kan staan met andere (private) actoren (bv: woon-zorgcentra en kinderopvang), soms heeft men overeenkomsten met private partners om bepaalde dienstverlening te doen voor de burgers (bv.: warmemaaltijdenleverancier), en soms verwijst een lokaal bestuur gewoon burgers door naar een private instantie. We vrezen dat deze bepaling tot discussie gaat leiden. Nog enkele bijkomende onduidelijkheden: - Art. II.15: De memorie geeft veelvuldige voorbeelden van wat "externe media" niet zijn. Graag meer</p>	<p>Gevolg De memorie werd aangepast aan deze opmerkingen Wat de opmerking bij art. II.16 betreft: Het begrip 'onevenredige last' zal niet via uitvoeringsbesluit verder ingevuld worden, maar via een minder dwingend instrument (omzendbrief, leidraad, bepalingen in de subsidiebesluiten): allen instrumenten die beperkt zijn in gebruik tot de Vlaamse overheid. Het staat de lokale besturen vrij deze instrumenten te kopiëren. De toegankelijkheidsverklaring zal normaal gezien door de EU aangeleverd worden, conform artikel 7.2 van de richtlijn. De bepaling in</p>

	<p>voorbeelden in een lokale context van wat ze wel zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art. II.16: waarom beperkt de memorie de toepassing in het laatste lid tot publiekrechtelijke instellingen? Wat met de lokale besturen? - Art. II.18: Vallen telefonische beloften hier ook onder? Ook als ze niet opgenomen zijn? Graag in memorie verduidelijken. We zouden graag zien dat de term "berichten" ook opgenomen wordt in de definitielijst. 	<p>artikel II.16 staat er enkel in voor de zekerheid, voor het geval de EU niet tijdig (23/12/18 uiterlijk volgens RL) deze uitvoeringsmaatregel neemt.</p> <p>In de MVT bij dit artikel zal expliciet worden toegevoegd dat telefonische beloftes hier niet onder vallen.</p>
II.20 - II. 21	<p>Individuele bestuurshandelingen</p> <p>Het voorontwerp bevat op dat vlak uitgebreide regels. Het is goed dat er regels zijn voor communicatie van berichten die rechtsgevolgen hebben. De realiteit in een lokaal bestuur is echter zo complex dat het zeer moeilijk in te schatten is of de bepalingen uit dit hoofdstuk altijd toepasbaar zijn. Een lokaal bestuur heeft zeer veel verschillende soorten contacten met zoveel verschillende types burgers, binnen zoveel verschillende soorten regelgevingen. Het is onmogelijk in te schatten of de toepassing van deze regels in die complexiteit realistisch is. Enkele vragen die nu al opduiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art. II.20: Hoe interpreteren we dit in verhouding tot federale wetgeving? Stel dat een federale wet andere beroepstermijnen hanteert. Welke termijn geldt dan? - Art. II.21: Ook hier vragen we ons af wat dit betekent in de lokale praktijk? Wat als een OCMW bijvoorbeeld beslist om kennisgeving van beslissingen naar cliënten enkel nog digitaal door te sturen. De cliënt gaat akkoord, maar is men ook dan zeker dat de arbeidsrechtbank bij betwisting zal aanvaarden dat de federale voorschriften niet gevolgd werden? 	<p>Gevolg</p> <p>De autorisatie die opgenomen is in artikel II.21. is beperkt tot uitwisseling van berichten bij toepassing van Vlaamse regelgeving of bevoegdheden die overgedragen zijn tijdens de staatshervormingen, maar die nog niet omgezet zijn in BVR of decreet en waardoor dus de federale wet of het KB nog van toepassing is. Dit zal verder verduidelijkt worden in de memorie van toelichting. Wij kunnen de federale wetgever niet binden met het bestuursdecreet. Een OCMW zal zich dus in het slechtste geval aan 2 verschillende regelgevingen moeten houden. Voor zaken die voortvloeien uit Vlaamse bevoegdheden bestuursdecreet en voor federale bevoegdheden de specifieke federale regelgeving.</p>
TII, H3	<p>Aanvraagprocedure passieve openbaarheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verantwoordelijke: <p>Vandaag is de gemeente- of OCMW- secretaris verantwoordelijk dat de aanvragen behandeld worden. In het voorontwerp wordt dit niet meer opgenomen. Wie is nu verantwoordelijk? De VVSG meent dan ook dat aanvragen</p>	<p>Gevolg</p> <p>Artikel 19 van het openbaarheidsdecreet is, wat betreft de lokale overheden, opnieuw opgenomen in artikel I.8, §1, derde lid</p>

bij het college (gemeente) en het vast bureau (OCMW) zullen komen, en dat zij verantwoordelijk zijn. Dit is een fundamentele wijziging t.o.v. de secretaris (algemeen directeur). De VVSG had graag de redenering daarvoor teruggevonden in de memorie. Het is ook wenselijk te bepalen (al dan niet in de memorie) dat het college en het vast bureau deze bevoegdheid kunnen delegeren.

- **Aanvrager:**

Besturen zijn gehouden aan de wet op de motiveringsplicht. Wanneer men de beslissing neemt om bestuursdocumenten niet openbaar te maken, dient men dit te motiveren. Langs de andere kant mag men van de burger vragen om de openbaarheidsvraag te motiveren. Dit maakt het afwegen of de uitzonderingsgronden al dan niet kunnen worden ingeroepen gemakkelijker. Het bestuur kan dan ook meer inzicht verkrijgen in de interesses van de burger naar overheidsinformatie en dit dan eventueel proactief openbaar maken. De VVSG vraagt dan ook dat de aanvrager zijn openbaarheidsvraag motiveert.

- **Uitzonderingsgrond:**

Een aanvraag moet kunnen afgewezen worden indien het gaat om bestuursdocumenten die niet af, onvolledig zijn of over niet beslist beleid gaan.

- **Kennelijk onredelijk:**

In art. II. 31 heeft men het over 'kennelijk onredelijke' vragen tot openbaarmaking, die afgewezen mogen worden. De VVSG vraagt de interpretatie van dat begrip uit te breiden naar analogie met de interpretatie van hetzelfde begrip bij klachten. Art. II.75 is dan wel niet van toepassing op de lokale besturen, het geeft wel een interessante interpretatie over 'kennelijk onredelijke klachten'. Wanneer een klacht 'kennelijk onredelijk' is, moet ze niet behandeld worden. In de memorie wordt verduidelijkt dat het onder andere gaat over wanneer burgers de overheid herhaaldelijk bestoken met klachten zodat dit uiteindelijk niet meer in verhouding staat tot de werklast voor de overheid. Bij vragen inzake openbaarheid

(zie ook zelfde opmerking van VVP)

Verduidelijking

Aangezien openbaarheid van bestuursdocumenten een grondrecht is (art. 32 GW), komt het verplicht motiveren van de aanvraag of het aantonen van een belang dicht in de buurt van een beperking van een grondrecht. Het is ook niet de bedoeling dat extra administratieve lasten worden opgelegd aan burgers. Daarnaast is het uiteraard zowel in het belang van de burger als van de instantie zelf, dat de instantie documenten waar veel naar gevraagd wordt, actief openbaar maakt.

Deze uitzondering staat in art. II.31, 2°

Gevolg

De memorie werd aangepast

krijgen lokale besturen ook al eens te maken met burgers die het bestuur herhaaldelijk bestoken met vragen, waardoor dat niet meer in verhouding staat tot de werklast voor het bestuur. De VVSG zou deze interpretatie dan ook graag toegevoegd zien in de memorie bij art. II.31.

- **Uitzonderingen op vlak van openbaarheid in de tijd:**

De VVSG staat achter het principe om na 20, 50 of 120 jaar bepaalde informatie toch openbaar te maken. We vragen wel om het overlijden van een persoon als referentie te nemen voor het einde van de bescherming van persoonlijke levenssfeer, en dus niet 20 jaar na het overlijden. We stellen de volgende formulering voor: "Als de aanvraag tot openbaarmaking betrekking heeft op bestuursdocumenten die meer dan 120 jaar geleden opgemaakt of ontvangen zijn, kunnen de uitzonderingsgronden in artikel II.32,2° en in artikel II.34,§1,1° niet worden ingeroepen om de openbaarheid te weigeren."

- **Uitzonderingen op vlak van openbaarheid voor wetenschappelijk onderzoek:**

In tegenstelling tot het archiefdecreet, wordt de uitzondering voor wetenschappelijk onderzoek hier expliciet beperkt tot aanvragen van "universiteiten en hogescholen". Wat met aanvragen door andere wetenschappelijke instellingen en door onderzoekers die niet verbonden zijn aan een universiteit of hogeschool? Hebben die dan niet dezelfde rechten?

Repliek

Na het overlijden van een persoon, kan wel nog geraakt worden aan de persoonlijke levenssfeer van erfgenamen, bloedverwanten.

Gevolg

De bepaling in het Archiefdecreet die als basis dient voor de huidige bepaling was zeer ruim en complex geformuleerd en ging uit van een aantal criteria die in feite zeer moeilijk te controleren waren en enorm veel subjectiviteit toelieten. Tegelijkertijd is ook het zeer ruime toepassingsgebied dat ook voor subjectieve interpretaties in aanmerking kwam ingeperkt. In het bestuursdecreet is ervoor geopteerd om de concrete voorwaarden waaraan voldaan moet worden om van deze uitzondering gebruik te maken te op te nemen het uitvoeringsbesluit. Het is de bedoeling om het wetenschappelijk karakter van de doeleinden te benadrukken vandaar dat er in eerste instantie geopteerd is voor een link met hogescholen en universiteiten.

	<p>Graag in de memorie uitleggen waarom de uitzonderingen uit art. 32, 1°, 3° en 4° hier niet overgenomen worden. Heel het artikel is trouwens zeer moeilijk leesbaar.</p> <p>- Verplicht register De VVSG vraagt om dit register (art. II.39.) af te schaffen.</p> <p>- Verplichte motivering In art. II.40 werden de woorden "voor zover dat mogelijk</p>	<p>Naar aanleiding van het advies van VVSG en SERV zal het toepassingsgebied als volgt worden uitgebreid: "Als universiteiten, hogescholen of erkende onderzoeksinstituten een aanvraag tot openbaarmaking indienen voor wetenschappelijke, historische of statistische doeleinden, kunnen de overheidsinstanties beslissen de volgende uitzonderingsgronden niet in te roepen". Dit tekstvoorstel is nog steeds mooi afgebakend.</p> <p>Verduidelijking *geheimhoudingsverplichting (II.32. 1°) => hiervoor wordt geen mogelijkheid tot vroegere openbaarmaking voorzien dan de standaardtermijn van 50j (art.II.35 tweede lid). Als iets dat 'geheim' is vroeger dan voorzien openbaar gemaakt wordt is het geen geheim meer. *geheim van de beraadslagingen (II.32. 3°) => zelfde argumentatie als hoger + dit wordt zelfs al na 20j openbaar (art.II.35 eerste lid). *documenten met betrekking tot strafvordering of administratieve sancties (art.II.32 4°) => wordt openbaar na 20j.</p> <p>Repliek Op deze suggestie wordt niet ingegaan: her register is belangrijk in het kader van de rapporteringsverplichting vermeld in artikel III.120; de registratie is belangrijk voor de aanvrager omdat de antwoordtermijn begint te lopen op de dag na de datum van registratie, daarom is het register ook openbaar voor aanvrager.</p> <p>Gevolg Artikel II.40 werd in deze zin aangepast.</p>
--	---	---

is" geschrapt en verplicht men te motiveren waarom bijkomende gegevens van de aanvrager nodig zijn. Wij vragen deze woorden terug op te nemen. Soms weet men gewoon niet wat de aanvrager juist wil of bedoelt en kan men aan de motivatieverplichting niet voldoen.

- **Aanvraag 'via brief, e-mail of webformulier'**

Het is beter om de meer generieke en niet vorm- of technologie-afhankelijke term 'schriftelijk' te hanteren. Zo sluit je toekomstige technologische ontwikkelingen niet uit. Zie bijvoorbeeld art. II.41, II.45, II.46 en II. 48.

- **Principe dat bij elk antwoord vermeld wordt dat informatie niet hergebruikt mag worden**

We begrijpen de bepaling en de motivering, maar vrezen dat deze verplichting juist veel vragen zal oproepen. Zeer weinig burgers weten waarover het gaat wanneer men het heeft over hergebruik van overheidsinformatie. Kent de burger het verschil tussen gebruiken van overheidsinformatie en het hergebruik er van? Dat zal keer

Verduidelijking

artikel II.21 bepaalt dat de instanties voor elke procedure in een elektronische weg kunnen voorzien die voldoende garanties voor informatieveiligheid en onweerlegbaarheid biedt. De aanvragen bedoeld in art. II.41, II.45 en II.46 zijn, ingeval van betwisting, een bewijsstuk, zodat bijv. aanvragen via sms of sociale media niet voldoende garanties bieden. Het is de instantie niet verboden een aanvraag ingediend via een andere weg te onderzoeken, maar een burger kan geen aanspraak maken op onderzoek van een aanvraag ingediend via andere weg bij de instanties die daar nog niet op georganiseerd zijn. (zie ook infra gelijkaardige opmerking van SERV)

Er is gekozen voor een specifieke invulling voor de algemene procedures geregeld door het bestuursdecreet (openbaarheid, hergebruik, klachten, ...). Instanties kunnen voor specifieke procedures kunnen bij elektronische communicatie eigen invulling geven (zie art. II.21, §1, derde lid)

Verduidelijking

Er is al een [website](#) met algemene info mbt hergebruik van overheidsinformatie
Er wordt nagekeken of de informatie op deze website moet worden aangevuld.

	<p>op keer door de besturen uitgelegd moeten worden. De VVSG vraagt dan ook om dat ergens op een toegankelijke manier uit te leggen (bijvoorbeeld op een webpagina van de Vlaamse overheid), waarnaar de besturen de aanvrager dan kunnen doorverwijzen.</p> <p>- Aanvraag tot verbetering en aanvulling Art. II. 45 beschrijft de procedure die gevolgd moet worden wanneer iemand zijn/haar gegevens wil aanvullen of verbeteren. In de laatste paragraaf voorziet men in een mogelijke verlenging van de termijn als de instantie de verbetering of aanvulling onmogelijk binnen twintig kalenderdagen kan doorvoeren. Deze verlenging kan echter alleen bij procedurevoorschriften die door of krachtens een wet of decreet zijn opgelegd. De VVSG vraagt om te schrappen dat dit enkel dan (bij procedurevoorschriften door of krachtens een wet of decreet) kan.</p>	<p>Repliek en gevolg Het is niet duidelijk waarom VVSG deze beperking wil schrappen. In principe moet een instantie altijd in staat zijn een fout in de persoonsgegevens van een burger binnen de 20 kalenderdagen recht te zetten als de burger al de nodige bewijsstukken heeft aangebracht. Alleen als er een specifieke procedure moet gevolgd worden om het bestuursdocument aan te passen (bijv. bevolkingsregister, ...) is termijnverlenging gepermitteerd. In artikel II.25 en II.45, §1, van het bestuursdecreet wordt voor de duidelijkheid wel expliciet toegevoegd dat de verbetering alleen betrekking kan hebben op de persoonsgegevens van de aanvrager.</p>
	<p>Aansprakelijkheid beroepsinstantie Indien de beroepsinstantie beslist dat bepaalde documenten openbaar gemaakt moeten worden, hoewel het lokaal bestuur (of de overheidsinstantie) zelf vindt van niet, is de beroepsinstantie aansprakelijk voor alle schade die veroorzaakt wordt door de openbaarmaking van deze documenten. Een voorbeeld daarvan is wanneer door openbaarmaking de vertrouwelijkheidsclausules met derden geschonden wordt. De VVSG vraagt dat in het bestuursdecreet ingeschreven wordt dat als de beroepsinstantie het beroep inwilligt, de openbaarmaking, verbetering of aanvulling toestaat, de beroepsinstantie aansprakelijk is voor de gevolgen van de openbaarmaking.</p>	<p>Gevolg In dergelijke (uitzonderlijke) gevallen moeten de algemene regels rond aansprakelijkheid gevolgd worden. In de memorie van toelichting (bij art. II.48, §3) wordt ter verduidelijking toegevoegd dat tegen beslissingen van de beroepsinstantie een beroep tot schorsing bij de Raad van State kan worden ingediend dat opschortende werking heeft, in de situatie dat de uitvoering van een beslissing van de beroepsinstantie rechten of belangen van de instantie kan schaden.</p>
	<p>Beheren, bewaren en vernietiging van</p>	<p>Repliek</p>

	<p>bestuursdocumenten Art. III.79 zegt dat deze regels niet van toepassing zijn op de Vlaamse regering, de kabinetten en het Vlaams Parlement. Waarom wordt dat principe op lokaal niveau niet doorgetrokken?</p> <p>In dit hoofdstuk staat ook een legistische fout: In art. III.86, 1° moet voor de toepassing op de lokale besturen worden verwezen naar art. I. 10, §2 en niet naar art. III, §1.</p>	<p>Artikel III.79 is enkel van toepassing op de Vlaamse overheid. het van toepassing zijn van afdeling 5: beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten op lokale besturen wordt geregeld in art. I.10. Lokale besturen zijn ook al gevat door het huidige archiefdecreet, uitsluiting van de lokale besturen lijkt ons bijgevolg niet opportuun.</p> <p>Art. 86 moet voor wat betreft de lokale overheden samen gelezen worden met art. I.10 in zijn geheel. Laatste lid van art. I.10, §1 voorziet bij overeenkomstige toepassing op de lokale overheden in een verwijzing naar art. I.10, §2.</p>
	<p>Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Archiefterminologie: De archiefsector vindt het ontbreken van een definitie van archief termen zoals 'archiefdocumenten' een gemis. - Selectieregels (art. III.87-89): in welke mate zijn deze regels afgestemd met het Rijksarchief? Bijvoorbeeld de bepaling in art. III.89 dat als er 5 jaar na de goedkeuring van het bestuursdecreet voor een bepaalde categorie bestuursdocumenten geen geactualiseerde selectieregels zijn, je voor vernietiging sowieso via de selectiecommissie moet passeren. Gaat dit niet opnieuw leiden tot een bevoegdheidsconflict? Een samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en het Rijksarchief is noodzakelijk. Zo kunnen lokale besturen één methode voor vernietigen gaan gebruiken, in plaats van nu met een hybride oplossing te moeten werken: selectieregels voor bestuursdocumenten die voortvloeien uit de Vlaamse bevoegdheid en de toestemming van Rijksarchief voor al de rest. 	<p>Verduidelijking</p> <p>De reden waarom geopteerd wordt voor het 'afschaffen' van deze term is duidelijk geduid in de Memorie van toelichting bij afdeling 5: beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten</p> <p>De bepalingen van afdeling 5 die van toepassing zijn op de lokale besturen moeten steeds gelezen worden met de bevoegdheidsverdeling zoals uitgesproken door het Grondwettelijk Hof. Is ook expliciet opgenomen in MVT. In het kader van dit arrest van het GwH zijn Vlaanderen en het Rijksarchief in gesprek m.b.t. een samenwerkingsakkoord.</p>

	<p>- GDPR: is het decreet een voldoende basis om gebruikt te worden als verantwoording van de verdere verwerking voor archivering van persoonsgegevens, zodat die gebruikt kunnen worden als wettelijke basis voor de activiteiten in het register van verwerkingen dat door de GDPR gevraagd wordt?</p> <p>- “Categorieën” van bestuursdocumenten (art. III.82. en art. III.88.): het is onduidelijk wat met de term “categorieën” wordt bedoeld.</p>	<p>Artikel 5 van de GDPR geeft aan dat gegevens die 'gearchiveerd' mogen worden als dit gebeurt met het oog op het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. In art. III.87 §1 3° waar aangegeven wordt dat aan elke categorie van bestuursdocumenten een bestemming (bewaren of vernietigen) moet toegekend worden is aangegeven dat deze bestemming een inschatting moet zijn van de aanduiding van de waarde voor het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. Het is de bedoeling dat enkel die informatie bewaard wordt die een waarde heeft in het kader van het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden.</p> <p>Dit is geen nieuwe term. Deze term wordt ook al gebruikt in het Archiefdecreet 'categorieën van archiefdocumenten'. In tegenstelling tot in het Archiefdecreet is nu wel een verduidelijking opgenomen in de MVT bij art. III.82, eerste paragraaf.</p>
--	--	--

11. [Advies van de SERV van 6 februari 2018](#)

Artikel	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
I.2	<p>Omschrijf het opzet van het decreet correct. Art. I.2 stelt dat het decreet de bepalingen van bepaalde richtlijnen omzet en wekt zo, althans juridisch, de indruk dat het decreet enkel de omzetting van deze richtlijnen regelt. Dit is slechts gedeeltelijk waar en in elk geval onvolledig. Ook de omzetting van de eerste pijler van het Verdrag van Aarhus wordt in het voorontwerp geregeld en bovendien worden nog heel wat andere aspecten in dit decreet geregeld.</p>	<p>Repliek Artikel I.2 is toepassing van legistieke regel dat omzetting van richtlijnen moet vermeld worden (nr. 148 omzendbrief wetgevingstechniek). Wat SERV voorstelt gaat in tegen legistieke richtlijnen van RvSt dat een regelgevende tekst alleen normatieve bepalingen mag bevatten en dat formulering van doelstelling of opzet niet</p>

		thuishoort in het dispositief.
I.3 en I.5	<p>Verduidelijk en motiveer de bepalingen over het toepassingsgebied. Art. I.3 bevat definities m.b.t. het toepassingsgebied. Art. I.5. bepaalt dat het decreet in principe van toepassing is op (alle instanties van) de Vlaamse overheid, zoals gedefinieerd in artikel I.3, tenzij er een reden is om daarvan af te wijken. De decreten die in het bestuursdecreet opgenomen zijn, hebben vandaag nl. uiteenlopende toepassingsgebieden. Eén van de doelstellingen van het bestuursdecreet is de toepassingsgebieden zoveel mogelijk harmoniseren en op mekaar afstemmen. De SERV bevestigt dat daar behoefte aan is (zie ook verder). De huidige situatie is onoverzichtelijk complex. Het is ook onduidelijk waarom de toepassingsgebieden vandaag zo sterk verschillen. Deze afstemming van toepassingsgebieden is volgens de memorie van toelichting waar mogelijk en wenselijk ook gedaan in het voorontwerp. Het betekent dat voor sommige verplichtingen een breed en voor andere een beperkter toepassingsgebied geldt. Het voorontwerp blijft op dit punt echter complex en niet steeds even duidelijk. Vele afdelingen starten ook met een artikel dat het toepassingsgebied van die afdeling bepaalt zonder dat in de memorie van toelichting duidelijk wordt uitgelegd waarom die afdeling wel of niet geldt voor bepaalde overheidsinstanties. Het toepassingsgebied voor het deel deugdelijk bestuur bv. (art. III.22) hanteert een andere logica dan het toepassingsgebied zoals afgebakend in art. I.3. en art. I.5. Dat komt vreemd over in een codificatiedecreet en suggereert dat die codificatie onvolkomen is. De SERV vraagt dan ook dat het voorontwerp nogmaals wordt nagekeken op de toepassingsgebieden en de keuzes nader worden toegelicht.</p>	<p>Verduidelijking Zoals uitvoerig in de memorie werd toegelicht is in het bestuursdecreet veel aandacht besteed aan het herformuleren van de toepassingsgebieden op basis van de begrippen die gedefinieerd zijn in artikel I.3. Een uniform toepassingsgebied is niet haalbaar en ook niet wenselijk (cf. de opmerkingen van SERV dat een aantal bepalingen in TII, H1 niet van toepassing kunnen zijn op SAR). In de memorie werd, telkens als dat nodig was, de keuze voor het toepassingsgebied toegelicht.</p> <p>Het specifieke toepassingsgebied van deugdelijk bestuur is gebaseerd op het Vlaams Regeerakkoord 2009-2014 ("De Vlaamse overheid zal erover waken dat in al haar agentschappen en alle nv's waaraan zij rechtstreeks participeert en waar zij deel uitmaakt van de algemene vergadering en/of de Raad van Bestuur: a) de principes van deugdelijk bestuur worden toegepast,...").</p>
	<p>Verminder de complexiteit waar mogelijk en communiceer gepast. Voor voorgaande geldt in het bijzonder ook voor de lokale overheden (art. I.6-10) en de</p>	<p>Verduidelijking we zullen codificatie maken van de regels die van toepassing zijn op de verschillende doelgroepen.</p>

	<p>privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak en milieu-instanties (I.11-12). Het voorontwerp neemt deels bestaande bepalingen over, maar het toepassingsgebied van een aantal bestaande bestuurlijke regels wordt soms ook uitgebreid of er worden nieuwe regels toegevoegd. Het geheel oogt ook complex. Er moet worden nagegaan of en hoe deze complexiteit kan worden verminderd. Conform de nieuwe bepaling van art. II.8 §2 vraagt de raad dat de toepasselijke regelgeving na de goedkeuring van het bestuursdecreet in elk geval op gepaste wijze wordt gecommuniceerd aan de diverse doelgroepen.</p>	<p>Zie in dit verband ook de opmerking van VVSG: er zal in samenwerking met VVSG een ondersteuning worden voorzien t.a.v. de lokale besturen</p>
I.3	<p>Erken het verschil tussen overlegorganen en adviesraden. Het toepassingsgebied 'Vlaamse overheid' in art. I.3 lijkt een dekkende omschrijving te beogen van alle Vlaamse overheidsinstanties, maar de opsomming is niet volledig. Er is in art. I.3 geen aparte categorie voorzien voor overlegorganen zoals de SERV, de commissie sociale economie bij de SERV of in de toekomst het overlegcomité WVG. In het geval van de SERV en het overlegcomité WVG gaat het om instanties met diverse taken die tevens functioneren als strategische adviesraad of soortgelijke opdrachten hebben. De SERV is conform de bepalingen van het SERV-decreet in de eerste plaats een advies- en overlegorgaan met enkele bijzondere opdrachten (waaronder wetenschappelijk onderzoek in de schoot van de Stichting Innovatie&Arbeid) dat past in het rijtje van geïnstitutionaliseerde vormen van sociaal overleg op de diverse niveaus⁹. Daarnaast functioneert de SERV tevens als de strategische adviesraad voor een aantal beleidsdomeinen of beleidsvelden (zie de formulering van art. 3 van het Decreet inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van 7 mei 2004). Dat maakt dat de SERV meer is dan een strategische adviesraad. Dat geldt ook voor het Overlegcomité WVG dat in de steigers staat. Een ontwerpdecreet waarover de SERV eerder adviseerde voorziet in oprichting daarvan als orgaan waarin overleg gepleegd wordt en akkoorden worden gesloten over</p>	<p>Repliek In het kader van het project van het witboek 'inventarisatie en screening van alle adviesorganen en dus ook overlegorganen'; op basis van dit project en de knelpunten zal bekeken worden of het wenselijk is de overlegorganen (dus de organen waarvan de opdracht hoofdzakelijk bestaat uit overleg) expliciet toe te voegen aan het toepassingsgebied van het bestuursdecreet voorstel tot aanpassing van bestuursdecreet worden geformuleerd.</p>

	<p>strategische beleidsaangelegenheden voor het beleidsdomein WVG. Het overlegcomité zal ook de rol van strategische adviesraad voor dat beleidsdomein opnemen, zonder dat het in de juridische betekenis van het voorliggende voorontwerp van bestuursdecreet gaat om een strategische adviesraad (de huidige SAR WGG wordt net opgeheven door het bovenvermelde ontwerpdecreet). De Commissie sociale economie bij de SERV is opgericht bij decreet maar voldoet voor het overige niet aan de definitie van art. I.3, 3° b) omdat de commissie niet werd opgericht om advies te verlenen.</p>	
I.3, 3° b)	<p>Verduidelijk de definitie van 'andere raden, commissies, comités, en andere organen'. Art. I.3, 3° b) bevat een definitie van 'andere raden, commissies, comités, en andere organen'. Deze definitie lijkt niet toekomstbestendig door gebruik van het woord 'thans' in de definitie: wat met zulke instanties die in de toekomst worden opgericht ingeval van nieuwe bevoegdheden van de gewesten of gemeenschappen?</p>	<p>Gevolg Het woord "thans" zal geschrapt worden in art. I.3, 3°, b)</p>
I.3, 6°	<p>Bekijk of de definitie van milieu-instantie passend is. In art. I.3, 6° wordt het begrip milieu-instantie, anders dan in het openbaarheidsdecreet, gedefinieerd als een restcategorie: onder deze categorie vallen alle instanties die niet tot een overheid behoren en geen privaatrechtelijke instelling met een publieke taak zijn, maar wel een openbare dienst met betrekking tot het milieu uitoefenen onder toezicht van een overheid of een privaatrechtelijke instelling met een publieke taak. Ook natuurlijke personen, feitelijke verenigingen of groeperingen van rechtspersonen, kunnen dus onder deze definitie vallen. De SERV vraagt of de implicaties van deze bepaling voldoende en correct zijn ingeschat.</p>	<p>Verduidelijking Deze definitie is conform het verdrag van Aarhus en de richtlijn 2003/EG (toegang van publiek tot milieu-informatie). Er is hierover dan ook geen beleidsruimte.</p>
I.4, 6°	<p>Zorg voor een correct gebruik van de definitie van 'burgers'. 'Art. I.4, 6°' bevat een definitie van het begrip burgers. Die term wordt in het bestuursdecreet heel ruim opgevat: hij omvat zowel natuurlijke personen, groeperingen van natuurlijke personen, rechtspersonen en</p>	<p>Verduidelijking en gevolg Er is bewust gekozen voor een brede invulling van het begrip 'burger' (ook rechtspersonen). Dit moet onder meer toelaten dat art. II.6 voorziet in de decretale basis voor zowel het burgerloket als het</p>

	<p>groeperingen van rechtspersonen, zowel met winstgevend als niet-winstgevend doel. De term omvat dus ook ondernemingen, organisaties, verenigingen, feitelijke verenigingen, ... De term wordt volgens de memorie van toelichting gebruikt om iedereen te omvatten die niet behoort tot een overheid (Vlaams, lokaal of extern) en geen privaatrechtelijke instelling met een publieke taak of milieu-instantie is. Dat lijkt verwarrend omdat dit niet duidelijk blijkt uit het voorontwerp zelf. De memorie stelt bovendien dat als het niet de bedoeling is andere overheden of privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak of milieu-instanties uit te sluiten, niet burger maar de term gebruiker (art. I.4, 5°) wordt gehanteerd. Als er geen enkele uitsluiting of beperking is, wordt de term "iedereen" of "publiek" gebruikt. Als het de bedoeling is iedereen te omvatten behalve de eerder genoemde, wordt de term "derde" gebruikt. Dit alles lijkt soms problematisch omdat de definities niet consistent gebruikt lijken te worden.</p> <p>1° Het zou volgens de huidige teksten bv. betekenen dat heel wat bepalingen inzake openbaarheid en hergebruik van informatie waarin sprake is van burgers niet zouden gelden voor milieuverenigingen die onder het begrip milieu-instantie vallen.</p> <p>2° Het creëert ook verwarring waar in de memorie wordt gesproken van een burgerloket in tegenstelling tot een ondernemersloket.</p> <p>3° Ook in de definitie van experimentregelgeving (art. III.116) wordt de term burgers gebruikt maar wordt wellicht een bredere doelgroep beoogt.</p>	<p>ondernemingsloket. Art. II.6 is generiek geformuleerd, MVT geeft duiding. Voor de toepassing van de bepalingen inzake openbaarheid en hergebruik worden milieu-instanties als "overheidsinstanties" beschouwd als ze milieu-verantwoordelijkheden, -functies of -diensten uitoefenen: in die hoedanigheid hoeven ze geen beroep te doen om de openbaarheids- of hergebruikregeling om toegang te krijgen tot overheidsinformatie of om die te hergebruiken. Als ze optreden in een andere hoedanigheid zijn ze geen overheidsinstanties en dus burgers. De Memorie van toelichting wordt op dit punt verder verduidelijkt.</p> <p>1° voor de toepassing van de bepalingen inzake openbaarheid en hergebruik worden milieu-instanties als "overheidsinstanties" beschouwd als ze milieu-verantwoordelijkheden, -functies of -diensten uitoefenen: in die hoedanigheid hoeven ze geen beroep te doen om de openbaarheids- of hergebruikregeling om toegang te krijgen tot overheidsinformatie of om die te hergebruiken. Als ze optreden in een andere hoedanigheid zijn ze geen overheidsinstanties en dus burgers.</p> <p>2° term "burgerloket" wordt niet gebruikt in het decreet.</p> <p>3° in artikel III.116, tweede lid, 1°, wordt "alle burgers" vervangen door "iedereen" omdat het inderdaad niet de bedoeling is overheden uit te sluiten.</p>
I.4	<p>Bundel de definities en gebruik ze consistent. Diverse begrippen worden doorheen het voorontwerp gedefinieerd.</p> <p>1° De vraag is waarom die definities niet werden gegroepeerd onder art. I.4. De gevolgde werkwijze leidt nu tot onduidelijkheid en onnodige verschillen in interpretatie (bv. over 'adres').</p> <p>2° Bovendien worden belangrijke begrippen niet gedefinieerd. Het begrip overheidsinstantie</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>1° alleen de begrippen die generiek zijn werden opgenomen in I.4. Heel specifieke begrippen worden omwille van de leesbaarheid gedefinieerd zo kort mogelijk bij de bepalingen waarin ze gebruikt. Het is niet duidelijk wat bedoeld wordt met het voorbeeld over 'adres'.</p>

	<p>bv. komt in een aantal artikelen terug en legt verplichtingen op aan deze instanties. Art. I.3 bevat echter geen definitie van het begrip overheidsinstantie. Uit artikel I.5 en I.11 blijkt dat dit begrip soms ruimer moet worden geïnterpreteerd. Indien men met het begrip overheidsinstanties alle instanties vermeld in artikel I.3 bedoelt, zou het raadzaam zijn dit ook te vermelden. Op andere plaatsen wordt het begrip instantie gebruikt. Ook die term wordt nergens gedefinieerd. Idem voor bv. authentiek gegeven, enz</p>	<p>2° Er is expliciet voor gekozen om term overheidsinstantie/instantie niet te definiëren en om de term te gebruiken in de neutrale betekenis, zodat die in elk hoofdstuk/afdeling alle instanties omvat die onder het toepassingsgebied vallen. Dit wordt omstandig uitgelegd in de memorie bij artikel I.5</p>
<p>I.4, 2°</p>	<p>Bekijk de draagwijdte van de aangepaste definitie van een 'bestuursdocument'. In art. I.4 wordt een bestuursdocument omschreven als alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. In vergelijking met de definitie uit het openbaarheidsdecreet zijn er twee verschillen: de nadruk ligt op de inhoud (de informatie) en niet op de drager en de term beschikken wordt vervangen door de term bezitten. De SERV vraagt dat de draagwijdte van deze wijzigingen wordt nagekeken door specialisten in de materie.</p> <p>De definitie zou naar verluidt niet stroken met het grondwetsartikel 32 en in sommige gevallen kunnen leiden tot onbedoelde ontwijking van de regels inzake openbaarheid van bestuur. De omschrijving lijkt bovendien niet werkbaar aangezien niet alle informatie binnen een overheidsinstantie zich op een drager bevindt. Het lijkt een verplichting te impliceren om informatie op een drager te zetten als dit nog niet zou zijn gebeurd. Er werd ook niet aangetoond dat de huidige omschrijving samen gelezen met het grondwettelijke notie van bestuursdocument in de praktijk tot problemen heeft geleid.</p>	<p>Verduidelijking en gevolg</p> <p>De formulering van de definitie (alle informatie "ongeacht de drager") impliceert dat het alleen gaat om informatie die beschikbaar is op een drager. Informatie die niet al beschikbaar is op een drager is niet vatbaar voor "passieve openbaarheid" of voor hergebruik. Voor zover daarover onduidelijkheid zou bestaan, wordt in resp. artikel II.29, derde lid, en II.55 bepaald dat instanties niet verplicht zijn informatie te creëren of te verwerken.</p> <p>In het bestuursdecreet hebben de termen "informatie" en "bestuursdocument" een verschillende betekenis: in (bijv.) art. II.1 en II.2 wordt "informatie" in de immateriële zin bedoeld: de verplichtingen om informatie te beheren en actief te verspreiden kunnen ook inhouden dat de overheidsinstanties nieuwe bestuursdocumenten moeten creëren, samenvoegen, coördineren, ...; als de term "bestuursdocument" wordt gebruikt (bijv in de hoofdstukken toegang, hergebruik, archief) gaat het uitsluitend om informatie die al "gematerialiseerd" is op een drager. In die zin is er niets veranderd aan de inhoud van de definitie, alleen de klemtoon is lichtjes aangepast zodat de definitie beter werkbaar is in het hoofdstuk hergebruik. In de memorie van</p>

		<p>toelichting bij artikel I.4 wordt dit extra geëxpliciteerd.</p> <p>In de memorie is omstandig uitgelegd waarom voor "bezitten" ipv "beschikken" gekozen werd. SERV specificeert niet waarom de definitie niet zou stroken met grondwetsartikel 32, daarom wordt voorgesteld het advies RvSt hierover af te wachten. De Memorie van toelichting stelt bovendien dat vereist is dat de informatie beschikbaar is in een materiële vorm (de drager). De drager kan echter een papieren document, een elektronisch bestand (met inbegrip van gegevens verrat in automatische gegevensverwerking, een geluids- of beeldopname of een andere vorm aannemen. Informatie die niet al beschikbaar is op een drager is niet vatbaar voor "passieve openbaarheid" of voor hergebruik. Voor zover daarover onduidelijkheid zou bestaan, wordt in resp. artikel II.29, derde lid, en II.55 bepaald dat instanties niet verplicht zijn informatie te creëren of te verwerken. In die zin is er niets veranderd aan de inhoud van de definitie, alleen de klemtoon is lichtjes aangepast zodat de definitie beter toepasbaar is in het hoofdstuk hergebruik.</p>
I.10, §2	<p>Verduidelijk 'selectie'. Art. I.10. §2. is onduidelijk. Er zou best verwezen worden naar art. III.87 en volgende zodat duidelijk is wat wordt bedoeld met selectie.</p>	<p>Gevolg De verwijzing kan eenvoudig toegevoegd worden aan art. I.10 §2. door tussen de woorden 'de selectieregels' en 'voor de lokale overheden' 'zoals bedoeld in art. III.87,' in te voegen. Het decreet wordt op dit punt aangepast.</p>
	<p>Neem ook principes voor consultatie op in het voorontwerp. De SERV vraagt om in het voorontwerp van decreet niet enkel principes en normen voor overheidscommunicatie maar ook principes voor consultatie op te nemen, en om in het decreet niet enkel te voorzien dat voor overheidscommunicatie aanvullende richtlijnen worden</p>	<p>Repliek Er zullen ook voor consultaties aanvullende richtlijnen worden opgesteld. Deze zullen worden opgenomen in de omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen. Dit is een van de projecten van het implementatieplan van het witboek 'open</p>

	<p>opgesteld maar ook voor consultaties. Er lijkt immers geen reden om dat voor communicatie wel te doen en voor consultatie niet. Die principes en richtlijnen voor kwaliteitsvolle consultatie bestaan immers reeds (zie de Vlaamse consultatiecode) en laten daarbinnen voldoende ruimte voor maatwerk. Ze kennen ook reeds een juridische vertaling in de Aarhus-principes voor inspraak (zie de memorie van toelichting bij art. II.7: toegankelijke informatie, op een geschikt tijdstip en volgens afdoende termijnen, mogelijkheid om reacties te geven en alle reacties en adviezen worden publiek gemaakt). Door een decretale verankering zouden ze een betere toepassing kunnen krijgen. Dat is wenselijk gelet op de huidige bestuurspraktijk rond consultaties en de engagementen terzake in het Witboek Open en wendbare overheid.</p>	<p>en wendbare overheid'. Voorlopig wordt er voor geopteerd om de consultatieprincipes niet op een generieke manier decretaal te verankeren.</p>
<p>II.7 en II.8</p>	<p>Publiceer beleidsevaluaties op de centrale website. De SERV verwelkomt de bepalingen van art. II.7 en art. II.8 om een consultatieportaal op de centrale website van de Vlaamse overheid te voorzien en om de beslissingen van de Vlaamse Regering, samen met de bijbehorende documenten, systematisch te publiceren op de centrale website van de Vlaamse overheid. De SERV suggereert hier een extra artikel dat deels uitvoering geeft aan de projecten 20 en 21 van het witboek 'open en wendbare overheid'. Dat artikel zou dan bepalen dat de Vlaamse Regering periodiek een overzicht van de geplande, lopende en afgeronde beleidsevaluaties publiceert op de centrale website van de Vlaamse overheid. Het implementatieplan voorziet bovendien dat vanop dat portaal kan worden doorgelinkt naar de verschillende documenten en eventuele beleidsgerichte syntheses.</p>	<p>Repliek Er wordt niet ingegaan op deze suggestie van de SERV. Dit periodiek overzicht van geplande, lopende en afgeronde beleidsevaluaties zal sowieso worden geïntroduceerd. Het Vlaams Parlement heeft immers het reglement van het Vlaams Parlement in die zin aangepast. Dit zal verder worden ingevuld in de omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen.</p>
	<p>Zorg voor een betere communicatie over regelgeving. Art. II.8 legt een specifieke verplichting op voor informatie over regelgeving. Volgens de memorie van toelichting is dit een beleidsmatige vertaling van het SERV-advies over vaste verandermomenten voor regelgeving. De SERV is daarin vragende partij voor een meer doorgedreven</p>	<p>Verduidelijking Deze opmerking zal bij de verdere uitrol van het burgerloket en vooral van de nieuwsfunctie op www.vlaanderen.be worden meegenomen.</p>

	<p>communicatiebeleid voor regelgeving. Voldoende kennis daarvan is immers een van de voorwaarden voor spontane naleving van regelgeving en benutting van (sociale) rechten. De raad verwelkomt dan ook deze bepaling. Die moet zorgen voor één website waarlangs de tijdige, transparante en gestroomlijnde communicatie aan de doelgroepen gebeurt van zowel de bekendmaking (na goedkeuring) als de inwerkingtreding (verandermomenten) van regelgeving. Daarbij vraagt de SERV om, naar het voorbeeld van Nederland, te zorgen voor een 'nieuwe regels app' met een alertfunctie waarmee doelgroepen kunnen aangeven van welke wetswijzigingen en nieuwe regels zij op de hoogte gehouden willen worden. Dit kan worden gekoppeld aan de bepalingen in het voorontwerp rond het burgerloket (art. II.6). De SERV ondersteunt ook de plannen om de Vlaamse Codex en de databank van regeringsdocumenten aan elkaar te koppelen zodat doelgroepen vanuit goedgekeurde regelgeving kunnen doorklikken naar de bijbehorende nota's en adviezen.</p>	
	<p>Overweg referentiedata voor inwerkingtreding van nieuwe regelgeving. Daarnaast stelde de SERV in zijn eerder advies voor om voor inwerkingtredingsdata uit te gaan van een beperkt aantal referentiedata (1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober of de start van elke trimester, of voor onderwijs 1 september), zonder dat die verplicht zijn. Als in een concreet dossier de keuze er is en er geen goede redenen zijn om niet een van deze data te nemen, zou het gebruik van deze referentiedata een nuttige rol kunnen vervullen in het vergroten van de transparantie, communiceerbaarheid en zorgvuldige voorbereiding van nieuwe regelgeving. Het kan ook, zo leert de ervaring in Nederland, bijdragen aan een planmatige aanpak van het beleid- en wetgevingsproces, het tijdiger betrekken van relevante partijen als nieuwe regelgeving wordt ontwikkeld en de tijdige en duidelijke informatieverstrekking aan de doelgroepen. De SERV vraagt te overwegen om dit op te nemen in het voorontwerp.</p>	<p>Repliek Deze suggestie van de SERV werd niet weerhouden. Vandaag wordt in de legistische adviezen wel reeds gewezen op vaste verandermomenten. In de nieuwe omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen zal ook aan dit aspect aandacht worden besteed.</p>

	<p>Voorzie de noodzakelijke uitzonderingen op de regels rond overheidscommunicatie. Art. II.9-15 bevatten normen voor overheidscommunicatie. Art. II.11 (de verplichting om uitsluitend informatie te verspreiden die in overeenstemming is met het beleid van de hele Vlaamse overheid) is terecht niet van toepassing op de SERV en de strategische adviesraden omdat zij onafhankelijk zijn en moeten kunnen zijn van de Vlaamse overheid. Om dezelfde reden is het onwenselijk dat art. II.12 zou gelden voor de SERV en de adviesraden omdat dit zou inhouden dat de Vlaamse Regering richtlijnen zou opstellen voor de communicatie door de SERV en de adviesraden (via o.a. huisstijlgidsen en omzendbrieven). Naast het Vlaams Parlement, zijn diensten, de instellingen die aan het Vlaams Parlement verbonden zijn en de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement, moeten dus ook de SERV en de adviesraden worden uitgesloten.</p>	<p>Repliek Zie repliek op een zelfde opmerking van SARO en VLOR</p>
II.11	<p>De voorgaande bemerkingen gelden niet enkel voor strategische adviesraden maar ook voor de andere raden, commissies, comités, en andere organen bedoeld in art. I.3 3° b). Voorbeelden bij de SERV zijn de Commissie diversiteit, de adviescommissie economische migratie, de Vlaamse Havencommissie, enz. Ook zij moeten onafhankelijk kunnen blijven opereren van de Vlaamse overheid en kunnen bijgevolg niet vallen onder de voormelde normen voor overheidscommunicatie terwijl nu enkel de strategische adviesraden worden uitgesloten van de toepassing van art. II.11.</p>	<p>Gevolg Art II.11 werd aangepast aan deze opmerking.</p>
II.11	<p>Dezelfde redenering geldt voor de aan het Vlaams Parlement verbonden instellingen en voor bv. de diversiteitsambtenaar of regulatoren als de VREG of de VRM. Zij hebben wettelijke taken die inhouden dat ze kritisch moeten kunnen zijn over het gevoerde beleid. De uitzondering voor enkel en alleen de strategische adviesraden volstaat dus niet.</p>	<p>Repliek Voor parlementaire instellingen zal dit aan het parlementaire initiatief worden overgelaten.</p>
II.13	<p>Hetzelfde geldt voor art. II.13 waarin wordt bepaald dat een instantie die communiceert namens de overheid politiek neutraal moet communiceren. In de memorie van toelichting</p>	<p>Verduidelijking Deze opmerking lijkt ingegeven door een foute lezing van het artikel: communicatie "namens de</p>

	wordt verduidelijkt dat deze bepaling niet geldt voor individuele parlementsleden (wel voor de voorzitter van het Vlaamse Parlement) en niet voor de leden van de Vlaamse Regering als politicus van een bepaalde partij (wel als ze optreden in hun ministeriële hoedanigheid). Ze kan evenmin gelden voor de SERV en de adviesraden e.d.	overheid" moet politiek neutraal zijn. Aangezien het niet de taak is van de SAR om namens de gehele overheid te communiceren in hun kritische adviezen, vallen ze hier sowieso niet onder.
II.11	De SERV meent bovendien dat de bepaling van art. II.11 te streng geformuleerd is. Dat artikel luidt: 'De overheidsinstanties verspreiden uitsluitend informatie die in overeenstemming is met het beleid van de hele Vlaamse overheid'. De hele Vlaamse overheid is volgens art. I.3 van het voorontwerp ook het parlement, ook de strategische adviesraden, de Vlaamse administratieve rechtscolleges, enz. Het is onwenselijk en onrealistisch dat alle communicatie in overeenstemming zou moeten zijn met het beleid van al die instanties.	Repliek Deze suggestie wordt niet weerhouden.
II.20	Bekijk alternatieven voor verlenging van de procedure als sanctie. Art. II.20 verplicht overheidsinstanties om bij individuele beslissingen of administratieve rechtshandelingen de beroepsmogelijkheden mee te delen. Het niet vermelden van die beroepsmogelijkheid heeft niet langer de ongeldigheid van de kennisgeving tot gevolg, maar de sanctie van het huidige artikel 35 van het openbaarheidsdecreet blijft behouden: de beroepstermijn begint pas te lopen 4 maanden na de kennisgeving. De SERV vraagt dat wordt nagekeken of dergelijke algemene regeling de meest wenselijke is, en of er betere alternatieven zijn. Een verlenging van de procedure met 4 maanden kan in sommige gevallen immers onredelijk lang lijken. Er kunnen wellicht betere (digitale) oplossingen worden ingebouwd in het kader van de communicatie via het burgerloket.	Verduidelijking Het is niet onmiddellijk duidelijk hoe het burgerloket hier een oplossing kan bieden. Het burgerloket is een digitaal kanaal met bijv. de mogelijkheid om informatie over lopende dossiers mee te delen aan burgers, maar op zich heeft dit geen invloed op deze passage.
II.21	Verduidelijk wat moet worden verstaan onder nieuwe en bestaande procedure. Art. II.21 §1 maakt een onderscheid tussen een nieuwe en een bestaande procedure. Dat onderscheid is onduidelijk en kan tot interpretatieproblemen leiden. Volgens de SERV moet de	Gevolg Artikel II.21 werd aangepast in die zin dat het onderscheid tussen bestaande en toekomstige procedures geschrapt werd. (zie ook gelijkaardige opmerking van VVP)

	<p>verplichting voor nieuwe procedures (zoals de memorie van toelichting stelt) inderdaad gelden voor zowel volledig nieuwe regelgeving of belangrijke wijzigingen in de processen en procedures of dossiersamenstelling van een bestaande procedure.</p> <p>Belangrijk is in elk geval de bepaling dat de Vlaamse Regering voor bestaande procedures de uitwisseling via elektronische weg kan verplichten. In veel gevallen zal dat een wijziging van die procedures mogelijk en nodig maken zodat nieuwe regelgeving nodig zal zijn. In uitvoering van deze bepaling zou de Vlaamse Regering dus best een lijst of kalender opmaken van procedures die moeten worden gedigitaliseerd en regelgeving die moet worden aangepast. Hier wordt best tevens de link gelegd met het burgerloket (art. II.6).</p>	<p>Verduidelijking Opmaak van een dergelijke lijst of kalender kan een opdracht zijn voor het stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid.</p>
II.21	<p>Stap af van de verplichte analoge variant en zorg voor omkaderende maatregelen voor e-inclusie. De memorie van toelichting bij art. II.21 stelt dat een overheidsinstantie niet kan opteren om enkel en alleen een elektronische weg te voorzien, aangezien ook burgers die geen onmiddellijke toegang hebben tot een elektronische weg gebruik moeten kunnen maken van de dienstverlening van een overheidsinstantie. De SERV is het daar niet mee eens. Hij erkent het probleem, maar steeds een analoge variant voorzien of in leven houden is niet de oplossing. Dat zou de mogelijkheden en innovaties die digitale technieken bieden al te zeer afremmen. Het gaat om veel meer dan het digitaliseren van bestaande processen of via digitaalvriendelijke regelgeving state-of-the-art digitale toepassingen mogelijk maken in administratieve procedures. Het uitdenken van elektronische dienstverlening vereist vaak het herdenken van deze dienstverlening. Blockchaintoepassingen bij overheden bv. kunnen 'out of the box' oplossingen mogelijk maken. Dat neemt niet weg dat omkaderende maatregelen nodig voor het verzekeren van de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van de</p>	<p>Repliek Uit verschillende andere adviezen blijkt er geen algemene consensus te bestaan over het radicaal digitaal aanbieden. Zie in dat verband ook de adviezen van de Woonraad, de SAR WGG.</p> <p>Het is ook de visie van de Vlaamse Regering dat er een omkadering voor e-inclusie moet voorzien worden, maar deze omkadering zal niet op korte termijn geboden kunnen worden met de beschikbare middelen. Daarom voorziet de Vlaamse Regering op dit ogenblik een tweeledige oplossing.</p> <p>Indien de burger niet in staat is om zelf een digitale procedure op te starten kan hij bij 'een' overheid (bv. lokaal bestuur of VAC) of via een 'gemachtigde' deze toegang verkrijgen. De procedure zelf kan dan zoveel mogelijk digitaal verlopen. De voortgang/uitkomst van de procedure kan hij dan ook via deze analoge</p>

<p>publieke dienstverlening voor alle soorten gebruikers, ook voor wie niet of minder digitaal vaardig is. Het gaat dan om een beleid dat inzet op e-inclusie en het verwerven van digitale geletterdheid, de beschikbaarheid van en fysieke toegang tot geschikte apparatuur (bv. openbare digitale contactpunten), de effectieve toegang tot het internet (bv. openbare netwerken op publieke plaatsen), gratis toegang tot bepaalde domeinen (bv. vlaanderen.be) waarvoor er geen data-abonnement nodig is en waarvoor de providers hun mobiele netwerk openstellen, enz.</p> <p>Meer algemeen benadrukt de SERV dat bij digitale dienstverlening ook het correcte gebruik ervan moet worden gefaciliteerd en gegarandeerd voor iedereen. Niet alleen is niet iedereen even digitaal vaardig in het omgaan met en het gebruik van digitale communicatie voor contacten met de overheid, de overheid maakt meestal ook geen onderscheid in het niveau van digitale vaardigheden die nodig is. Zo is kunnen werken met e-mail of Facebook nog niet hetzelfde als tax on web kunnen invullen of Mijn Loopbaan up to date houden. Deze digitale administratie kan dus voor heel wat mensen een drempel op zich worden. Als een overheid radicaal digitaal wordt en voor de toegang tot bepaalde informatie of rechten internettoegang noodzakelijk is, dan heeft dat zijn consequenties en moet dit op termijn meegenomen worden in het beleid. Processen van overheidsdienstverlening moeten dan ook worden herdacht vanuit de behoeften en de beperkingen van de mensen die minder digitaalvaardig zijn volgens "Intuitive design". Ook aandacht voor informatieveiligheid is nodig om (privacygevoelige) informatie te beschermen tegen alle mogelijke vormen van onrechtmatig gebruik.</p>	<p>toegang verkrijgen.</p> <p>Het is niet duidelijk hoe blockchain de problematiek van 'digibeten' kan oplossen.</p>
<p>Vermijd dat actieve openbaarheid beperkt blijft tot een informatie- of voorlichtingsbeleid. Het voorontwerp bevat talrijke regels over toegang tot bestuursdocumenten en hergebruik van overheidsinformatie (art. II.25-71). Deze regels zijn belangrijk en voor het grootste deel gebaseerd op</p>	<p>Verduidelijking Actieve openbaarheid in ruime zin wordt geregeld in titel II, hoofdstuk 1 'communicatie tussen burgers en de overheid' van het bestuursdecreet, passieve openbaarheid in titel II, hoofdstuk 3</p>

<p>bestaande decreten, maar ze dreigen te versluieren dat niet de passieve maar actieve openbaarheid de norm zou moeten zijn. Door de digitale ontwikkelingen is de actieve openbaarheid overigens veel beter mogelijk dan ten tijde van het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur (2004) en het decreet betreffende het hergebruik van overheidsinformatie (2007). Niet enkel de aanbodzijde maar ook de vraagzijde is door de maatschappelijke context en technologische ontwikkelingen gewijzigd: burgers verwachten veel meer dan vroeger dat de overheid informatie actief en goed vind- en doorzoekbaar ter beschikking stelt via moderne digitale technieken en applicaties.</p> <p>Dat betekent dat de bepalingen inzake passieve openbaarheid steeds minder belangrijk zouden moeten worden naarmate meer actief openbaar is en dat stilaan archaische, administratief belastende en tijdrovende procedures om informatie te bekomen tot het verleden zouden moeten behoren. De Vlaamse overheid zou vooral daar op moeten inzetten en de openbaarheid van bestuur op een hoger niveau moeten brengen (zgn. openbaarheid van bestuur 2.0). Het accent ligt dan op de actieve openbaarheid en slechts secundair op de passieve openbaarheid van bestuur, namelijk voor gevallen waarin er onduidelijkheid bestaat over de vraag of bepaalde belangen door de openbaarmaking zouden worden geschaad. De juridische vertaling van het voorgaande is dat het een geen goede zaak is om de bepalingen met betrekking tot de openbaarheid van bestuur volledig te splitsen voor wat de actieve en de passieve openbaarheid betreft. Een betere koppeling tussen beide vormen van openbaarheid moet vermijden dat de actieve openbaarheid, zoals nu het geval is in het voorontwerp, blijft steken bij een informatie- of voorlichtingsbeleid.</p>	<p>'toegang tot bestuursdocumenten' van het bestuursdecreet. Het is net omwille van het feit dat actieve openbaarheid meer kan of moet zijn dan een klassiek informatie- of voorlichtingsbeleid dat de desbetreffende bepalingen uit het decreet openbaarheid van bestuur zijn opgenomen in het hoofdstuk mbt communicatie tussen burgers en de overheid. Het hoofdstuk "toegang tot bestuursdocumenten" (we spreken bewust niet langer over "passieve openbaarheid") regelt de situatie waarin een burger de informatie die hij zoekt niet terugvindt in de informatie die "actief" verspreid werd (en op voorwaarde dat de informatie al op een drager beschikbaar is) . Uiteraard is het zo dat hoe efficiënter de overheidsinformatie beschikbaar wordt gesteld, hoe minder de burger beroep zal moeten doen op de regeling "toegang tot bestuursdocumenten" maar het is niet realistisch/haalbaar/wenselijk om alle bestuursdocumenten actief te publiceren.</p> <p>In het bestuursdecreet zijn wel verschillende vernieuwingen m.b.t. deze 'actieve' openbaarheid opgenomen: consultatieportaal, communicatie over regelgeving, bekendmaking beslissingen Vlaamse Regering. Dit komt ook aan bod in een aantal projecten van het witboek open en wendbare overheid (bv. publieke statistiekagenda, onderzoeks- en evaluatieagenda).</p>
<p>Aligmeer met beste praktijken inzake open data. In dezelfde zin is er nood aan een meer proactieve invulling</p>	<p>Verduidelijking Zie de memorie van toelichting. Vlaanderen heeft</p>

	<p>van hergebruik in lijn met open data beste praktijken in andere landen. Hergebruik van informatie lijkt nu telkens te worden gekoppeld aan een complexe en tijdrovende aanvraagprocedure, registratie, onderzoek van de criteria, enz. terwijl de norm actieve openbaarheid en open data zou moeten zijn.</p>	<p>bij de omzetting van de herziene PSI-richtlijn van 2013 uitdrukkelijk gekozen voor een proactieve invulling van hergebruik in lijn met het open data beleid van de Vlaamse Regering.</p>
	<p>Bekijk of vereenvoudiging mogelijk is. Het voorontwerp laat na om de regelgeving inzake openbaarheid te vereenvoudigen door de twee openbaarheidsregimes, namelijk het regime van de openbaarheid van bestuursdocumenten en de toegang tot milieu-informatie, waar mogelijk te integreren of beter op mekaar af te stemmen. Er lijkt gekozen te zijn voor een gemakkelijksoplossing door de twee regimes met soms erg vergelijkbare bepalingen naast mekaar te plaatsen. Maar het is vaak bijzonder complex om te bepalen of informatie al dan niet milieu-informatie is.</p>	<p>Verduidelijking Wat milieu-informatie betreft moeten we de veel ruimere openbaarheidsverplichtingen van de richtlijn overnemen. Het is niet opportuun om die verplichtingen uit te breiden tot alle informatie. Qua techniek is hier gekozen voor afzonderlijke artikelen voor de 2 regimes en niet voor het gedeeltelijk toepasselijk verklaren van de bepalingen van het ene regime op het andere.</p>
	<p>Behoud de garantie dat beslissingen over vragen tot openbaarmaking niet politiek zijn. Er wordt niet toegelicht waarom art. 19 van het openbaarheidsdecreet werd geschrapt. Dat artikel bepaalde wie de beslissing over de aanvraag tot openbaarmaking neemt. Het garandeerde dat die beslissingen niet langer door politici moesten/konden worden genomen, maar door leidinggevende ambtenaren. In de huidige formulering gaat het telkens om 'de instantie' (concreet: gemeentes, provincies, Vlaamse overheid, parlement,) waardoor het risico op een politieke logica bij beslissingen over openbaarheid opnieuw vergroot.</p>	<p>Repliek en gevolg Binnen de Vlaamse overheid leidde art. 19 tot overbodig formalisme en ongewenste administratieve last: het is niet bevorderlijk voor vlotte toepassing van de openbaarheidsverplichting als alleen de leidend ambtenaar of zijn gemachtigde de beslissing mag nemen om een document openbaar te maken. Veel logischer is dat de bevoegde dienst zelf beoordeelt of er een uitzonderingsgrond van toepassing is en, indien niet, het document zonder verdere procedure bezorgt. De bepaling werd zelden toegepast en ook niet gesanctioneerd door de RvSt. Deze opmerking lijkt overigens ook haaks te staan op opmerking over soepelere actieve openbaarheid.</p> <p>Voor de lokale overheden is artikel 19 van het openbaarheidsdecreet wel opnieuw opgenomen in artikel I.8, §1, derde lid n.a.v. opmerkingen van</p>

		VVSG en VVP.
	<p>Verduidelijk de relatie tot andere decreten. Art. II.26 bepaalt dat het decreet geen afbreuk mag doen aan andere decretale bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien. Volgens de SERV is het aangewezen om ook een bepaling in te schrijven die stelt dat steeds een beroep op deze regels kan worden gedaan, ook al bevatten andere openbaarheidsregels een beperktere vorm van toegang dan in dit decreet bepaald.</p>	<p>Repliek Dit is niet opportuun: het moet mogelijk blijven in specifieke situatie een geheimhoudingsverplichting in te schrijven teneinde (andere) grondrechten te beschermen. Art. II.32 voorziet expliciet deze uitzonderingsgrond.</p> <p>Het is wel zo dat afwijkingen van het openbaarheidsdecreet in andere decreten alleen in deze specifieke gevallen mogen (zie wapenhandel, mestdecreet).</p>
II.29	<p>Vermijd interpretatieproblemen. Art. II.29 stelt dat de overheidsinstanties verplicht zijn om aan iedereen die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen of er een afschrift van te overhandigen, of er uitleg over te verschaffen. Door deze formulering lijkt het alsof de overheidsinstanties de keuze hebben om te bepalen op welke manier zij aan een verzoek voldoen.</p> <p>Beperk de uitzonderingsbepalingen niet tot universiteiten of hogescholen. Art. II.36 bevat een uitzondering voor universiteiten of hogescholen. Als die een aanvraag tot openbaarmaking indienen voor wetenschappelijke, historische of statistische doeleinden, kunnen de overheidsinstanties beslissen een aantal uitzonderingsgronden niet in te roepen en dus een grotere openbaarheid te voorzien. Het is onduidelijk waarom dit enkel zou moeten gelden voor universiteiten en hogescholen. Ook andere (wetenschappelijke) instellingen en zelfs individuele personen verrichten immers wetenschappelijk, historisch of statistisch onderzoek. Logischere criteria zijn de kwaliteit van het onderzoek en afspraken die de bescherming van bepaalde informatie garanderen.</p>	<p>Gevolg Deze lezing zou van heel slechte wil getuigen. In de memorie van toelichting zal dit explicieter worden verduidelijkt</p> <p>De bepaling in het Archiefdecreet die als basis dient voor de huidige bepaling was zeer ruim en complex geformuleerd en ging uit van een aantal criteria die in feite zeer moeilijk te controleren waren en enorm veel subjectiviteit toelieten. Tegelijkertijd is ook het zeer ruime toepassingsgebied dat ook voor subjectieve interpretaties in aanmerking kwam ingeperkt. In het bestuursdecreet is ervoor geopteerd om de concrete voorwaarden waaraan voldaan moet worden om van deze uitzondering gebruik te maken te op te nemen het uitvoeringsbesluit. Het is de bedoeling om het wetenschappelijk karakter van de doeleinden te benadrukken vandaar dat er in eerste instantie geopteerd is voor een link met</p>

		<p>hogescholen en universiteiten.</p> <p>Naar aanleiding van het advies van VVSG en SERV zal het toepassingsgebied als volgt worden uitgebreid: "Als universiteiten, hogescholen of erkende onderzoeksinstituten een aanvraag tot openbaarmaking indienen voor wetenschappelijke, historische of statistische doeleinden, kunnen de overheidsinstanties beslissen de volgende uitzonderingsgronden niet in te roepen". Dit tekstvoorstel is nog steeds mooi afgebakend.</p>
	<p>Overweeg een uniek loket. Aanvragen tot openbaarheid of hergebruik moeten worden ingediend bij de instantie die het bestuursdocument bezit (art. II.38 en II.61). Als de aanvraag wordt ingediend bij een instantie die het bestuursdocument niet bezit, stuurt de instantie de aanvraag zo snel mogelijk door naar de instantie die het document vermoedelijk bezit. De aanvrager wordt daarvan onmiddellijk op de hoogte gebracht. De vraag is of hiervoor niet tevens een uniek loket kan worden ingesteld zodat de werkwijze wordt ingepast in het burgerloket (art. II.6).</p>	<p>Repliek</p> <p>Gelet op de dwingende antwoordtermijnen is er voor geopteerd om aanvraag niet via centraal contactpunt te laten verlopen (termijn zou dan ingaan op moment dat aanvraag centraal contactpunt bereikt). Specifiek voor openbaarheid is ook dat document aan elke instantie kan opgevraagd worden die het document bezit: dus niet noodzakelijk instantie die het document opgemaakt heeft.</p> <p>Huidige bepalingen verhinderen niet dat voor beide aanvragen via een uniek loket gewerkt wordt. Belangrijk is wel dat de aanvraag asap terecht komt bij de instantie die het bestuursdocument bezit. Vanuit het burgerloket kan geen dienstverlening opgestart worden – de statusopvolging of berichtgeving van een dergelijke vraag kan in principe wel getoond worden vanuit de applicatie van de instantie waar deze vraag wordt behandeld.</p>
II.21	<p>Laat ruimte voor andere interactiemogelijkheden. De diverse procedures in het voorontwerp over openbaarheid, hergebruik, klachten, ... bepalen dat de contacten met de overheid (aanvraag, beroep, beslissingen) moeten gebeuren per brief, e-mail of webformulier. Deze formuleringen zijn</p>	<p>Verduidelijking en gevolg</p> <p>artikel II.21 is de generieke bepaling: de instanties moeten voor elke procedure die ze elektronisch willen aanbieden, de weg bepalen die voldoende garanties voor informatieveiligheid en</p>

	<p>niet technologie-neutraal en beperken daardoor de interactie- en innovatiemogelijkheden in de digitale publieke dienstverlening. Zo kan vandaag al ook worden gedacht aan apps ed. Het is daarom beter om deze bepalingen te formuleren vanuit een functioneel standpunt en niet vanuit een bepaalde technologie omdat die sterk aan verandering en veroudering onderhevig kan zijn. De formulering in art. II.21 kan hier als inspiratie dienen. Er zou bv. kunnen worden bepaald dat ook andere vormen van berichtenverkeer via elektronische weg mogelijk is op voorwaarde dat die een voldoende graad van informatieveiligheid en onweerlegbaarheid garanderen. Elders in het voorontwerp wordt ook de term 'elektronische weg' gebruikt. Bedoeld wordt dan eender welk kanaal dat geen gebruik maakt van een analoge drager: websites, e-mail, webservices, andere diensten die toelaten om elektronische berichten te consulteren zoals bijvoorbeeld een elektronische berichtenbox.</p>	<p>onweerlegbaarheid geeft. Voor de procedures hergebruik, openbaarheid en klachten is in het bestuursdecreet is, ingeval van betwisting, de aanvraag een bewijsstuk, zodat bijv. aanvragen via sms of sociale media niet voldoende garanties bieden. Het is de instantie niet verboden een aanvraag ingediend via een andere weg te onderzoeken, maar een burger kan geen aanspraak maken op onderzoek van een aanvraag ingediend via andere weg bij de instanties die daar nog niet op georganiseerd zijn. In art. II.38, II.41, II.45, II.46, II.48, II.67; II.69 en II.74 zal bovendien nog toegevoegd worden dat webformulier alleen een weg is als dat door instantie voorzien wordt (bijv. via burgerloket) : "in voorkomend geval".</p>
	<p>In talrijke artikels van het voorontwerp wordt vermeld dat een interactie met de overheid per brief, e-mail of webformulier moet gebeuren. In art. II.74 wordt dit plots gedefinieerd en wordt hiervoor het woord schriftelijk gebruikt: 'Onder schriftelijk wordt verstaan: per brief, e-mail of webformulier'. Dit zou betere generiek worden gedefinieerd.</p>	<p>Verduidelijking De term is noodzakelijk in het hoofdstuk "klachten" omdat klachten ook mondeling kunnen ingediend worden en er andere regels gelden voor mondeling en schriftelijk ingediende klachten</p>
	<p>Stem ook andere bepalingen conform af op de digitale ontwikkelingen. In dezelfde zin rijst de vraag of het wel noodzakelijk is om in een aanvraag (art. II.38, II.61, II.74) telkens expliciet te vereisen dat de aanvrager zijn of haar naam en adres doorgeeft als dit evengoed kan via mobiele applicaties voor authentieke identificatie zoals bv. itsme. Ook andere bepalingen in het voorontwerp zouden best op moderne leest worden geschoeid in het licht van de digitale ontwikkelingen (bv. art. II.49 'de beroepsinstantie kan alle bestuursdocumenten ter plaatse inzien of een afschrift ervan opvragen bij de betrokken instantie').</p>	<p>Verduidelijking Zie hoger: aangezien niet alle instanties klaar zijn voor dergelijke identificatiemethodes, mag er in de generieke procedures in het bestuursdecreet voorlopig niet van uitgegaan worden dat ze dat wel zijn (bewijsrecht). Art. II.38 , 61 en 74 sluiten niet uit dat de aanvraag ook via elektronische weg kan gebeuren (weliswaar enkel via mail of webformulier, zie eerdere opmerking). Voor de procedures hergebruik, openbaarheid en klachten is in het</p>

		bestuursdecreet is, ingeval van betwisting, de aanvraag een bewijsstuk, zodat bijv. aanvragen via sms of sociale media niet voldoende garanties bieden. Het is de instantie niet verboden een aanvraag ingediend via een andere weg te onderzoeken, maar een burger kan geen aanspraak maken op onderzoek van een aanvraag ingediend via andere weg bij de instanties die daar nog niet op georganiseerd zijn. In art. II.38 en art. II.74 zal bovendien nog toegevoegd worden dat webformulier alleen een weg is als dat door instantie voorzien wordt (bijv. via burgerloket) : woorden "in voorkomend geval" worden toegevoegd. Art. 49 voorziet dat de beroepsinstantie documenten ter plaatste KAN inzien of een afschrift KAN opvragen bij de instantie. Logischerwijs worden de stukken zo veel mogelijk via elektronische weg bezorgd.
II.61 en II.38	Wees duidelijk over wat wordt bedoeld met 'adres'. De SERV merkt op dat de definitie van adres onduidelijk is. Hetzelfde begrip wordt nl. gebruikt in uiteenlopende betekenissen. Dat leidt tot verwarring. Volgens de memorie van toelichting bij art. II.38 (aanvraag openbaarheid) wordt met adres het postadres bedoeld en wordt expliciet vermeld dat het emailadres niet volstaat. De toelichting bij art II.61 (aanvraag hergebruik) stelt dat de aanvraagprocedure van hergebruik werd afgestemd op die van openbaarheid, maar stelt ook dat 'het volstaat dat de instantie het adres kent waarnaar het antwoord moet verstuurd worden. Zo zal een e-mailadres al volstaan'. In de toelichting bij art. II.74 (klachten) staat dan weer dat 'de indiener van de klacht een (post)adres moet opgeven en niet alleen een correspondentieadres'.	Gevolg de memorie bij artikel II.61 zal aangepast worden. Het is de bedoeling dat een postadres (en niet alleen een e-mailadres) moet opgegeven worden om te vermijden dat "anonieme" aanvragers/klagers het systeem misbruiken
	Bekijk de relatie tussen de bepalingen inzake hergebruik en grondrechten. Het voorontwerp scheidt het recht van toegang tot bestuursdocumenten en het hergebruik ervan. Art. II.42 §3 luidt: 'de instantie die een	Verduidelijking Deze paragraaf geeft aan waar openbaarheid van bestuur stopt en hergebruik van overheidsinformatie begint. Het uitgangspunt is

	<p>aanvraag tot openbaarmaking inwilligt, vermeldt in voorkomend geval in de beslissing dat die inwilliging geen toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken als vermeld in hoofdstuk 4'. De vraag is hoe deze bepaling zich verhoudt tot grondwetsartikel 32 (dat impliceert dat de aanvrager ook een bepaalde mate van gebruik en hergebruik van de bestuursdocumenten verkregen via de openbaarheidsregels kan verrichten) 19 (vrijheid van meningsuiting) en artikel 25 (persvrijheid).</p>	<p>altijd geweest dat dit geen inbreuk van om het even welk grondrecht zou inhouden. Dit zal verder bekeken worden als de Raad van State hierover een opmerking maakt.</p>
<p>II.75, 4°, c)</p>	<p>Bekijk of de formulering van het klachtendecreet inzake jurisdictioneel beroep beter behouden blijft. Art. II 75, 4°, c) bepaalt dat een klacht niet moet worden behandeld als een administratief of jurisdictioneel beroep kan worden ingediend. Aangezien tegen bijna om het even welke handeling van de overheid een jurisdictioneel beroep mogelijk is, holt deze bepaling de klachtenbehandeling erg uit. Op die manier kan klachtbehandeling en bemiddeling geen alternatief vormen voor een rechtszaak, terwijl net dat een van de basisgedachten is. Het is daarom aangewezen de formulering van het Klachtendecreet te behouden: "waarover alle georganiseerde beroepsmogelijkheden niet werden aangewend of waarover een jurisdictioneel beroep aanhangig is".</p>	<p>Verduidelijking Deze bepaling is toegevoegd om te vermijden dat de interne behandeling van juridische claims en klachten over dezelfde aangelegenheid mekaar zouden doorkruisen. De bepaling is ook zo geformuleerd ("de instantie is niet verplicht") dat ze niet verhindert dat een instantie in een concrete casus inzet op bemiddeling via de klachtenprocedure om een juridische claim te vermijden/beëindigen. Er is niet echt een goede motivering voor het verschil in behandeling van administratief beroep en jurisdictioneel beroep in het bestaande klachtendecreet: jurisdictionele beroepen worden bijv. soms ook binnen de instantie behandeld (bijv. in situaties waarin de instantie optreedt als "eigen verzekeraar").</p>
	<p>Pas de bepalingen inzake bemiddeling aan. Positief is dat bemiddeling mogelijk wordt bij klachten (art. II.80). Dit kan inderdaad de wederzijdse verstandhouding tussen de indiener van de klacht en de betrokken dienst of personeelslid bevorderen, kosten en rechtszaken vermijden en het begrip voor de uiteindelijke beslissing vergroten. Art. II.80 bepaalt tevens dat de indiener van de klacht kan afzien van de aangeboden bemiddelingsmogelijkheid. De betrokken dienst of het betrokken personeelslid niet. 1° Dit lijkt in sommige gevallen niet aangewezen, zeker niet wanneer het betrokken personeelslid het slachtoffer is geweest van ernstige bedreigingen, verbale of fysieke</p>	<p>Repliek 1° deze situatie kan opgevangen worden aangezien het de instantie zelf is die beoordeelt of bemiddeling in de concrete casus aangewezen is. Het is logisch dat de klachtenvoorziening daarbij</p>

	<p>agressie, ... Dergelijke situaties doen zich vooral voor bij toezichthoudend of sanctionerend personeel. Bovendien is voor bemiddeling vereist dat beide partijen tot een oplossing willen komen door middel van een gesprek. Zodra één partij die wil niet heeft, zorgt een verplichting tot bemiddeling alleen voor een verspilling van tijd en middelen. Daarenboven bestaat het risico dat de tegenpartij zich ernstig geschoffeerd voelt in die situatie. Hij of zij komt immers tegenover een partij te staan die verplicht aanwezig is maar geen enkele intentie heeft om te bemiddelen over het geschil. 2° Er moet tevens worden opgemerkt dat het de klachtenvoorziening van de overheidsinstantie zelf is die optreedt als bemiddelaar. Die wordt mogelijks door de indiener van de klacht niet gezien als een neutrale persoon wat uiteraard essentieel is bij bemiddeling.</p>	<p>met de door de SERV vermelde elementen rekening houdt</p> <p>2° het is inderdaad geen bemiddeling in de strikte betekenis: staat ook zo in memorie</p>
II.81	<p>Overweeg een andere termijn voor de behandeling van klachten. Art. II.81 herneemt voor de behandeling van klachten de termijn van 45 dagen die in het Klachtendecreet vermeld was. De SERV vraagt of deze termijn niet kan worden ingekort, enerzijds gelet op de digitale ontwikkelingen die in vergelijking met 2001 (datum van het klachtendecreet) snellere procedures mogelijk maakt, anderzijds omdat in het voorontwerp een nieuwe mogelijkheid is opgenomen om de termijn eenmalig te verlengen. Hierbij aansluitend vraagt de SERV om ook de andere termijnen in het voorontwerp vanuit deze optiek te evalueren.</p>	<p>Repliek</p> <p>Er is uitdrukkelijk voor gekozen de termijn niet te verkorten net om er voor te zorgen dat de instantie de mogelijkheid heeft om een klacht ernstig te onderzoeken. Een voldoende lange antwoordtermijn is o.i. te verkiezen boven veelvuldig gebruik van de termijnverlenging.</p>
II.83, 2 ^{de} lid	<p>Motiveer de inperking van de bevoegdheden van de Vlaamse ombudsdienst. De SERV vraagt een nadere motivering van het nieuwe art. II.83, tweede lid waarin de bevoegdheden van de Vlaamse ombudsdienst worden ingeperkt.</p>	<p>Gevolg</p> <p>Het nieuwe artikel II.83 was vooral nodig omdat de VRT regelmatig klachten krijgt over de partijdigheid van nieuwsuitzendingen. De beoordeling van die klachten is een kwestie van journalistiek ethiek, en de Raad van State heeft al gesteld dat het niet correct is de deontologie van een beroepsgroep te controleren zonder de beroepsgroep zelf daarbij te betrekken.</p>

		Door de aanpassing van het toepassingsgebied van de klachtenregeling is deze bepaling niet meer essentieel en wordt ze weggelaten
II.82	Behoud de doorverwijsplicht naar de Vlaamse ombudsdienst. Het is onduidelijk waarom in art. II.82 de doorverwijsplicht van art. 11 van het Klachtendecreet niet overgenomen is. Daarin staat nl. dat indien nog een klacht kan worden ingediend bij de Vlaamse ombudsdienst, conform het decreet van 7 juli 1998, of bij een andere instantie, daarvan bij de kennisgeving melding wordt gemaakt. Die doorverwijzingsplicht is een basiselement voor een vruchtbaar samenspel tussen de eerste en de tweede lijn op het vlak van klachtenbehandeling. De doorzending in artikel II.76 vangt dat niet op.	Verduidelijking In art. II.20 is een algemene verplichting opgenomen om beroepsmogelijkheden te vermelden op straffe van verlenging van de beroepstermijn. Afstemming tussen het hoofdstuk klachten en het ombudsdecreet is sowieso nog nodig maar daartoe moet het Vlaams parlement een initiatief nemen.
II.75	Verduidelijk de draagwijdte van 'belang'. Art. II.75 bepaalt dat een instantie niet verplicht is de klacht te behandelen als de indiener geen belang kan aantonen. Volgens de SERV benadrukt de memorie van toelichting best dat deze bepaling soepel moet worden toegepast. Het is bv. niet nodig om een concreet belang aan te tonen als men ontevreden is over een gevaarlijke verkeerssituatie op een gewestweg buiten de eigen regio of over foutieve informatie op een website van de Vlaamse overheid.	Gevolg De memorie van toelichting bij art. II.75 wordt aangepast.
II.86	Koppel voorstellen en meldingen aan consultatie. Art. II.86 voert een nieuwe bepaling in die iedereen het recht geeft om kosteloos een voorstel in te dienen of een melding te doen bij een instantie of via het centrale contact- en informatiepunt over het functioneren van de Vlaamse overheid, over het beleid van de Vlaamse Regering en over de Vlaamse regelgeving. Deze belangrijke bepaling wordt in het voorontwerp geplaatst in het hoofdstuk dat handelt over klachten en wordt in de memorie van toelichting in verband gebracht met de discussie over het verschil tussen klachten en meldingen, terwijl dat voor de SERV niet de essentie is. De essentie is de permanente mogelijkheid voor iedereen om melding te doen van tekortkomingen in het beleid of de regelgeving. In het	Verduidelijking Deze optie is inderdaad onderzocht, maar er is voor gekozen om de meldingsmogelijkheid in het decreet te koppelen aan de klachtenprocedure. Sommige instanties kiezen er vandaag reeds voor om beide op dezelfde manier te behandelen. Via het consultatieportaal zal wel gewezen worden op de mogelijkheid om ook zelf beleidsvoorstellen in te dienen. Een overzicht van andere instrumenten voor beleidsparticipatie zal ook voorzien worden.

	<p>verleden werden daarvoor reeds ad hoc meldpunten opgezet. Dit zou moeten worden gezien als een belangrijk instrument en bron van informatie voor de evaluatie en verbetering van beleid en regelgeving. Het zou dan ook beter gekoppeld worden aan de bepalingen in het voorontwerp inzake consultatie. Naar analogie met openbaarheid betreft art. II.86 (meldingen) dan een vorm van passieve consultatie en art. II.7 een vorm van actieve consultatie.</p>	
II.86	<p>Regel het instrument van de voorstellen en meldingen beter. Het instrument van de voorstellen en meldingen moet bovendien anders worden opgezet dan nu wordt voorgesteld in het voorontwerp. Er is immers geen bepaling die instanties aanmoedigt om het ontvangen van voorstellen of meldingen goed te organiseren en te stimuleren, geen registratieplicht, geen garantie op een kwaliteitsvolle behandeling (art. II.86, laatste lid laat veel ruimte om het voorstel of de melding niet te behandelen; er is ook geen garantie dat de voorstellen of meldingen doorstromen naar de beleidsvoorbereidingscyclus), geen garantie op kwaliteitsvolle feedback (omdat er geen verplichting is analoog aan art. II.38 om meldingen of vragen door te sturen naar de dienst of instantie die bevoegd is en omdat 'de instantie' die de burger binnen een redelijke termijn op de hoogte moet brengen van haar standpunt over het voorstel of de melding dus in veel gevallen wellicht zal moeten meedelen dat ze niet bevoegd is om het beleid of de regelgeving aan te passen omdat dit toekomt aan de regering of het parlement) en geen transparantie over de opvolging van de voorstellen en meldingen (behalve naar de indiener). De SERV vraagt dan ook dat de regeling beter wordt uitgewerkt, minstens met een verplichte registratie en jaarlijkse verslaggeving door de Vlaamse Regering aan het Vlaams parlement van de ontvangen voorstellen en meldingen en het gevolg dat eraan werd gegeven.</p>	<p>Repliek Voorlopig is er voor gekozen dit niet te strikt te reglementeren en met allerlei waarborgen voor de melder te omringen. Dit is vergelijkbaar met de adviezen op eigen initiatief van de strategische adviesraden. Ook hiervoor bestaan slechts beperkte waarborgen op reactie door de Vlaamse overheid. Dit betekent niet dat er geen aandacht aan besteed wordt. Sowieso zullen de instanties die van plan zijn de meldingen en voorstellen serieus te nemen zich daartoe intern organiseren.</p>
	<p>Zorg dringend voor een visie op de toekomstige organisatiestructuur. Een grotere flexibiliteit of</p>	<p>Repliek Het Rekenhof formuleerde bij haar rapport m.b.t.</p>

wendbaarheid in vergelijking met de vroegere BBB-regelgeving kan verdedigbaar zijn, op voorwaarde dat er een visie is op de toekomstige organisatiestructuur van de Vlaamse overheid. Die is er niet en dat is problematisch. De huidige situatie is reeds complex en bevat geen duidelijke lijn. Met de nieuwe bepalingen wordt die situatie bestendig en stijgt het risico op een complexe en onoverzichtelijke veelheid aan organisatietypes en structuren nog meer. Beleidsdomeinen zijn vaak niet homogeen als gevolg van de politieke realiteit bij de portefeuilleverdeling en de inhoudelijke heterogeniteit binnen sommige beleidsdomeinen. Het onderscheid tussen een departement en een agentschap wordt steeds minder gemaakt in de decreetgeving en in de praktijk. Nu de instanties van de Vlaamse overheid allemaal de taken van beleidsondersteuning en beleidsuitvoering kunnen opnemen, is ook het verschil in politieke aansturing zonder voorwerp. Als alle organisatietypes zowat hetzelfde kunnen doen, rijst de vraag of er nood is aan zoveel verschillende types. De situatie is overigens nog veel complexer dan het voorontwerp laat uitschijnen omdat daarin de BBB-vreemde structuren en financieel/budgettaire vormen van verzelfstandiging niet worden meegenomen (met name de diensten met afzonderlijk beheer, de Vlaamse openbare instellingen van het type A, de begrotingsfondsen met rechtspersoonlijkheid en de 'eigen vermogens' die dikwijls worden aangehecht aan een departement of agentschap). Het wordt niet duidelijk hoe deze vormen van verzelfstandiging zich verhouden tot de vier verzelfstandigingsvormen die in het voorontwerp zijn ingeschreven. De bestuurlijke organisatie van de Vlaamse overheid is dus niet transparant wat kan leiden tot versnippering en inefficiënties¹⁸. Er is een leidende basisvisie nodig over de toekomstige organisatiestructuur van de Vlaamse overheid en de plaats van de verschillende organisatietypes daarin. **Hierover is er in het voorontwerp of de memorie van toelichting niets**

fusies in de Vlaamse overheid (april 2017) volgende aanbeveling: de Vlaamse Regering dient de resterende entiteiten met rechtsvormen buiten het kaderdecreet bestuurlijk beleid te analyseren met het oog op een verdere samenhang van het beleid en versterking van het bestuur van de Vlaamse overheid. Zij dient dergelijke entiteiten zoveel mogelijk onder de toepassing van het kaderdecreet te brengen, hetzij door de structuur van deze entiteiten bij te sturen, hetzij door aanpassingen aan het kaderdecreet. Zoals ook volgt uit het Vlaams Regeerakkoord was het een bewuste keuze van de Vlaamse overheid om zich deze regeerperiode te focussen op de kernoverheid dus de departementen, agentschappen en SAR's. Het is ook m.b.t. deze doelgroep dat de Vlaamse Regering besliste tot een aantal andere efficiëntie maatregelen zoals de beperking van het aantal personeelsleden en de rationalisatie van de managementondersteunende diensten. De aanbeveling van het Rekenhof om entiteiten met rechtsvormen buiten het kaderdecreet bestuurlijk beleid zoveel mogelijk onder toepassing te brengen van het kaderdecreet is zeker waardevol. Het komt een volgende regering toe om zich in het volgende regeerakkoord eventueel te focussen op de entiteiten buiten de kernoverheid, maar die wel tot de ESR-consolidatiekring van de Vlaamse overheid behoren en die de Vlaamse overheid heeft opgericht, die ze mede bestuurt of die ze financiert. Met het oog op de bijdrage van het voorzitterscollege aan het volgende regeerakkoord vroeg de minister van Bestuurszaken het voorzitterscollege om de nodige beleidsvoorbereidende initiatieven te nemen en na te gaan welke fusies nodig zijn in de brede

	<p>terug te vinden. Minstens moeten er mechanismen zijn die er kunnen voor zorgen dat de situatie niet verder uit de hand loopt en blijvend het overzicht wordt behouden. De SERV geeft hierna enkele aanzetten daarvoor.</p>	<p>Vlaamse overheid, met inbegrip van de DAB's, eigen vermogens, Vlaamse openbare instellingen, vennootschappen en vzw's die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid.</p>
	<p>Onderzoek waar het bestuursdecreet goede bestuurlijke innovaties wettelijk kan verankeren. De SERV merkt verder op dat van de innovaties uit het witboek 'open en wendbare overheid' weinig is terug te vinden in het voorontwerp. De SERV mist ankerpunten in het voorontwerp om een aantal belangrijke principes en vernieuwingen uit dat witboek te helpen realiseren en belangrijke en bekende problemen zoals de verkokering en het gebrek aan coördinerende capaciteiten en structuren op niveau van de beleidsdomeinen en op horizontaal niveau aan te pakken. Het voorontwerp lijkt eerder de verkokering te bestendigen. Alles wordt op niveau van individuele beleidsdomeinen geregeld, departementen en agentschappen behouden hun onderlinge autonomie, ondernemingsplannen leggen de doelstellingen per entiteit vast, enz. Er is geen spoor terug te vinden van (een zoektocht naar de decretale verankering van) zaken zoals flexibele programma- en projectwerking, 'delivery units', samenwerkingsprojecten tussen beleidsdomeinen, of van een discussie over de noodzaak en rol van een 'centre of government' en over de (stimulerende, faciliterende maar ook controlerende) instrumenten waarover zo'n 'centre of government' moet beschikken om een aantal basistaken te vervullen die in Vlaanderen nu onvoldoende worden opgenomen. In deze situatie kan ook de discussie over de rol en afslanking van kabinetten nooit echt van de grond komen.</p>	<p>Repliek Zie in dit verband ook het advies van de Minaraad. Er is bij de opmaak van het Witboek open en wendbare overheid beslist om geen nieuw bestuurlijk model op te nemen in het bestuursdecreet. Verschillende initiatieven uit het witboek behoeven geen decretale bepaling om toegepast te worden. Artikel III 2 bepaalt dat in elk beleidsdomein tussen de minister, het departement en de verzelfstandigde agentschappen een structurele samenspraak en samenwerking wordt uitgebouwd, met het oog op de optimale realisatie van de beleidsdoelstellingen. Om de verkokering tegen te gaan werden in het verleden al initiatieven genomen. Zo werd het aantal entiteiten bij de Vlaamse administratie beperkt ingevolge de conceptnota van de Vlaamse Regering van 20 september 2013 en het Vlaams regeerakkoord 2014-2019. Met het oog op beter bestuur is het noodzakelijk om alle taken die inhoudelijk samen horen ook organisatorisch samen te brengen. De Vlaamse Regering hoopt zo de verkokering tegen te gaan en een meer samenhangend beleid te voeren. Ook de oprichting van de gemeenschappelijke dienstencentra (beslissing Vlaamse Regering van 6 maart 2015) kadert in deze visie. In het Vlaams regeerakkoord werd gesteld dat Beter Bestuurlijk Beleid wordt herdacht, in die zin dat de Vlaamse overheid gaat functioneren als een holdingstructuur, met operationele entiteiten die een zekere autonomie</p>

hebben in hun dagelijks functioneren, én met een moedermaatschappij (de Vlaamse Regering) die de gemeenschappelijke dienstverlening bepaalt en beslist door wie ze uitgevoerd wordt.

Wat de toekomstige projecten betreft kan verwezen worden naar het witboek open en wendbare overheid dat op 7 juli 2017 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. In het witboek werd als één van de pijlers gesteld dat we evolueren naar een netwerkorganisatie en dat we komaf maken met interne verkokering. De organisatievorm is flexibel en heeft als doelstelling om samenwerkingsverbanden op een niet-hiërarchische manier te faciliteren.

In het implementatieplan dat de vertaling maakt van het witboek naar concrete projecten zijn project 26 en 27 relevant:

-project 26 "Wendbare organisatie". De coördinatiecapaciteit op het niveau van de Vlaamse overheid binnen de beleidsdomeinen en de entiteiten wordt in kaart gebracht en waar nodig versterkt. De politiek-ambtelijke samenwerking wordt verder opgedreven. We werken als een netwerkorganisatie. Dat betekent een shift naar het denken en werken in netwerken, aanvullend op het hiërarchische model. We creëren daarvoor een virtuele pool van netwerkmanagers, en organiseren een specifieke opleiding voor personeelsleden die in dergelijke netwerken werken.

We gaan voor een flexibel project- en programmamanagement. Dat betekent dat we specifieke budgetten en personeelsleden toekennen aan de geselecteerde projecten en programma's met een verregaande autonomie.

		<p>- project 27 : "Transparante structuren en minder toepassingsgebieden"</p> <p>We zijn transparant over de structuren die binnen de Vlaamse overheid bestaan en we beperken het aantal verschillende toepassingsgebieden.</p>
	<p>Verduidelijk de complexiteit. De SERV vraagt dat in de memorie van toelichting een overzicht zou worden opgenomen die wat helderheid in de complexiteit brengt, of als dat niet mogelijk is, die complexiteit helder maakt. Concreet denkt de SERV aan een tabel met daarin alle organisatietypes (incl. de BBB-vreemde structuren en financieel/budgettaire vormen van verzelfstandiging, en mogelijke privaatrechtelijke structuren die opgericht worden door de Vlaamse overheid of haar agentschappen of waarin Vlaamse overheid of haar agentschappen een deelneming of vertegenwoordiging heeft) en per type een beschrijving van wat er nodig is om ze op te richten, wie daarvoor bevoegd is, wat ze (niet) kunnen doen, wie verantwoordelijk is voor de aansturing, hoe het toezicht is georganiseerd, enz. De SERV heeft daarvoor zelf al een eerste aanzet gedaan (zie de bijlage bij dit advies)</p>	<p>Repliek</p> <p>Het verankeren van een tabel in de memorie van toelichting, die de situatie op een bepaald moment weergeeft maar die onmiddellijk verouderd zal zijn wordt als niet opportuun beschouwd. Er kan in dit verband verwezen worden naar het uitbouwen van Wegwijs Organisatie https://wegwijs.vlaanderen.be/#/organisations . Wegwijs Organisatie wil actuele en kwaliteitsvolle organisatiedata van de Vlaamse overheid op één gemeenschappelijke en toegankelijke plaats samenbrengen en wil tegelijk, door het toekennen van unieke sleutels aan VO-entiteiten, als kruispuntbank fungeren tussen de diverse gegevensbronnen die informatie over entiteiten van de Vlaamse overheid bevatten. Naast de entiteiten die onder het kaderdecreet bestuurlijk beleid vallen, maken eveneens alle entiteiten 'buiten BBB' die volgens de Nationale Bank van België ressorteren onder de 'brede Vlaamse publieke sector, deel uit van de databank.</p>
III.3	<p>Publiceer centraal relevante informatie over alle overheidsinstanties. De SERV vraagt bovendien dat art. III.3 van het voorontwerp zou worden uitgebreid. Dat artikel legt de Vlaamse Regering de verplichting op om een volledig en geactualiseerd overzicht bij te houden van alle intern en extern verzelfstandigde agentschappen en hun eventuele statuten en om die op de centrale website te publiceren. Dit overzicht zou naast de IVA's en EVA's ook alle andere organisatietypes moeten bevatten. Daarnaast moet de link worden gelegd met art. II.4 dat de opmaak verplicht van gezamenlijke gegevensbronnen met basisinformatie van de</p>	<p>Repliek</p> <p>Het organisatieregister doet dit vandaag al: https://wegwijs.vlaanderen.be/#/report/formalfranetwork-organisations-vademecum Gaandeweg wordt dit overzicht verder aangevuld. Zie ook https://wegwijs.vlaanderen.be/#/report/formalfranetwork-organisations Binnenkort komt er een generieke rapportering aan over het luik organen in het organisatieregister.</p>

	<p>Vlaamse overheid, de lokale overheden, de privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak en de milieu-instanties.</p>	
	<p>Zorg voor een uitdrukkelijke motiveringsplicht voor verzelfstandiging. De criteria voor verzelfstandiging worden zoals vermeld niet langer decretaal vastgelegd en zijn nog louter richtinggevend. De memorie van toelichting verduidelijkt enerzijds dat de criteria wel van toepassing blijven maar stelt anderzijds dat met de wijziging wordt beoogd de Vlaamse Regering (voor IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, de decreetgever voor de andere organisatievormen) een maximale beoordelingsvrijheid toe te kennen omdat het niet de bedoeling is dat een rechter zich achteraf in de plaats stelt van die overheid en de beoordeling van de voorwaarden gaat toetsen. Hiermee wordt in feite aangegeven dat de wijzigingen vooral zijn ingegeven met het oog op een maximale beoordelingsvrijheid, en dat de criteria wel eens bijkomstig zouden kunnen worden. De toepassing van die criteria en de afweging aan de essentiële elementen van verzelfstandiging blijven volgens de SERV evenwel noodzakelijk als grendel op ontsporingen. De SERV meent daarom dat minstens een uitdrukkelijke motiveringsplicht in het voorontwerp moet worden ingeschreven.</p>	<p>Repliek De verschuiving van de criteria voor oprichting van agentschappen naar de toelichting is in tegenstelling tot de stelling van de SERV niet ingegeven door het toekennen van een maximale beoordelingsvrijheid aan de Vlaamse Regering (voor IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, de decreetgever voor de andere organisatievormen). De verschuiving gebeurt om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State bij de opmaak van het kaderdecreet (2) dat stelt dat deze bepalingen de decreetgever zelf niet kunnen binden. Hoogstens drukken ze een intentie uit van de decreetgever die het ontworpen decreet aanneemt, maar ze kunnen niet beletten dat de decreetgever, die soeverein blijft om te oordelen over de wijze waarop gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden die artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) biedt, in de toekomst op grond van andere overwegingen besluit tot de oprichting van IVA's met rechtspersoonlijkheid, EVA's of andere publiekrechtelijke rechtspersonen. De bedoelde bepalingen horen dan ook niet thuis in een normatieve tekst; ze passen eerder in de memorie van toelichting.</p> <p>In het kader van het bestuursdecreet, waarbij de oefening werd gemaakt naar noodzakelijkheid van de bepalingen, wordt geopteerd om in te gaan op</p>

² advies Raad van State nr. 33.992/3 van 5 november 2002.

		<p>het advies van de Raad van State en de afwegingscriteria te schrappen in de tekst en op te nemen in de memorie van toelichting als richtinggevend. De criteria blijven dus wel van toepassing.</p>
<p>III.13</p>	<p>Motiveer de regeling inzake regeringscommissarissen. Art. III.13 bepaalt dat een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap onder het toezicht van de Vlaamse Regering staat, en dat dit toezicht wordt uitgeoefend door twee regeringscommissarissen: één op voordracht van de bevoegde minister onder wie het agentschap ressorteert en één op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting. De SERV vraagt waarom er steeds twee regeringscommissarissen zouden moeten zijn. Hun taken en bevoegdheden zijn immers net dezelfde. Art. III.13 stelt letterlijk dat ze allebei 'dezelfde toezichtsfunctie uitoefenen'. Hier liggen besparingen en efficiëntiewinsten voor de hand. Meer fundamenteel rijst de vraag waarom een ex ante toezicht nodig is en waarom een ex post controle niet zou volstaan. Is er onderzoek naar de effectiviteit van het toezicht via de figuur van de regeringscommissaris? Daarenboven moet ook omwille van efficiëntie verwezen worden naar het single audit principe. Er zijn wat het toezicht betreft ook het auditcomité, de revisor, het Rekenhof. Minstens zijn goede afspraken nodig tussen de regeringscommissaris en deze andere toezichtsorganen.</p>	<p>Verduidelijking Het toezicht door regeringscommissarissen in publieke EVA's werd opnieuw ingeschreven in het kaderdecreet met het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Met het oorspronkelijke kaderdecreet bestuurlijk beleid was de nadruk verschoven naar een a-posteriori controle. De minimale vorm van toezicht door de Vlaamse Regering bleek niet toereikend te zijn en miste elke doeltreffendheid. Met een volwaardig toezicht op de publieke EVA's wordt ervoor gezorgd dat het agentschap steeds het algemeen belang nastreeft en de wetten naleeft. Zie hiervoor ook het verslag van het Rekenhof – Rekeningenboek over 2007 ⁽³⁾ : "Het ambt van regeringscommissaris is een vertrouwenspost. Zijn informatieve rol is van groot belang, hij is als het ware de minister in de instelling. Het nieuwe systeem van toezicht na BBB miste elke doeltreffendheid, terwijl de bevolking een adequaat toezicht op de EVA's verwachtte als element van democratische legitimatie. Die</p>

³ Parl.St.,VI.Parl, 2009-2010, nr. 36/1.

beleids optie kwam overigens tegemoet aan het advies dat het Rekenhof destijds gaf bij het ontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid. Volgens het Rekenhof diende het administratief toezicht te worden behouden wegens de ministeriële verantwoordelijkheid ten opzichte van het Parlement. Het formuleerde dit advies voornamelijk met het oog op aangelegenheden die niet in de beheersovereenkomst zouden voorkomen of situaties waarin het agentschap beslissingen zou nemen die manifest in strijd zouden zijn met de beheersovereenkomst, de wet of statuten.”

De invoering van een afgevaardigde van financiën laat een grotere vorm van specialisatie en taakverdeling toe tussen de regeringscommissarissen en speelt in op de specifiek technisch-administratieve competenties die inzake financiën en begroting vereist zijn.

In artikel III 49 worden ook andere aanstellingsvereisten gesteld voor beide categorieën nl. voor de inhoudelijke commissaris specifieke kennis van de inhoudelijke materie en van het beleidsveld waarin de betrokken instantie actief is en voor de commissaris die de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting, vertegenwoordigt, de vereiste van inzicht in en kennis van financiële en budgettaire aangelegenheden.

Voor de 2 categorieën werden ook verschillende modellen van functiebeschrijving vastgesteld. Zie hiervoor <https://overheid.vlaanderen.be/evaluatie-van-regeringscommissarissen>.

Zo is bij de regeringscommissaris aangesteld op

		<p>voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en begroting bepaald dat deze toezicht houdt op de budgettaire, financiële en boekhoudkundige werking van de toegewezen rechtspersoon.</p> <p>Wat het single audit principe betreft en de samenwerking met andere actoren zoals het auditcomité bij een publieke EVA kan worden opgemerkt dat het ontwerp-decreet (artikel III 13) in de huidige bepaling van het kaderdecreet dat "de regeringscommissaris met raadgevende stem zetelt in de raad van bestuur van het agentschap en in de door de raad van bestuur ingestelde comités, <u>met uitzondering van het auditcomité van het agentschap</u>", deze uitzondering schrapt. Gelet op zijn opdracht, is het immers gerechtvaardigd dat de regeringscommissaris deelneemt aan de vergaderingen van het auditcomité.</p>
III.1	<p>Heroverweeg het aansturingsorgaan. Art. III.1 bepaalt dat in elk beleidsdomein een beleidsraad wordt opgericht als forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de Vlaamse Regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein. Los van het feit dat beleidsraden niet overal bestaan of soms niet goed werken omdat er geen één-op-één relatie is tussen een beleidsdomein en een minister, is het vreemd dat, zoals in de memorie van toelichting staat, 'de concrete personele samenstelling van iedere beleidsraad kan worden ingevuld door de bevoegde Vlaamse minister'. Meer ten gronde is door de heterogeniteit van sommige 'homogene' beleidsdomeinen, het niveau van een beleidsraad geen werkbaar instrument en wordt de aansturing in die gevallen beter op een ander niveau georganiseerd zoals de beleidsprogramma's.</p>	<p>Repliek</p> <p>De beleidsraden worden behouden, gelet op o.m. hun bevoegdheden in het kader van het Vlaams Personeelsstatuut, waaronder de oprichting van de managementorganen.</p> <p>Wat de vermelding betreft dat de concrete personele samenstelling van iedere beleidsraad kan worden ingevuld door de bevoegde Vlaamse minister: De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van de beleidsraad volgens het kaderdecreet bestuurlijk beleid/ontwerp van bestuursdecreet. Dit is gebeurd in het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. Hierin wordt bepaald dat de minister functies uit het middenkader kan opnemen.</p>
III.12	<p>Herbekijk de onverenigbaarheden voor bestuurders. Art. III.12 bepaalt een aantal onverenigbaarheden voor de bestuurders van de publiekrechtelijk vormgegeven EVA. Het</p>	<p>Repliek</p> <p>Art. III.12. §1, 2° bepaalt dat het mandaat van bestuurder van een publiekrechtelijk vormgegeven</p>

principe is dat bestuurders geen functies mogen uitoefenen die de onafhankelijkheid en objectiviteit zouden kunnen belemmeren waarmee ze hun bestuursmandaat uitoefenen. In het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid was daarom voorzien dat kabinetsleden geen mandaat van bestuurder van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap kunnen opnemen. In het voorontwerp is dit (in navolging van een decreetswijziging in 2006) zo gewijzigd dat dit enkel geldt voor een kabinetslid van de minister onder wiens toezicht het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap valt. Gelet op de politieke affiliaties van de meeste kabinetsleden kunnen vragen worden gesteld bij deze regeling.

extern verzelfstandigd agentschap onverenigbaar met de hoedanigheid van kabinetslid van de minister onder het toezicht van wie het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap valt.

Oorspronkelijk was er een onverenigbaarheid ingesteld tussen een mandaat van bestuurder van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en het ambt van minister, staatssecretaris en hun kabinetsleden.

Met het decreet van 22 december 2006 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden en van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid werd 2° zo geformuleerd dat er een onverenigbaarheid bestaat tussen een bestuursmandaat bij een publiekrechtelijk vormgegeven EVA met het ambt van minister of staatssecretaris en de hoedanigheid van kabinetslid van de minister onder wiens toezicht het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap valt.

De motivering die hiervoor door de decreetgever gegeven werd was de volgende : dit schept meer mogelijkheden om de raad van bestuur samen te stellen op basis van de noodzakelijke diversiteit en complementariteit inzake bekwaamheden, ervaring en kennis. Tegelijk blijft men beantwoorden aan de doelstelling om vereenzelviging van toezichthouder en gecontroleerde te vermijden, door minimale onverenigbaarheden te bepalen die op alle publiekrechtelijk vormgegeven EVA's toepasselijk zijn.

Bovendien dient benadrukt te worden dat dit artikel een aantal minimale onverenigbaarheden bevat. Deze onverenigbaarheden kunnen verder

		worden aangevuld met onverenigbaarheden in de oprichtingsdecreten, om belangenbehartiging en belangenvermenging te vermijden.
III.31	<p>Verduidelijk sommige bepalingen. Art. III.23 bepaalt dat de Vlaamse Regering de rechtspositieregeling van (o.a.) de secretariaten van de strategische adviesraden bepaalt en dat de regelingen die de Vlaamse Regering uitwerkt voorzien in een globale interne arbeidsmarkt. De SERV wenst voor de duidelijkheid te vermelden dat hij zoals reeds vermeld niet kan worden gelijkgesteld met een strategische adviesraad en dat het sui generis karakter inhoudt dat de raad zelf verantwoordelijk is voor de regeling inzake het personeel. Die regeling is weliswaar onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering (art.7 § 3 van het SERV-decreet).</p> <p>Verder is art. III.31 onduidelijk. Het bepaalt dat het bedrag van de jaarlijkse bezoldiging, opgesplitst in vast en variabel gedeelte, en de eventuele vertrekpremies worden openbaar gemaakt door publicatie in het jaarverslag van de betrokken instantie. Bedoeld wordt de bezoldiging van de topmanager en de uitvoerende bestuurder (bezoldiging en eventuele vertrekvergoeding) en de zitpenningen en vergoedingen van de leden van de raad van bestuur, en niet de bezoldiging van alle personeelsleden.</p>	<p>Verduidelijking Inzake de "transparantie" is het niet de bedoeling de bestaande regeling van het decreet deugdelijk bestuur te wijzigen. De tekst van het decreet maakt geen onderscheid tussen "bezoldiging" van "gewone" personeelsleden en "topmanagers". De toelichting verduidelijkt dat de transparantie de facto enkel slaat op de verloning van de topmanager en de uitvoerende bestuurders en de leden van de raad van bestuur.</p>
	<p>Voorzie decretale garanties op strategische beleidsplanning. De afdeling 'Planning en rapportering over de algemene werking' in het voorontwerp is een ontgoocheling. Het regelt enkel de inhoud van het ondernemingsplan van de departementen en agentschappen en de wijze van vaststelling ervan. Die ondernemingsplannen zijn de operationele vertaling van de doelstellingen in de beleidsnota en de beleidsbrieven. Hier wordt een grote kans gemist om de strategische beleidsplanning te verbeteren en decretaal te verankeren. Visievorming en lange termijn strategieontwikkeling zijn immers essentieel om voldoende vooruit te zien en te zorgen voor een stabiel, toekomstgericht beleid. Het kan</p>	<p>Repliek Zie in dit verband ook de opmerking van de minaraad en de bijhorende repliek.</p> <p>Om de strategische beleidsplanning te verbeteren zijn decretale verplichtingen niet de meest aangewezen manier. Bij de redactie van de nieuwe omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen (project implementatie witboek) zullen hierover afspraken vastgelegd worden. Het proactief inspelen op maatschappelijke uitdagingen zal daarin zeker belangrijke factor zijn.</p>

	<p>zorgen voor een overheid die minder reactief werkt en meer proactief op basis van inzicht in de maatschappelijke uitdagingen die zich aandienen, en die in functie daarvan prioriteiten stelt.</p>	
	<p>Actualiseer en integreer de strategische bepalingen van het decreet duurzame ontwikkeling. Om te beginnen kan worden verwezen naar het decreet ter bevordering van duurzame ontwikkeling van 18 juli 2008. Daarin is opgenomen dat uiterlijk tien maanden na haar eedaflegging de Vlaamse Regering een strategie duurzame ontwikkeling goedkeurt en meedeelt aan het Vlaams Parlement. De regering moet die strategie voorbereiden in overleg met de verschillende bestuursniveaus en maatschappelijke actoren en voor advies voorleggen aan SERV en Minaraad. De concrete vertaling daarvan in de huidige legislatuur is de visie 2050 van de Vlaamse Regering. Die visie 2050 stelt bovendien zelf dat het nodig is om over te stappen van de huidige vijfjarenplanning (beleidsnota's) naar een legislatuuroverschrijdende langetermijnaanpak. Het bestuursdecreet lijkt de plaats om de bepalingen van het decreet van 18 juli 2008 rond lange termijn visievorming en strategiebepaling te integreren en waar nodig te actualiseren.</p>	<p>Repliek Het decreet van 18 juli 2008 blijft voorlopig buiten de scope van het bestuursdecreet, maar een actualisering en de integratie ervan in het bestuursdecreet wordt zeker overwogen.</p>
	<p>Regel en verbeter de praktijk van beleidsnota's en beleidsbrieven. Verder lijkt het bestuursdecreet de ideale gelegenheid om de praktijk van beleidsnota's en beleidsbrieven (die nu geregeld wordt per omzendbrief) decretaal te verankeren en verbeteren. Ze zijn vandaag immers de belangrijkste instrumenten van strategische (meerjaren)planning en voor de aansturing van de administratie. De SERV heeft eerder reeds concrete verbetervoorstellen gedaan die kunnen worden meegenomen in het bestuursdecreet. Met name adviseerde de SERV om de input van adviesraden op de beleidsbrieven en beleidsnota's transparanter en zichtbaarder mee te nemen, de koppeling met de begroting explicieter te leggen,</p>	<p>Repliek Zie hoger en zie ook de opmerking van de minaraad en de bijhorende repliek. Deze suggesties worden meegenomen in de projecten in het kader van implementatie witboeken en bij de redactie van de nieuwe omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen of, in voorkomend geval, meegenomen naar een volgende regeerperiode</p>

	<p>de onderlinge afstemming tussen de beleidsnota's en het beleidsthemaoverschrijdend werken aan transversale thema's beter te organiseren, de verhouding en samenhang met andere strategische beleidsplannen duidelijker aan te geven, en de koppeling te maken met zgn. procesnota's (roadmaps) voor alle belangrijke beleidsdossiers met een planning van de belangrijkste processtappen en participatiemomenten</p>	
	<p>Voer het debat over de veelheid aan strategische plannen. Wat dat laatste betreft, is het bestuursdecreet ook een goede gelegenheid om de discussie te voeren over de veelheid aan strategische plannen teneinde dubbel werk, inhoudelijke overlap en divergerende prioriteiten met uiteenlopende planhorizon te vermijden. De beleidsnota's en beleidsbrieven staan immers vaak naast specifieke (beleidsdomeingerichte of beleidsdomeinoverschrijdende) beleidsplannen². Die zijn onderling niet altijd even samenhangend qua inhoud, aansturing en timing. Er is ook geen duidelijke hiërarchie wat leidt tot verwarring over wat werkelijk telt. Ze zijn bovendien grotendeels losgekoppeld van de reguliere sturingsinstrumenten (beleidsnota's, beleidsbrieven, ondernemingsplannen) en verantwoordingslijnen, waardoor reële impact meestal beperkt is. De veelheid aan plannen met vaak elk een afzonderlijke timing en deadlines zorgt ook voor grote plan- en rapporteringslasten binnen de overheid.</p>	<p>Repliek Zie ook de opmerking van de minaraad en de bijhorende repliek.</p>
	<p>Voeg afdeling toe over ex ante en ex post evaluatie van beleid en regelgeving. De SERV vraagt om onder hoofdstuk 3 'werking Vlaamse overheid' een afdeling toe te voegen die de decretale basis legt voor ex ante en ex post evaluatie van beleid en regelgeving. Evaluatie moet structureel ingebed worden in beleidsprocessen, als sluitstuk van de beleidscyclus en tegelijk als begin van een nieuwe cyclus ('evaluate first' principe). Daarbij moet tevens de link worden gelegd naar de opvang van signalen over moeilijkheden bij de toepassing van wetgeving in de praktijk</p>	<p>Repliek Cfr supra: een wijziging van het reglement van het Vlaams Parlement is goedgekeurd en dit zal verder bij omzendbrief worden ingevuld</p>

	(art. II. 86).	
	<p>Richt het voorontwerp ook op de bestuurlijke knelpunten in het informatie en ICT-beleid. In vergelijking met die uitdagingen stelt het voorontwerp teleur. Het biedt geen antwoord op de belangrijkste knelpunten. Ook hier mist de SERV ambitie om de bestaande decreten niet enkel te moderniseren maar om ze ook in te passen in een groter (digitaal) verhaal. Volgens de SERV moet het Vlaamse informatie en ICT-beleid worden versterkt en verbreed door te zorgen voor meer slagkracht (minder vrijblijvend), een grotere externe focus (minder enkel overheidsintern) en intensere samenwerking met het federale en lokale niveau (minder enkel Vlaams).</p> <p>Zorg voor meer slagkracht. De SERV vraagt meer slagkracht. Het bestaande beleid volgt het 'holding-model' van de Vlaamse overheid. Dit heeft voor gevolg dat er weliswaar een overkoepelend strategisch informatie- en ICT-beleid bestaat en een gelaagd aanbod aan digitale diensten en -ondersteuning wordt ontwikkeld, maar de autonomie van de diverse entiteiten/ministers is zeer groot en de samenwerkingsgerichte cultuur ontbreekt. Daardoor blijft de verkokering en versnippering te groot en gaan ontwikkelingen op het vlak van bv. data-uitwisseling, open data, 'only once' of automatische rechtentoekenning te traag. De hefboomen waarover het programma vandaag beschikt moeten worden versterkt en dwingender worden. Ideeën zoals bv. een digitaliseringstoets (die grote ICT-projecten en nieuwe en bestaande regelgeving toetst aan afspraken en normen rond digitalisering) zouden nadere uitwerking kunnen krijgen in het voorontwerp.</p> <p>Zorg voor een grotere externe focus. De SERV vraagt tevens een grotere externe focus. De doelstellingen van het bestaande informatie en ICT-beleid zijn in hoofdzaak intern gericht, op de eigen processen en diensten. Er is weliswaar aandacht voor een klantgerichte aanpak en co-design en voor samenwerking met private partners en organisaties, maar de ambitie moet hoger liggen: net zoals op federaal</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Het stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid heeft net als ambitie de slagkracht van het beleid te verhogen (overheidsbrede afspraken maken, dwingend na goedkeuring VR), een grotere externe focus te hanteren (twee externe innovators zijn lid van het stuurorgaan) en afgestemd met federale en lokale instanties (lokale overheden zijn vertegenwoordigd in het stuurorgaan, overleg plegen met de federale overheid is expliciet opgenomen in art. III.74 als opdracht van het stuurorgaan).</p>

	<p>niveau moet de strategische doelstelling (ook) zijn om te fungeren als aandrijf wiel voor de verdere digitalisering van de samenleving (cf. lopende projecten op federaal niveau zoals e-box, e-facturatie, B2B en andere communicatie, het Digitaal Transformatie Dashboard, enz.). De overheid werkt dan meer als een facilitator en data steward ('government as a platform') en biedt institutionele en niet-institutionele actoren de mogelijkheden en het platform om ideeën en data te creëren, te hergebruiken en vooral samen oplossingen uit te werken. De overheid moet door intense partnerschappen met andere overheden en met de social profit en privé sector een katalysator worden voor de verdere digitalisering van de samenleving. Het voorontwerp zou hiervoor meer aandacht moeten hebben</p> <p>Zorg voor intensere samenwerking met andere bestuursniveaus. De SERV vraagt tot slot een intensere samenwerking met het federale en lokale niveau. Richting lokale besturen neemt Vlaanderen reeds diverse initiatieven, maar ook die zijn te beperkt en te vrijblijvend in het licht van de kansen en uitdagingen. De memorie van toelichting stelt terecht dat zonder een stevige lokale component het Vlaams e-government een reus op lemen voeten is. Een groot gedeelte van de overheidsdienstverlening gebeurt immers via de lokale besturen. Bovendien vormen de lokale besturen het bestuursniveau waarmee burgers het meest in aanraking komen. Er is volgens de SERV nood aan (1) effectievere ondersteuning van de professionalisering van het lokale IT-beleid en management, (2) meer interbestuurlijke digitaliseringsprojecten en (3) intensere samenwerking en delen van standaarden en normen, hardware, software en 'humanware'. Ook intensere samenwerking met de federale overheid is cruciaal om te komen tot performante e-(overheids)diensten.</p>	
	<p>Neem de aanbevelingen van de recente thema-audit informatiemanagement mee. De SERV vraagt dat in dat verband alvast dat de aanbevelingen van de recente thema-audit informatiemanagement door Audit Vlaanderen25</p>	<p>Verduidelijking en repliek Een aantal aanbevelingen hebben reeds invulling gekregen in het bestuursdecreet. Bv. de verplichting voor elke overheidsinstantie om een</p>

	<p>worden meegenomen in het bestuursdecreet. Deze thema-audit bevestigt dat het informatiemanagement binnen de Vlaamse overheid op overkoepelend niveau nog onvoldoende uitgebouwd is en dat bijkomende inspanningen nodig zijn. Concrete aanbevelingen uit de thema-audit die kunnen worden verwerkt in het voorontwerp zijn o.a. (1) een eenduidige definitie van de begrippen 'informatie' en 'informatiemanagement', (2) een volwaardige informatiemanagementstrategie op basis van een gedegen analyse van informatie en huidige en toekomstige behoeftes, en (3) een informatiecatalogus met een overzicht van de aanwezige (on)gestructureerde informatie en van de informatiestromen in de entiteiten. Een specifieke aanbeveling van Audit Vlaanderen gaat over een duidelijkere rol en mandaat van Informatie Vlaanderen (zie verder bij de bespreking van art. III.74</p>	<p>verantwoordelijke aan te duiden voor het beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten (art. III.81 §2 tweede lid) en de verplichting in art. III.82 voor overheidsinstanties om bekend te maken over welke categorieën van bestuursdocumenten ze beschikken. Dit is naar analogie met aanbeveling 3 van de thema-audit.</p>
III.67	<p>Bekijk wie best bevoegd is om gegevens bij de burger op te vragen. Art. III.67 stelt dat de overheidsinstanties die authentieke gegevensbronnen beheren, gegevens bij de burger opvragen. Tevens wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de modaliteiten voor samenwerking tussen gegevensinitiatoren en de overheidsinstanties die authentieke gegevensbronnen beheren nader kan bepalen en daarbij verplichtingen kan opleggen. Het lijkt in deze context logischer dat de gegevensinitiator (in opdracht van de gegevensbeheerder) gegevens bij de burger zou opvragen omdat die dichterbij de burger staat.</p>	<p>Gevolg Aanpassing in III.67, §1: Ze kunnen daarvoor zelf of via gegevensinitiatoren, vermeld in §2, gegevens bij de burger opvragen.</p>
III.70	<p>Geef meer aandacht aan cyberveiligheid. Art. III.70 legt een aantal verplichtingen op aan overheidsinstanties, waaronder het bewaken van de kwaliteit en veiligheid van de gegevens. De bepalingen zijn echter sterk gekoppeld aan de verwerking van persoonsgegevens. De SERV mist in het voorontwerp aandacht voor de bredere problematiek van cyberveiligheid. Cybercriminaliteit, incidenten en datalekken kunnen verstrekken, systemische gevolgen hebben. De risico's zijn vandaag groot</p>	<p>Repliek en gevolg Met 'adequate technische en organisatorische maatregelen' wordt precies bedoeld dat de instanties de nodige veiligheidsmaatregelen moeten treffen. De gegevens worden verwerkt overeenkomstig de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens: daarmee wordt in hoofdzaak bedoeld overeenkomstig de algemene verordening</p>

	<p>omdat de ingezette preventietechnieken voor cyberveiligheid trager evolueren dan de cyberdreigingen. Het beheersen van deze risico's moet gebeuren tegen hetzelfde tempo als overheden hun digitale innovatie of dienstverlening uitrollen. Dit blijft een grote uitdaging op het vlak van veiligheid van allerhande persoonsgegevens, bedrijfsprocessen, datastromen en kritische infrastructuur. Overheden moeten volgens de SERV de veiligheid van de ICT-infrastructuur en datastromen verzekeren en ondernemingen en burgers helpen om cyberrisico's te beheren.</p>	<p>gegevensbescherming. De verplichting, die reeds was voorzien bij het decreet tot aanpassing van de decreten aan de AVG waarin artikel 9 van het e-govdecreet wordt aangepast aan de AVG, wordt dan hier expliciet opgenomen, zodat ook artikel 9 van het e-govdecreet kan worden opgeheven.</p> <p>Toevoeging aan artikel III.70, §1: Conform artikel 37, lid 1, a), van de algemene verordening gegevensbescherming wijst iedere instantie die persoonsgegevens verwerkt, een functionaris voor gegevensbescherming aan.</p> <p>De Vlaamse Regering bepaalt nader de opdrachten en de manier van aanwijzing van die functionarissen voor gegevensbescherming.</p> <p>Als de instantie een beroep doet op een verwerker als vermeld in artikel 4, 8°, van de algemene verordening gegevensbescherming, wijst de verwerker eveneens een functionaris voor gegevensbescherming aan.”.</p> <p>De veiligheidsconsulenten die door de instanties werden aangewezen conform artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, kunnen de functie van functionaris voor gegevensbescherming opnemen als ze voldoen aan de vereisten, vermeld in artikel 37, lid 5, van de algemene verordening gegevensbescherming.</p>
III.66,	Neem maatregelen om het 'only once' principe	Verduidelijking

<p>III.68 III.69</p>	<p>daadwerkelijk en op korte termijn te realiseren. Art. III.66 bepaalt dat de Vlaamse Regering authentieke gegevensbron erkent. Volgens art. III.68 moeten de overheidsinstanties de gegevens die ze nodig hebben verplicht opvragen bij die gegevensbronnen Art. III.69 stelt dat alleen als er geen verplicht te gebruiken gegevensbron bestaat, de overheidsinstanties gegevens bij de burger kunnen opvragen. De Vlaamse Regering bepaalt tevens de datum vanaf wanneer de burgers gerechtigd zijn om, zonder verlies van rechten, te weigeren bepaalde gegevens die beschikbaar zijn in authentieke gegevensbronnen ter beschikking te stellen van de overheidsinstantie. Op het eerste zicht geeft dit sluitende waarborgen voor een nakende en correcte toepassing van het principe van de eenmalige gegevensopvraging. Het recht van de burger om te weigeren gegevens door te geven kan op termijn nuttig zijn, maar lijkt in de huidige omstandigheden veel op een lege doos: de erkenning van authentieke gegevensbronnen gaat traag, de burger kan moeilijk weten welke informatie in authentieke gegevensbronnen zit en welke niet, en de weigering om gegevens te verstrekken zal in veel gevallen een vertraging van de procedure voor gevolg hebben waar de burger niet op zit te wachten. Tegelijk bevat het voorontwerp bepalingen die de concrete toepassing van het 'only once' principe kunnen vertragen. Het is dan ook belangrijk om meer en andere maatregelen te nemen om het 'only once' principe op het terrein te realiseren. De recente audit informatiemanagement bevestigt immers dat dit principe nog te weinig wordt toegepast op entiteitsniveau en helemaal niet op niveau van de Vlaamse overheid. Verschillende onderzochte agentschappen verwerken het 'only once'-principe in een specifiek proces, maar bekijken dit nog te weinig afdelings-, entiteits- en beleidsdomeinoverschrijdend. Het risico blijft dat dezelfde informatie meermaals bij dezelfde klant wordt opgevraagd en dat meerdere entiteiten dezelfde data bewaren.</p>	<p>Door meer authentieke gegevensbronnen te erkennen, zullen instanties verplicht zijn die te raadplegen. Als een instantie dan toch nog de gegevens blijft opvragen bij de burger, zal, nadat de VR de modaliteiten heeft vastgelegd, de burger kunnen weigeren om die gegevens nog mee te delen.</p>
--------------------------	---	--

<p>III.68 III.72</p>	<p>Maak hergebruik van informatie ook mogelijk los van authentieke gegevensbronnen. Positief is dat de bepaling uit het e-govdecreet werd geschrapt dat het principe van de eenmalige gegevensopvraging enkel geldt als er geen technische of juridische beperkingen zijn en dat de verplichting voortaan niet enkel slaat op de Vlaams entiteiten maar ook op de lokale besturen (art. I.9). De SERV vraagt dat aan het voorontwerp een artikel wordt toegevoegd dat art. III.68 of art. III.72 uitbreidt door te bepalen dat de Vlaamse Regering overheidsinstanties kan verplichten ook gegevens uit niet (of nog niet erkende) authentieke gegevensbronnen te gebruiken als aan bepaalde kwaliteitscriteria is voldaan. Het aantal (gegevens in de) authentieke bronnen is vandaag immers nog vrij beperkt, terwijl er veel meer bruikbare bronnen beschikbaar zijn binnen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. De informatiecatalogus zoals aanbevolen door Audit Vlaanderen (cf. surpa) maakt de identificatie van deze bronnen mogelijk. Hergebruik van informatie moet immers ook mogelijk zijn los van authentieke gegevensbronnen, bv. voor het invullen van persoonlijke gegevens. De informatiearchitectuur van de overheid zou het moeten mogelijk maken dat als informatie eenmaal in het systeem zit, men die informatie niet opnieuw hoeft in te vullen. Dossierstukken of verantwoordingsstukken die publiek beschikbaar zijn, zouden niet opgevraagd mogen worden. Gebruikers zouden in procedures dossierstukken maximaal digitaal en slechts in één exemplaar moeten kunnen toevoegen. Financiële rapporteringen zouden maximaal moeten aansluiten bij de boekhouding/rechtsvorm van de betrokkene, enz..</p>	<p>Repliek Het is precies de bedoeling om er bij het erkennen van authentieke gegevensbronnen over te waken dat er voldoende kwaliteit is zodat alle andere instanties erop kunnen vertrouwen en dus gegevens niet meer bij de burger hoeven op te vragen. Dit belet niet om ook nog niet erkende authentieke gegevensbronnen te raadplegen.</p>
	<p>Maak delen van informatie met andere partijen mogelijk. Het voorontwerp zou kunnen voorzien dat de overheid ook informatie moet kunnen delen die bij andere actoren beschikbaar is, zoals in het kader van het decreet over de organisatie van een netwerk voor de gegevensdeling</p>	<p>Repliek Dit impliceert een uitbreiding van het begrip instantie voor het hoofdstuk mbt elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer. Het is echter niet evident om dit generiek te regelen voor alle</p>

	in de zorg dat gericht is op gegevensdeling tussen actoren in de zorg zodat zorg- en hulpverleners (persoons)gegevens van een zorggebruiker met wie ze een therapeutische relatie of zorgrelatie hebben, elektronisch kunnen delen met andere zorg- en hulpverleners (met instemming van de cliënt).	sectoren. Vandaar ook dat een specifiek decreet is opgemaakt voor de zorgsector.
III.74	Focus meer op essentiële kenmerken en strategische instrumenten van het Informatie- en ICT-beleid. In art. III.74 en volgende wordt de oprichting en werking geregeld van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Volgens de SERV is zo'n stuurorgaan zinvol, zeker gelet op de vroegere versnipperde structuren op het vlak van informatie- en ICT-beleid. Maar de vraag rijst waarom dit volledig via een decreet moet worden geregeld. Het lijkt zinvoller om in het decreet een aantal normen en principes vast te leggen en de essentiële kenmerken en strategische instrumenten van het Informatie- en ICT-beleid te regelen dan de gedetailleerde samenstelling en administratieve werking van een stuurorgaan.	Repliek Dit is bij decreet geregeld omdat ook de provinciale en lokale besturen mee zijn opgenomen. De RvS heeft dat in haar advies bevestigd.
III.74-75	Zorg voor een betere aansturing van het informatie en ICT-beleid. Het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid is geen echt stuurorgaan. De slagkracht is beperkt want de bevoegdheden zijn beperkt tot afspraken maken, initiatief nemen, maatregelen voorstellen, beraadslagen, overleg plegen, enz. Tegelijk bestaat het risico dat het stuurorgaan een bottleneck wordt in de uitbouw van het informatie- en het ICT-beleid omdat het over talrijke zaken eerst advies moet uitbrengen (art. III.75). Hiermee wordt een belangrijk pijnpunt in de aansturing van het Vlaams Informatie- en ICT-beleid bloot gelegd (zie ook eerdere opmerkingen inzake 'centre of government'): de autonomie van de diverse entiteiten is zeer groot, de incentives om daadwerkelijk samen te werken inzake informatiebeheer ontbreken en de rol en het mandaat van de centrale diensten bevoegd voor het informatiemanagement is onvoldoende duidelijk	Repliek Conform artikel III.74, laatste lid, stelt het stuurorgaan, binnen de krijtlijnen van het strategische plan, technische voorschriften en richtlijnen voor de instanties vast over de aanmaak, het beheer, de uitwisseling, het gebruik, het hergebruik en de archivering van de gegevens en diensten van instanties met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens. Deze voorschriften en richtlijnen m.b.t. het efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens kunnen bij beslissing van de Vlaamse regering omgezet worden in bindende afspraken binnen de Vlaamse administratie zelf, en om interoperabiliteit te bewerkstelligen tussen de Vlaamse administratie en de lokale overheden. Vermits de manier waarop met gegevens wordt omgegaan van essentieel belang is voor zowel de

	<p>gedefinieerd en onvoldoende gedragen bij het topmanagement van de Vlaamse overheid. In dat opzicht is een grondige bezinning over de strategie en aansturing van het Vlaams Informatie- en ICT-beleid noodzakelijk omdat de voorgestelde structuren en instrumenten in het voorontwerp van bestuursdecreet hier geen antwoord op bieden.</p>	<p>interne werking van de overheid als de (elektronische) dienstverlening van de overheid naar burgers, ondernemingen en organisaties toe treedt het stuurorgaan hiermee wel degelijk sturend op, zowel naar de Vlaamse administratie als de lokale overheden.</p> <p>Ingevolge het oprichtingsBVR van AIV, heeft het AIV als missie een coherent overheidsbreed informatiebeleid uit te bouwen en de transitie van de Vlaamse overheid naar een informatiegedreven overheid te ondersteunen en mee te realiseren.</p>
III.78	<p>Besteed aandacht aan de interoperabiliteit met het Europese niveau. Art. III.78 bepaalt dat de Vlaamse Regering de strategie en de prioriteiten op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid bepaalt in een strategisch plan en voorziet in bindende afspraken binnen de Vlaamse administratie zelf. De afspraken en het plan moeten de interoperabiliteit bewerkstelligen binnen en tussen de Vlaamse administratie en de lokale overheden. Volgens de SERV is het wenselijk en belangrijk om ook de interoperabiliteit met het Europese niveau te vermelden en om toe te werken naar een verplicht gebruik van open standaarden met een goed systeem van metagegevens. Verder wordt ook hier veiligheid enkel gelinkt aan de behandeling van persoonsgegevens terwijl de problematiek van cyberveiligheid veel ruimer is.</p>	<p>Repliek</p> <p>Bij het streven naar interoperabiliteit is het vanzelfsprekend dat rekening gehouden wordt met alle relevante interoperabiliteit standaarden, zowel regionaal als nationaal, maar ook Europees en zelfs wereldwijde standaarden. Dat vormt immers de essentie van wat het streven naar interoperabiliteit inhoudt. Het is dan ook niet nodig om dit expliciet te vermelden in het decreet. Wat het gebruik van open standaarden betreft, dat blijft in dit decreet beperkt tot het gebruik van open standaarden bij het hergebruik van overheidsinformatie. In dat geval moet zowel het formaat als de metagegevens van die overheidsinformatie zo veel mogelijk voldoen aan formele open standaarden.</p>
	<p>Herbekijk de memorie van toelichting. De raad vraagt tot slot om te verduidelijken waarom art. 4 §3 van het decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van 18 juli 2008 (ingevoegd op 26 september 2017) werd geschrapt. Verder wordt meegegeven dat de memorie van toelichting bij de delen betreffende het elektronisch en bestuurlijk gegevensverkeer en het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>Artikel 4, §3, wordt opgeheven omdat deze paragraaf oorspronkelijk was voorzien om AGIV bij besluit van de Vlaamse Regering als 'dienstenintegrator' te kunnen aanwijzen voor de uitwisseling van geografische gegevens. Aangezien AGIV inmiddels is ingekanteld in het agentschap Informatie Vlaanderen (AIV), en AIV de decretale</p>

	<p>bijzonder veel herhaling bevat. Dezelfde passages komen meermaals terug en in andere gevallen zegt de memorie niet veel meer dan wat er in het voorontwerp staat. Hier kan stevig gewied worden in de tekst.</p>	<p>rol van de VDI opneemt, heeft artikel 4, §3, geen nut meer en wordt daarom opgeheven. Bovendien moet ingevolge een advies van de CBPL en ingevolge artikel 22 GW de aanwijzing van entiteiten om tussenbeide te komen bij de mededeling van gegevens, bij decreet.</p>
<p>III.64</p>	<p>Zet in op een meer strategische benadering van het communicatiebeleid.</p> <p>De SERV mist in het voorontwerp de meer strategische benadering van het Vlaamse communicatiebeleid en de inbedding ervan in de beleidscyclus zoals aangekondigd in de beleidsnota's algemeen regeringsbeleid. De bepalingen inzake de organisatie van het communicatiebeleid worden naar het oordeel van de SERV te eng ingevuld. Ze houden in dat elke instantie van de Vlaamse administratie een communicatieverantwoordelijke aanduidt met als taak het communicatiebeleid te plannen, te realiseren en te evalueren (art. III.64). De communicatieverantwoordelijken hebben als concrete opdracht het stimuleren, coördineren en begeleiden van de communicatie van hun instantie. Ze moeten er ook voor zorgen dat die communicatie spoort met het communicatiebeleid van de Vlaamse administratie. Hierdoor riskeert het communicatiebeleid op zich te staan terwijl een van de speerpunten en belangrijke vernieuwingen in de beleidsnota's net 'communicatie geïntegreerd in het beleid' is. Communicatie wordt daarin terecht gezien als hefboom om de effectiviteit van het beleid te versterken.</p> <p>Verder wordt daarin ook gewezen op de belangrijke link tussen communicatie en consultatie. De SERV vraagt dat deze verbanden en die ruimere en andere taakstelling worden meegenomen in het voorontwerp. Dat is wenselijk om de link te leggen met andere delen van het voorontwerp (o.a. art. II.7 en art. II.8), maar ook om de samenwerking te verzekeren dat zoals in de beleidsnota algemeen regeringsbeleid is voorzien: 'goede communicatie is een gedeelde verantwoordelijkheid van beleids- en</p>	<p>Verduidelijking</p> <p>De verplichting om een communicatieverantwoordelijke aan te stellen is precies ter versterking van de strategische keuze om communicatie te integreren in het beleid. Het is net de taak van de communicatieverantwoordelijke om binnen de instantie het communicatieaspect van beleid te verzekeren.</p> <p>Uiteraard bestaat er een link tussen het hoofdstuk communicatie in titel II en de organisatie van het communicatiebeleid in titel III. Die link wordt trouwens ook expliciet gelegd in art. III.64, eerste lid.</p>

	communicatiemedewerkers'.	
	<p>Herdenk de verplichte aanstelling van een communicatieverantwoordelijke. Ten gronde is het voor de SERV onduidelijk waarom er in elke instantie van de Vlaamse administratie een, door een decreet verplicht, communicatieverantwoordelijke moet zijn met decretaal verplichte opdrachten, en waarom er in dit decreet expliciet moet worden geregeld dat elke entiteit moet zorgen voor de organisatie van de communicatie. Er zijn immers tal van andere taken waarvoor een soortgelijke regeling mogelijk en misschien nog meer nodig is dan voor communicatie omdat daar de nood aan capaciteitsopbouw, organisatieondersteuning en coördinatie groter lijkt dan voor communicatie: waarom geen wetgevingsambtenaren aanstellen zoals in Nederland het geval is? Waarom geen consultatieverantwoordelijken, beleidsevaluatieverantwoordelijken, verantwoordelijke voor digitale transformatie, informatiemanagers, ...?</p>	<p>Repliek</p> <p>Er is overwogen om de verplichte aanstelling van een communicatieverantwoordelijke weg te laten. Om volgende redenen is de verplichting behouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Communicatie en communicatiestrategie krijgt meer gewicht als er een officiële functie bij hoort. Er mag niet van uitgegaan worden dat actieve openbaarheid van bestuur voor eens en voor altijd verworven is. Om allerhande redenen is er soms onwil om te communiceren, of wordt communicatie enkel aan het politieke niveau overgelaten. Daarom moeten we de functie van communicatieambtenaar behouden. De tweede richting van communicatie, het 'luisteren' naar de burger, wint aan belang en kan ook gestimuleerd worden door een officiële communicatieambtenaar die vanuit zijn functie een bepaald gezag heeft. - Bij de Vlaamse overheid intern is het handig om één officieel aanspreekpunt te hebben per departement en agentschap voor communicatie. Wat uiteraard niet betekent dat die ene persoon alle communicatietaken op zich neemt. <p>Daarnaast is het (zoals in art. III.64, vierde lid, vermeld) de bedoeling dat communicatie- en klachtvoorzieningen op mekaar afgestemd worden, zodat – waar nodig – naar een soort “klantendienst” geëvolueerd wordt.</p> <p>In tegenstelling tot bijv. wetgevingsambtenaren, beleidsevaluatieverantwoordelijken, enz, hebben de communicatieverantwoordelijken (en de klachtvoorziening) een taak die zichtbaar is voor</p>

		burger.
	<p>Vermeld het suppletoir karakter in het decreet zelf. De memorie van toelichting verduidelijkt dat de regeling in het voorontwerp over strategische adviesraden een suppletoir karakter heeft. Het betekent dat het kader dat vastgelegd wordt in het voorontwerp aanvullend is ten aanzien van het oprichtingsdecreet van een strategische adviesraad en dat bij afwijkende regelingen het oprichtingsdecreet geldt. De SERV ondersteunt dat en vraagt dat dit voor de duidelijkheid opgenomen zou worden in de tekst van het voorontwerp zelf zoals dat voor de suppletoire bepalingen inzake experimentwetgeving en regelluwe zones wel is gebeurd (art. III.116).</p>	<p>Gevolg Zie ook dezelfde opmerking in het advies van de VLOR.Art. III.93 wordt in deze zin aangepast</p>
III.94	<p>Zorg voor betrokkenheid bij internationale dossiers. De SERV gaat akkoord met de nieuwe uitzondering op de raadplegingsplicht voor instemmingsdecreten (art. III.94 §2). Aangezien internationale verdragen al ondertekend zijn op het moment dat ze ter instemming worden voorgelegd aan het parlement, kunnen ze inhoudelijk niet meer gewijzigd worden en kan dus in die fase geen rekening meer gehouden worden met het advies. De betrokkenheid van strategische adviesraden bij internationale dossiers inderdaad best op een andere manier georganiseerd</p>	<p>Repliek Zie in dat verband de repliek op de opmerkingen van de MORA en de Minaraad.</p>
III.94	<p>Neem de repliek op adviezen ernstig. Art. III.94 §3 is een overname van de bestaande bepaling in het SAR-decreet dat de Vlaamse Regering duiding en toelichting moet geven aan de strategische adviesraad over het gevolg dat ze aan de verplichte adviezen geeft. De SERV wijst op het belang van deze bepaling die moet bijdragen aan de kwaliteit en transparantie van de besluitvorming en de verstandhouding tussen regering en adviesraden. Om die reden waardeert de SERV ook dat de verplichting om een repliek te geven op de adviezen van de strategische adviesraden ook is opgenomen in de richtlijnen voor een memorie van toelichting bij ontwerpdecreten (omzendbrief VR 2017/11). De SERV wenst er wel op te wijzen dat de Vlaamse Regering in de praktijk zelden duiding en</p>	<p>Verduidelijking De repliek moet inderdaad verplicht opgenomen worden in de memorie van toelichting die gepubliceerd wordt door de VR en door VP. In het kader van het project harmonisering omzendbrieven mbt regelgevingsprocessen zal dit aandachtspunt meegenomen worden en zal een vorm van controle op de naleving van de repliekverplichting overwogen worden.</p> <p>Bovendien is de repliek op de adviezen van de strategische adviesraden in de nota's aan de Vlaamse Regering ook publiek gelet op de publicatie van de regeringsdocumenten.</p>

	toelichting geeft aan de strategische adviesraad zoals wettelijk voorgeschreven. De repliek is doorgaans wel opgenomen in de nota's aan de Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring.	
	<p>Verplicht een repliek ook voor adviezen op eigen initiatief. Verder merkt de SERV op dat de verplichting om te reageren op het advies enkel geldt voor de verplichte adviesvragen (over een voorontwerp van decreet of een ontwerp van besluit van strategisch belang). Tegelijk worden strategische adviesraden aangemoedigd om ook proactief en strategisch adviezen op eigen initiatief te formuleren aan de Vlaamse Regering (zie ook de memorie van toelichting bij het voorontwerp). Als strategische adviesraden dat doen, is dat telkens in overleg met de Vlaamse Regering (cf. werkprogramma art. III.105) en/of rond thema's die volgens de leden van de adviesraad uitermate belangrijk zijn. In die context vraagt de SERV om de verplichte repliek van art. III.94 §3 uit te breiden tot adviezen op eigen initiatief. Dit past ook in het streven van de Vlaamse overheid naar een sterker transparantie en consultatiebeleid. Het zou trouwens raar zijn dat beleidsvoorstellen van burgers wél verplicht een repliek krijgen (art. II.86) en beleidsvoorstellen van adviesraden niet.</p>	<p>Repliek We bekijken deze suggestie in het kader van het project harmonisering omzendbrieven beleids- en regelgevingsprocessen.</p>
	<p>Respecteer de onafhankelijkheid van de SERV en de adviesraden. De SERV vraagt dat een aantal passages in het voorontwerp en uit de memorie van toelichting worden geschrapt omdat ze niet onderbouwd of ongepast zijn in het licht van de noodzakelijke onafhankelijkheid van de SERV en adviesraden (cf. supra voor meer voorbeelden).</p> <p>Dat geldt in het bijzonder ook ten aanzien van werkcommissies. Het behoort volgens de SERV tot de autonomie van de adviesraad om al dan niet werkcommissies in te stellen en hun opdrachten en werking te organiseren. In het geval van de SERV bijvoorbeeld zijn er diverse vaste en ad hoc commissies die belast zijn met de</p>	<p>Gevolg Zie repliek op zelfde opm MORA: de memorie zal worden aangepast. Onverenigbaarheden behoren echter niet tot de interne werking. Deze passage wordt daarom niet geschrapt.</p>

	<p>voorbereiding van adviezen voor de raad. Belangrijk is dat zij niet zelf adviezen kunnen uitbrengen maar werken in opdracht van de raad en dat enkel de raad de adviezen kan formuleren. Voor het overige moet er volgens de SERV niets worden opgelegd door de overheid. De interne werking behoort tot de autonomie van de adviesraad. In het geval van de SERV bv. worden de werkcommissies voorgezeten door een personeelslid van het Secretariaat. Dat betekent dat de onderstaande passages moeten worden geschrapt: 'De onverenigbaarheden gelden zowel voor de leden van de strategische adviesraad als voor de eventuele werkcommissies van de strategische adviesraad'; 'Bovendien moet een link voorzien worden tussen de strategische adviesraad en de werkcommissie. Concreet dient minstens één lid van de werkcommissie ook lid te zijn van de strategische adviesraad. Bovendien moet het voorzitterschap van de werkcommissie aan een lid van de strategische adviesraad toekomen'. (...) 'Het instellen van werkcommissies is alleen mogelijk voor het voorbereiden van adviezen.' (...) 'Werkcommissies voeren op vraag van de strategische adviesraad een onderzoek uit'.</p>	
III.95	<p>Zorg dat het middenveld steeds deel uitmaakt van een strategische adviesraad. Art. III.95 wijzigt de formulering van de geledingen waaruit een strategische adviesraad kan bestaan. In het huidige decreet moet een strategische adviesraad worden samengesteld uit ofwel vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, ofwel uit zowel vertegenwoordigers van het middenveld als onafhankelijke deskundigen. In de nieuwe versie kunnen dat vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld zijn en/of onafhankelijke deskundigen en/of vertegenwoordigers van lokale overheden. Dat wil zeggen dat een strategische adviesraad ook zou kunnen bestaan uit uitsluitend onafhankelijke experts of uitsluitend lokale besturen. Uit de memorie van toelichting blijkt dat dat niet de bedoeling is. De SERV vraagt dan ook om de formulering aan te passen omdat middenveldorganisaties immers de</p>	<p>Gevolg art. III.95 werd in die zijn a.v. aanpassen:</p> <p><i>Een strategische adviesraad wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld binnen het werkterrein van de adviesraad, in voorkomend geval aangevuld met onafhankelijke deskundigen binnen het werkterrein van de adviesraad en vertegenwoordigers van de lokale overheden.</i></p>

	kern uitmaken van de figuur van een strategische adviesraad.	
III.103	Schrap de bepaling over de stemmenverhouding. In art. III.103 is de bepaling uit het huidige decreet overgenomen dat er binnen een adviesraad gestemd moet worden als er geen consensus wordt bereikt en dat de stemmenverhouding in het advies moet worden vermeld. De SERV vraagt om die bepaling te schrappen. Het gebeurt in de praktijk nooit en ze is contraproductief. Belangrijker is dat als er geen consensus wordt bereikt, de standpunten van de verschillende geledingen in het advies worden vermeld. Ook het woord minderheidsnota wordt dus best geschrapt.	Gevolg Zie repliek op zelfde opmerking van de mora
III.103 . §2	Laat de adviesvrager meer keuze inzake adviestertermijnen. Art. III.103. §2 bepaalt dat de strategische adviesraden hun adviezen verstrekken binnen een termijn van dertig kalenderdagen nadat ze de adviesaanvraag hebben ontvangen (de adviestertermijn kan korter zijn in geval van spoed maar nooit minder dan tien werkdagen; de adviestertermijn kan langer zijn als de adviesraad op verzoek van de adviesaanvrager een open consultatie organiseert). De SERV merkt op dat adviestertermijnen ook langer of korter dan 30 dagen moeten kunnen zijn. Niet alle adviesvragen gaan immers over ontwerp teksten van de regering. Er worden soms ook meer open adviesvragen gesteld waarvoor adviesraden meer tijd krijgen. Bovendien legt Europese regelgeving soms langere minimumadviestermijnen op voor de advisering over bepaalde beleidsplannen of voorgenomen regelgeving van de Vlaamse Regering. Daarom was is het SAR-decreet bepaald dat adviezen 'in de regel' verstrekt worden binnen een termijn van dertig dagen na de datum van de ontvangst van de adviesaanvraag. Het is m.a.w. vreemd dat die bepaling werd aangepast.	Repliek de adviestertermijn van 30 dagen moet de norm blijven waarvan alleen uitzonderlijk kan afgeweken worden in overleg tussen SAR en adviesaanvrager. "in de regel" geeft indruk dat maximumtermijn flexibel is, wat niet de bedoeling is.
III.104 , §4	Schrap de verplichting om altijd de geraadpleegde informatie en actoren te vermelden in adviezen. De SERV vraagt om de bepaling van art. III.104 §4 aan te	Gevolg Deze suggestie wordt niet weerhouden: transparantieplicht geldt in twee richtingen. Wel

	<p>passen. Dat (nieuwe) artikel stelt nu dat strategische adviesraden in hun advies moeten aangeven op welke informatie ze hun advies gebaseerd hebben en welke externe experts, betrokkenen of personeelsleden van de Vlaamse administratie ze hebben geraadpleegd. Volgens de memorie van toelichting kadert die nieuwe bepaling in de evolutie naar een open interactieve beleidsvoering. De SERV gaat ermee akkoord dat het wenselijk is dat adviesraden bronnen en procesinformatie opnemen in hun advies maar wijst op de nadelen en mogelijke verwarring als ze verplicht worden om telkens de namen te vermelden van experts, betrokkenen of personeelsleden van de Vlaamse administratie ze hebben geraadpleegd. Het uiteindelijke advies is immers dat van de adviesraad en niet dat van deze mensen die werden betrokken. Men kan zich voorstellen dat zij niet in alle gevallen vereenzelvigd willen worden met het advies door erin te worden vermeld. In sommige adviestrajecten worden ook bijzonder veel mensen betrokken waardoor deze bepaling neigt naar administratieve overlast zonder veel toegevoegde waarde.</p>	<p>wordt in de memorie verduidelijkt dat alleen de relevante bronnen moeten vermeld worden: het is niet de bedoeling dat iedereen die om een inlichting verzocht werd in het kader van het adviestraject met naam vernoemd wordt</p>
III.105	<p>Herbekijk de bepalingen inzake het werkprogramma. Art. III.105 bepaalt dat een strategische adviesraad zijn werkprogramma vaststelt in overleg met de Vlaamse Regering bij het begin van elk parlementair jaar. De SERV wijst erop dat de meeste (alle?) adviesraden vandaag een werkprogramma opmaken per kalenderjaar (met in het geval van de SERV bv. een halfjaarlijkse actualisering). De SERV vraagt tevens dat de memorie van toelichting bij dit artikel wordt aangepast zodat het conform is met het voorontwerp en de huidige praktijk, en de autonomie en onafhankelijk van de adviesraden respecteert. Met name moet de zin 'het werkprogramma moet in zijn geheel door de functioneel bevoegde minister worden goedgekeurd' worden geschrapt. Ook de zin dat het werkprogramma de samenstelling van eventuele werkcommissies moet bevatten, wordt best geschrapt (cf. supra over werkcommissies).</p>	<p>Gevolg In art. III.105 wordt de zinsnede "bij het begin van elk parlementair jaar" geschrapt.</p> <p>De memorie van toelichting zal in die zin worden aangepast?</p>

III.117	<p>Verzeker de betrokkenheid van belanghebbenden. Art. III.117 bevat een lijst met zaken die zeker geregeld moeten zijn wanneer experimentwetgeving of een regelluwe zone wordt ingevoerd. Deze zijn in overeenstemming met het SERV-advies, dat echter ook wees op het belang van de betrokkenheid en rol van de diverse belanghebbenden bij de vormgeving, uitvoering en evaluatie. Dit wordt best toegevoegd aan de lijst.</p> <p>Verder wordt het laatste punt (5°) best verruimd tot 'de wijze waarop de experimentele fase van een regeling wordt beëindigd en de rechtsgevolgen ervan'.</p>	<p>Repliek De bekrachtigingsdecreten vallen sowieso onder de adviesplicht van de Vlaamse Regering aan de strategische adviesraden. Verder zal deze suggestie over betrokkenheid van belanghebbenden worden onderzocht bij de redactie van de omzendbrief over beleids- en regelgevingsprocessen.</p> <p>Zie de repliek op een gelijkaardige opmerking van de SAR WGG. Er wordt niet ingegaan op deze suggestie</p>
III.119	<p>Sta enkel afwijkingen toe na bekrachtiging door het parlement. De SERV heeft vragen bij de regeling van art. III.119. Dat bevat een machtiging om bij besluit van de Vlaamse Regering bepaalde decretale bepalingen op tijdelijke basis buiten werking te stellen onder voorwaarde van decretale bekrachtiging. Die bekrachtiging moet gebeuren binnen zes maanden na de datum van hun inwerkingtreding. Als ze niet bekrachtigd worden binnen zes maanden, houden de besluiten op uitwerking te hebben. Als ze wel bekrachtigd worden binnen zes maanden, heeft die bekrachtiging terugwerkende kracht. Dergelijke regeling heeft grote nadelen op het vlak van rechtszekerheid. De SERV verkiest daarom een regeling waarbij dergelijke afwijkingen slechts in werking treden na bekrachtiging door het Vlaams Parlement. Art.4 § 5 van het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs van 9 december 2005 kan hier als inspiratie dienen.</p>	<p>Gevolg Art III.119 werd aangepast.</p>
	<p>Vermijd in deze fase beleidsinhoudelijke wijzigingen aan sectorale decreten. In het voorontwerp van bestuursdecreet zijn nog geen wijzigingsbepalingen van sectorale decreten opgenomen. Die zouden later worden toegevoegd. Bij de definitieve goedkeuring van het ontwerpdecreet zullen de wijzigingsbepalingen geïntegreerd worden en als één ontwerp worden ingediend in het Vlaams Parlement. De SERV gaat ervan uit dat het uitsluitend om</p>	<p>Verduidelijking De wijzigingsbepalingen zullen reeds bij de 2de principiële goedkeuring worden toegevoegd. Het betreft inderdaad uitsluitend juridisch-technische aanpassingen zonder beleidsinhoudelijke keuzes.</p>

	formeel juridisch-technische aanpassingen gaat teneinde verwijzingen in decreten naar decreten en bepalingen die worden opgeheven door het bestuursdecreet te actualiseren, en niet om beleidsinhoudelijke aanpassingen.	
IV.7	<p>Denk na over de inwerkingtreding en zorg voor een goede communicatie. De inwerkingtreding van het bestuursdecreet wordt volledig gedelegeerd aan de Vlaamse Regering (op enkele uitzonderingen na). De SERV wijst op het belang van het tijdig bekend maken van de nieuwe regels en van een voldoende implementatietijd. In het SERV-advies en rapport over vaste verandermomenten wordt nader ingegaan op deze problematiek en op mogelijke oplossingen³². Toegepast op het voorliggende voorontwerp lijkt het noodzakelijk om alle betrokkenen tijdig te wijzen op de inhoud en implicaties ervan. Dat wordt op basis van de voorliggende teksten een moeilijke opgave omdat niet steeds heel duidelijk wordt aangegeven wat er verandert in vergelijking met de bestaande regelgeving en wat de concrete gevolgen ervan zijn. De concrete toepassing van het nieuwe art. II.8 op het voorontwerp van decreet zelf wordt dus een uitdaging. Verder moet goed worden nagedacht over de datum van inwerkingtreding. Zoals eerder gesteld, is de SERV voorstander van het gebruik van de referentiedata 1 januari, 1 april, 1 juli of 1 oktober in gevallen waar er geen goede redenen zijn om daarvan af te wijken. Nog belangrijker is dat rekening wordt gehouden met de tijd die nodig is voor de implementatie van de bepalingen. Doelgroepen (en overheden) moeten voldoende tijd krijgen om zich te kunnen voorbereiden op de nieuwe regels. De termijn voor implementatie mag echter ook niet te lang zijn, omdat als wetgeving niet voldoende snel in voege treedt ook de voordelen ervan pas later worden gerealiseerd.</p> <p>Een afweging is dus nodig. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met de situatie van de lokale overheden (verkiezingen 2018).</p>	<p>Verduidelijking We stellen voor om het decreet in werking te laten treden op 1/1/2019 met uitzondering van aantal bepalingen die eerder (10 dagen na publicatie o.a. webtoegankelijkheid) of later in werking treden.</p>
	Geef een oplossing aan de verweesde bepalingen in	Repliek

<p>op te heffen decreten. De memorie van toelichting is niet ingevuld voor titel IV wijzigings- en slotbepalingen (op een toelichting bij art. IV.6 na). Daardoor is het onduidelijk waarom sommige artikels van bestaande decreten die worden opgeheven door het bestuursdecreet toch nog afzonderlijk blijven bestaan (bv. art. 24-36 kaderdecreet bestuurlijk beleid) en zelfs worden gewijzigd in het voorontwerp (art. IV.1-3). Hetzelfde geldt voor enkele bepalingen in het decreet inzake de strategische adviesraden (artikel 3 derde lid en artikel 17bis blijven bestaan terwijl het decreet zelf wordt opgeheven). Dat is op zich een vreemde en onwenselijke werkwijze in het licht van de doelstellingen van een codificatie. De bepalingen hebben telkens te maken met de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering kan verplichten om verzekeringen aan te gaan, financiële rekeningen te hebben en hun beleggingen onder te brengen bij een door de Vlaamse Regering aan te wijzen instelling.</p>	<p>deze bepalingen zullen opgenomen worden in het nieuwe Rekendecreet waar ze eerder thuishoren. Dit nieuwe Rekendecreet zou nog deze regeerperiode gefinaliseerd worden. Het is niet opportuun de bepalingen eerst op te nemen in het bestuursdecreet en ze er onmiddellijk daarna terug uit te schrappen.</p>
---	---